

ISSN 0416-2242

9 770416 224000

Revozov zbor s srebrno diplomo

Velik uspeh

NOVO MESTO - Mešani pevski zbor Revoz, ki je lani praznoval dvajsetletnico obstoja, je od 18. do 21. novembra uspešno sodeloval na 1. mednarodnem zborovskem festivalu v Fort Lauderdale na Floridi v ZDA. Domov se je namreč vrnil s srebrno diplomo. Tekmovanja se je od slovenskih zborov udeležil le še mešani pevski zbor Obala iz Kopra, ki je dosegel zlato diplomo.

Sicer pa je tekmovalo 24 zborov iz osmih držav Evrope in Amerike. Kot je povedal predsednik Revozovega zbora Jože Bizjak, se takega uspeha niso nadejali in jim pomeni veliko spodbudo zanj. Zbor s preko 30 pevcev pod vodstvom Cvetke Krampelj se je v drugi kategoriji predstavil s tremi pesmimi. Komisija je ocenjevala intonacijo, barvo zvoka, interpretacijo in umetniški vtis. Revozovci so se tovrstnih tekmovanj že udeleževali, vendar so tokrat dosegli najboljši uspeh. Med tekmovanjem so zapeli še na samostojnem koncertu v trgovskem centru, kjer so poskrbeli tudi za promocijo Slovenije. "Še posebej ponosni pa smo bili na zaključni prireditvi, ko smo z ostalimi najboljšimi še enkrat zapeli v slovenskem jeziku in poželi aplavz, v ozadju pa je plapolala slovenska zastava," je povedal Bizjak. Prosti čas so izkoristili za ogled znamenitosti.

L. M.

NOSANOVI NA DUNAJU

DUNAJ - V prostorih slovenskega kulturnega centra Korotan na Dunaju so včeraj odprli že tretjo tradicionalno božično razstavo, na kateri se Slovencem, ki živijo v Avstriji, predstavljajo priznani slovenski likovni umetniki. V preteklih dveh letih sta svoja dela predstavila akademski slikar Tomaž Peko in keramičarka Nataša Prestor, letos pa je bila razstava posvečena izdelkom lončarske družine Nosan iz Prigorice pri Ribnici. Razstavo sta pripravila Slovenska izseljenska matica in Slovenski kulturni center Korotan.

Košarka Pokal Saporta KRKA TELEKOM: SAKALAI (Litva)

Novo mesto,
športna dvorana Marof,
torek, 7.12.1999, ob 19. uri
Pokrovitelj: Krašcommerce
Žrebanje vstopnic: Mobicuk (Kobra)

Med kvarom in svetostjo

Novinarji so neutrudna tretja stranka, ki ima to srečo, da ji ni treba vladati. Tako pripombo o novinarstvu so napisali v Združenih državah Amerike pač za svoj politični sistem, kjer sta razpoznavni dve politični stranki. O kakšni sreči tukajšnjega novinarstva bi lahko govorili v Sloveniji? Novinarji v Sloveniji so lahko srečni, da niso deležni še večjih pritiskov, kot so jih. Vendar v Sloveniji novinarjem peresom v poklicu ni najlepše. Na voljo je obilo političnih in drugih vsevedov, ki bi radi učili abecedo "pravega" žurnalizma. "Novinarji so nekaj kvarnega za razvoj družbe," je Mitja Meršol na nedavnih študijskih dnevih slovenskih novinarjev na Otočcu smiselno povzel številne očitke novinarskemu delu. Delov odgovorni urednik z ameriško izkušnjo ni nadaljeval s podrobnostmi, ali o omenjeni kvarnosti govorijo pri nas s prižnice ali izza govornice narodnega parlamenta, ali kje drugje.

Če po eni strani poklicno srečo novinarjem odmerjajo ljudje zunaj novinarskih hiš, so novinarjevi poklicni delovni okviri odvisni tudi od ljudi, ki so nekako v novinarstvu. Piramida človeške oblasti v časopisnih podjetjih stoji na svoji kapitalski in politični podlagi, tako da lahko vsak trenutek pritiska na sleherno novinarsko pero v hiši. Te oblike pritiska bodo verjetno kmalu vsaj za velike medijske hiše in vsaj začasno izpopolnili, saj se bližajo volitve.

Novinarstvo samo si vsaj ne domišlja, da je sveto in zato nedotakljivo. Zato pa živijo z vtisom o lastni svetosti mnogi drugi in zato predlagajo novinarstvu, da bi jih to opisovalo nežneje, nadvse prizanesljivo.

Kako bo ob toliko izključujočih se željah delalo slovensko novinarstvo? Bo zmoglo več, ali bo v stanju, ki ga je Manca Košir v neki razpravi nekoč označila z besedami: "V Sloveniji ni raziskovalnega novinarstva. Je le strankarsko novinarstvo?"

M. LUZAR

Ko bo šengenska meja na Kolpi

Notranji minister Borut Šuklje, državni sekretar Slavko Debeljak in hrvaški veleposlanik v Sloveniji Ivica Mastruko na javni tribuni v Vinici za to, da bi šengensko mejo premaknili čim bolj na jug

VINICA - Nedavno ustanovljeno Društvo slovensko-hrvaškega prijateljstva Kolpa je pretekli teden pripravilo v Vinici javno tribuno. Beseda je tekla predvsem o tem, kaj bo prinesel šengenski sporazum Sloveniji, ko bo vstopila v Evropsko unijo (EU), in predvsem, kaj bo to pomenilo za jug naše države, šengensko mejo na Kolpi in odnose s sosednjo Hrvaško.

Gosti tribune v Vinici so bili namreč minister za notranje zadeve Borut Šuklje, državni sekretar v notranjem ministrstvu Slavko Debeljak in veleposlanik Hrvaške v Sloveniji Ivica Mastruko. Poleg domačinov so jim prisluhnili tudi številni predstavniki slovenskih društev na Hrvaškem in hrvaških v Sloveniji. Minister Šuklje je de-

jal, da bo postala ob vstopu Slovenije v EU slovensko-hrvaška meja zunanja meja Evropske skupnosti, kar pomeni, da bodo na njej opravljali temeljit nadzor. Pod drobnogledom bodo državljani tretjih držav, prevoz blaga za komercialne namene in nevarnega blaga pa bo omejen le na nekatere prehode.

O BODOČI JUŽNI MEJI - Okrogle mize o tem, kaj nas čaka, ko bodo zunanjo mejo Evropske skupnosti premaknili na slovensko-hrvaško mejo, so se udeležili (od leve) državni sekretar na notranjem ministrstvu Slavko Debeljak, notranji minister Borut Šuklje, Jože Stegne, ki je pogovor vodil, in hrvaški veleposlanik v Sloveniji Ivica Mastruko. (Foto: M. B.-J.)

Za nov dializni oddelek

Projektni svet za izgradnjo novega novomeškega dializnega centra - Investicija vredno 156,2 milijona tolarjev - Jeseni 2000

NOVO MESTO - V ponedeljek, 29. novembra, se je na prvi seji sestel projektni svet za izgradnjo novega dializnega oddelka novomeške bolnišnice, zahtevnega projekta, imenovanega Dializa 2000. Cilj projekta je nov dializni center z 20 dializnimi mesti v adaptiranih prostorih travmatološkega oddelka kirurškega oddelka. Naloga projektne sveta je zbrati potreben denar za ta dializni center.

Celotna investicija je ocenjena na 156,2 milijona tolarjev, takega bremena pa bolnišnica sama nikakor ne bi zmogla, na denar iz državnega proračuna pa za to še nekaj let ne bi mogli računati, saj imajo v obdobju 2000 - 2004 prednost dokončanje nove bolnišnice, ureditev operacijskih dvoran, centralne sterilizacije, specialistično-ambulantnih prostorov in nadgradnja kirurškega trakta.

Dializni oddelek je nujno urediti čim prej, kajti delo v sedanjih razmerah je za paciente in osebje izredno naporno. Sedaj je na oddelku v kletnih prostorih pljučne oddelka 11 dializnih mest, na dializo pa trikrat na teden hodi 66 pacientov. Zaradi stiske in pre-

• V času od 15. do 29. novembra se je v skladu za izgradnjo novega dializnega centra v novomeški bolnišnici od donacij zbralo 226.000 tolarjev. Denar so darovali: 12 posameznikov in 3 firme iz Dolenjske in Bele krajine, največ, 100 tisočakov, pa črnomaljska obrtna zbornica.

V soboto čez dan bo poslabšanje - v nižinah sprva kot dež, ki bo v noči na nedeljo prešel v sneg. Padavine bodo v nedeljo ponehale in postopno se bo razjasnilo.

"Naše ministrstvo mora pripraviti celoten koncept varovanja meje in mejnega režima, torej tudi vprašanje cest. Po naših ocenah bomo morali nekaj zaposlenih z meje z Avstrijo in Italijo prerazporediti na južno mejo, da bi se izognili daljšim čakanjem, pa zgraditi večje prehode. Želimo sicer, da bi Hrvatim olajšali prestopanje meje, vendar ne bo dovolj le dobra volja Slovenije, ampak bodo morale to potrditi tudi druge članice EU. Olajšave prebivalcev ob meji bodo odvisne zlasti od stopnje varnosti," je dejal Šuklje. Kdaj bo postala Slovenija polnopravna članica EU, ni vedel napovedati, omenjal pa je letnici 2002 ali 2003. Pri vzpostavljanju šengenske meje je po njegovem pomembno sodelovanje z omejnimi občinami ter upoštevanje potreb tamkajšnjih ljudi.

Tudi Slavko Debeljak je opozoril na strpnost pri natančnejših pregledih na mejnih prehodih, ki so v skladu s šengenskim sporazumom. Vendar je poudaril, da ljudi, ki živijo na obeh straneh meje, ne bodo smeli grobo razdruževati, ne bo pa šlo brez preprečevanja zlorab na meji. Tudi glede kopanja in čolnarjenja v Kolpi bodo morali sprejeti pravila, čeprav bo Slovenija vztrajala, da ostane tako kot doslej. Sicer pa je po njegovem želja naše države, da Hrvaška čim prej premakne šengensko mejo na mejo z BiH in Srbijo. S tem se je strinjal tudi hrvaški veleposlanik v Sloveniji Ivica Mastruko, a je samokritično priznal, da Hrvaška pri vključevanju v EU zaostaja za Slovenijo za več kot en korak.

M. BEZEK-JAKŠE

POŽAR V KOTLOVNICI

BREŽICE - 29. novembra okrog 15. ure je prišlo do požara v stanovanjski hiši v okolici Brežic, najprej v kotlovnici, kjer se je pregrel električni grelec na boilerju, nato pa še po lesenem stopnišču vse do postrešja. Požar so lokalizirali gasilci PGD Dečno selo, Globoko in Spodnja Pohanca.

A. K.

Berite danes

stran 2:

• **Konferenca o skrbi za starejše**

stran 3:

• **Letos čaka na darila 4.300 otrok**

stran 4:

• **Gledališčniki so delali čudeže**

stran 7:

• **Za takrat, ko ne bo rudnika**

stran 8:

• **Kako si zagotoviti varno starost?**

stran 11:

• **Postajajo diskoteke smrtno nevarne?**

stran 18:

• **Samo bog ve, koliko je medvedov!**

stran 20:

• **Pri Pečaričevih so utekočinili orehe**

OBČINA PRODAJA PODEDOVANA STANOVANJA

LOŠKI POTOK - Med dediščino delitvene bilance z občino Ribnica je občina Loški Potok pridobila tudi šest stanovanj na Knafljevem trgu v Ribnici. Zaradi majhnega dohodka od najemnin se je občinski svet odločil, da jih proda. Postopek vodi Stan biro iz Ribnice, ki pravi, da so tri stanovanja v predkupnem roku prodali. Ekonomska cena stanovanja bi morala biti po predhodni oceni vsaj 100 tisočakov na 1 m², vendar je občina menila, da je cena za sedanje stanovalce previsoka, zato so ceno znižali za polovico. Za preostala tri stanovanja bo občina morala razpisati licitacijo, kar bi ceno dvignilo, žal pa stanovanj, tudi če bi se našel ugodnejši ponudnik, ne morejo prodati, zato jim preostane samo povečanje stanarine.

A. K.

BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA, d.o.o. PE NOVO MESTO

Odkupujemo delnice: Akripol, Begrad, Iskra kondenzatorji, Komet, SGP Posavje, TEM Catež, TPU, Trimo...

BPH, Trdinova 1 (bivši hotel Kandija), ☎ 068/342-410
BPH, Rimska cesta 11, Trebnje, ☎ 068/460-730
BPH, Kolodvorska ul. 4, Črnomelj, ☎ 068/56-480
BPH, Kvedrova 28, Sevnica, ☎ 0608/41-371

PRODAJNI CENTER
VRT
AGROSERVIS
Delovni čas
od 7. do 18. ure
sob. do 12. ure

UNIKATNA IN UPORABNA
DARILA
izdelki domače obrti
za vse generacije

KZ Krka z.o.o., Novo mesto

hiše maribor d.o.o.

Hiše po vaši meri

Za danes: ugoden stanovanjski kredit z devizno klavzulo.

Za jutri: donosno varčevanje.

Če danes rešujete stanovanjski problem, se odločite za stanovanjski kredit SKB banke. Njegova glavna prednost je v ohranjanju vrednosti glavnice kredita z devizno klavzulo, kar je v razmerah zaostajanja rasti deviznega tečaja za stopnjo inflacije, ugodnejše za kreditjemalca. Če pa nameravate stanovanjski problem reševati šele v prihodnjih letih, se že danes odločite za namensko varčevanje SKB banke. Že po dveh letih lahko na podlagi tega varčevanja zaprosite za ugoden stanovanjski kredit. O vseh prednostih kredita in varčevanja se pozanimajte v poslovalnicah SKB banke ali pokličite brezplačno telefonsko številko 080 15 15.

http://www.skb.si

SKB BANKA D.D.
Za Danes in za Jutri

Ravno prav medvedov

Kako strašen je medved, je odvisno od tega, s katere strani ograje njegove kletke ga gledate. Problematično lahko postane gledati medveda, če sploh ni v kletki, ampak se vam predstavi v živo. Taka bližnja srečanja z zverino so mogoča celo v sami slovenski prestolnici. Medved v gozdu - to pa deluje mnogim že s hrlo. Strah hodi po Sloveniji, strah medveda. Ali res? Ali je medvedja nevarnost v človekovi domišljiji večja, kot si zasluži po pravici? Kakorkoli, Slovenija je nekako na nogah v zvezi z medvedi. Potem ko je mešana komisija septembra povedala svoje o tem, koliko medvedov naj bi potrelili v državi, je ukrepal Ciril Smrkolj. Kmetijski minister bi, kot kaže njegov odziv, dal pobiti več medvedov kot omenjena komisija, da bodo ljudje v Sloveniji varnejši pred medvedi, kot se da razumeti ministra. Ob tem postaja sogovornikom na najvišji ravni vse manj pomembno, ali nas medvedi že ogrožajo, in vse pomembnejše to, čigav predlog o odstrelu medvedov bo obveljal. Vprašanje o odstrelu medvedov je postalo nekako politično vprašanje, s katerim si stranke širijo lovišča za volilne glasove. Bi ponudili svoj predlog o sožitju Slovencev in medvedov, če bi vi lahko odločili o številu teh zveri? V tokratni anketi je na voljo nekaj mnenj o medvedih, ljudeh in tudi pasteh pretirane popustljivosti in prevelike strogosti do narave.

LIDIJA JEZ iz Novega mesta: "Medved ne ogroža, medved je ogrožen. To velja za divje živali nasploh. Ko ljudje vstopamo v naravo, se moramo zavedati, da smo tam gostje in moramo upoštevati zakonitosti narave. Divje živali ne ogrožajo življenjskega prostora ljudi, ljudje pa njihovega. Menda ne bomo zaradi stajajočih iztrebkih živalsko vrsto, ki je narodno bogastvo!"

JANEZ BLAŽIČ, kmet iz Gorenjega Medvedjega sela: "Pri nas medvedov ni, kako je na Kočevskem, ne vem, menim pa, da če se določena žival v naravi preveč razmnoži, je treba vzpostaviti ravnovesje, da se ne bi delala škoda. Kar se tiče preprirov okoli odstrela medvedov menim, da je na področju kmetijstva precej pomembnejša stvar, ki bi jih bilo nujno rešiti pred tem."

BRANKO CIZEL, upokojenec iz Krškega: "Naj sede na kolo, kdor podpira medveda, in naj se pelje na primer iz Kočevske Reke malo naokoli. Vprašanje je, kako bi bilo. Medvedi ogrožajo turizem, kjer so. Tisti, ki zagovarjajo medveda, naj dajo vsak eno ovco, da bodo medvedi jedli te ovce in da ne bodo pobijali kmečkih živali. Kar je predlagal Smrkolj, so po mojem predlagali strokovno."

JANKO CVELBAR, upokojenec iz Brezice: "Lahko da je v Sloveniji več medvedov, in to zato, ker so pribežali iz vojnih območij. Ali medvedi ogrožajo ljudi in živali, vedo ljudje, ki živijo na območju medveda. Ljudje se ne bodo zaradi medveda preselili iz Kočevske. Ampak oni poznajo tam teren in ne gredo tja, kjer je nevarno. Ljudje, ki ne poznajo krajev, naj ne hodijo tja."

JANKO BELOPAVLOVIČ, upokojenec, s Škernjencev pri Jugorju: "V našem okolišču ni medveda, razen če pride na kratak obisk, in tudi škoda ni. Zato sem proti odstrelu, a razumem tiste, ki jim povzroča škodo, čeprav jo kdaj pripisejo medvedu, povzročila pa jo je druga zver. Razumem ministra, ki težko ugotovi obema stranema, moral pa bi se zavedati, da je rjava medved Sloveniji v ponos."

ZVONIMIR SEVERINSKI, dipl. inž. prometa, s Hrasta pri Vinici: "Po mojem je v Sloveniji vsaj dvakrat manj medvedov, kot trdijo, saj so jih zaradi selitev šteli po večkrat. Predvsem mislim, da jih ni preveč in da ljudje ogrožamo medveda, ne narobe. Če pa ministra res tako zelo motijo, naj jih zgolj uspravijo in prodajo v druge države. Čez nekaj let jih bomo zagotovo znova odkupovali."

MATEJA HOČVAR, prodajalka iz Ribnice: "Živim v Rakitnici tik ob gozdu in še posebno ponoči me je strah, če moram sama domov, saj so medvedi že prišli v vas. Mama, ki rada gobari, je že bežala pred njim, še ne tako dolgo nazaj sem ga videla tudi sama, ko je prečkal regionalno cesto na Jasnici. Veliko ljudi pravi, da jih vidi in da je medvedov v zadnjih 3-4 letih več kot včasih."

POLDE LAVRIČ, zavarovalni agent zavarovalnice Tilia, iz Kočevja: "Letos sem naletel na medvedko z mladitci, in čeprav je bila izkušnja sila neprijetna, menim, da imajo medvedi pravico živeti. Zato ne podpiram povečanega odstrela medvedov. V gozd hodim že 40 let in sem ga letos videl prvič. Ljudje smo v gozdu preveč prisotni in živali so zato zbegane in preplašene."

JOŽE BEDEK, upokojenec iz Sevnice: "Sem proti odstrelu, ki ga zapoveduje minister Smrkolj. Rjava medved je po Evropi zelo iskana žival, in mislim, da pri nas ne predstavlja posebne nevarnosti. Kjer pa že, bi se njegovo število dalo zmanjšati na druge načine: z ulovom živega ali z injekcijami, lahko bi ga prodali v Evropo. Mislim, da jim tam še na misel ne bi prišlo kaj takega."

Konferenca o skrbi za starejše

Ob letu starejših pripravili strateški razvojni program organizirane skrbi za starejše - V pomoč vladi in parlamentu - Program predstavili v torek v Cankarjevem domu

LJUBLJANA, KOČEVJE - Na Skupnosti socialnih zavodov Slovenije so se ob letošnjem mednarodnem letu starejših odločili, da bodo predstavili svojo vizijo skrbi za starejše in bodočega razvoja domačega varstva. V ta namen so se v torek v Ljubljani zbrali predstavniki vseh domov, pristojnih ministrstev, zdravstvenih in ostalih ustanov, ki skrbijo za starejše, na strateški konferenci, na kateri so predstavili razvojni program organizirane skrbi za starejše.

Sklep o pripravi programa so v okviru Skupnosti socialnih zavodov Slovenije sprejeli že novembra lani. V projektni tim za pripravo programa in izvedbo konference so med šestimi direktorji domov za starejše občanice imenovali tudi direktorja kočevskega doma Jožeta Novaka. "Tako kot drugod po Evropi tudi pri nas število starejših narašča. Ob vključevanju v EU, kjer mislijo na to,

da bo temu primerno potrebno prilagoditi skrb za starejše, se moramo tudi mi začeti na to pripravljati in s tem namenom smo pripravili ta program," pravi Novak, ki je kot eden od njegovih tvorcev predstavil del programa v torek v Cankarjevem domu.

"Vlada je že leta 1997 sprejela program razvoja varstva starejših oseb do leta 2005, na nacionalni program pa še čakamo. Z raz-

vojnimi programom želimo vladi in parlamentu ponuditi svoje videnje, ki smo ga izoblikovali na podlagi bogatih izkušenj dela s starejšimi, da bi lahko sprejeli pravilne odločitve oziroma ukrepe," pojasnjuje Novak. Program so pripravili v sodelovanju s strokovnjaki Inštituta za projektni management pri Ekonomski fakulteti v Mariboru in obsega 130 strani, na katerih je podan krajši zgodovinski oris skrbi za starejše, predstavitev problemov in razmišljanja za prihodnost. Poleg visokega gosta, direktorja evropskega združenja direktorjev domov za starejše, ki je predstavil evropske izkušnje in njihovo vizijo zanaprej, sta se strateške konference udeležila tudi ministra Rop in Kušar.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Spominu narodnega junaka Staneta Potočarja

NOVO MESTO - V nedeljo dopoldne ob 11. uri bo Dolenjska s Slovenijo vred počastila spomin zašlužnega mirnopoškega rojaka Staneta Potočarja-Lazarja, legendarnega poveljnika Gubčeve brigade, 31. divizije in 9. korpusa slovenske vojske. V spominski veži talcev in v NOB padlih Novomeščanov - na vratih pri Knjižnici Mirana Jarca - mu bodo odkrili doprski kip, delo akademika kiparja Janeza Pirnata. Akademik Ciril Zlobec se bo spomnil prehojene poti zašlužnega borca za svobodo, saj je Stane Potočar v svojem vojaškem in političnem delu pokazal vse svoje izredne sposobnosti in predanost za prihodnost domovine. Bil je namestnik vodnika v Dolenjskem bataljonu leta 1942, vojaško kariero pa je sklenil kot načelnik generalštaba JLA, ko so ga na to odgovorno mesto leta 1972 imenovali potem, ko je že bil poveljnik 4. armade v Ljubljani. Ta visoki položaj v JLA je dosegel kot edini slovenski častnik v nekdanji zvezni armadi.

V sporedu bodo sodelovali Partizanski pevski zbor, trebanjska godba in recitatorji, med njimi Milena Zupančič. Prireditve, na katero vabijo Odbor skupnosti borcev 7. korpusa, Območni odbor ZB Novo mesto ter Mestna občina Novo mesto, bo trajala do 11.45. V tem času bo promet po Rozmanovi ulici začasno zaprt.

T. G.

Politiki kot sluge in ne gospodarji

V Črnomlju je bil sestanek slovenskih in hrvaških društev

ČRNOMELJ - Na pobudo nedavno ustanovljenega Društva slovensko-hrvaškega prijateljstva Kolpa, ki ima sedež v Vinici, je bil pretekli teden v Črnomlju prvi sestanek predstavnikov hrvaških društev v Sloveniji in slovenskih društev na Hrvaškem. Med drugim so se dogovorili, da bo prvo dvodnevno srečanje društev januarja v Črnomlju, in sicer pod pokroviteljstvom Štefke Kučan.

Predsednik Društva slovensko-hrvaškega prijateljstva Kolpa Jože Stegne je poudaril, da naj bi njihovo društvo obsegalo področje od izvira do izliva reke. Spodbuditi želijo tudi druge prebivalce ob slovensko-hrvaški meji, da bi ustanovili sorodna društva. Po njegovem lahko prav tovrstna društva veliko prispevajo k dobrim odnosom med občinami in tudi državama. Iz Hrvaškega kulturnega, umetniškega, prosvetnega in športnega društva iz Pirana so potarnali, da so zaradi nedorečenosti med državama ljudje raje tiho in neopaženi. Zavedajo se, da jim bodo morali vlti samozavest, da se ne bodo nikogar bali, ampak razvijali dobre odnose med narodom. Predstavnik Kulturnega društva Medžimurje iz Ljubljane je povedal, da dobro sodelujejo tako s slovenskimi kot hrvaškimi društvi, da pa zato, ker so v Ljub-

ljani, ne čutijo obmejnih problemov.

Najbolj zgovorni so bili iz Kulturno-prosvetnega društva Bazovica z Reke, ki je bilo ustanovljeno pred 52 leti, veliko pozornost pa namenja ohranjanju slovensčine. Dotaknili so se tudi bodoče šengenske meje med Slovenijo in Hrvaško, zaradi katere bodo po njihovem nastale tudi težave, ker Hrvaška zaostaja pri izpolnjevanju zahtev Evropske unije. Oporozili so, da bi morali biti politiki sluge in ne gospodarji ljudstva, saj bi bil po njihovem marsikateri problem med Slovenijo in Hrvaško lahko rešen, če bi ga reševalo ljudstvo in ne politiki. Josip Boljkovac, soustanovitelj Društva slovensko-hrvaškega prijateljstva Kolpa pa je bil prepričan, da bodo težave med sosednjima državama kmalu odpravljene.

M. B.-J.

Zanimive delnice Vizije

Za pokojninske bone se je odločilo najmanj delničarjev Vizije

NOVO MESTO - Delničarji DPB VIZIJE so se po uveljavitvi zakona o prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb odločili o 13.271.022 delnicah s pravico izbire. Za pokojninske bone so zamenjali le 162.108 delnic, kar pomeni 1,22 odst. vseh delnic. To je najmanj med 40-imi PID-i. V povprečju je bilo za pokojninske bone zamenjanih dobrih 5%, največ pa 21% pidovskih delnic.

Zaradi zamenjave delnic s pravico izbire za pokojninske bone se bo osnovni kapital DPB VIZIJE znižal le za dobrih 16 mio SIT in bo po znižanju znašal še vedno 4,4 mia SIT. Po osnovnem kapitalu oz. zbranih certifikatih sodi DPB VIZIJA med manjše PID-e, po naložbah in po zamenjanih certifikatih pa med uspešnejše, kar se kaže tudi na ceni delnic, ki je najvišja med PID-i, ki še niso zamenjali vseh certifikatov. Tržna cena delnic je dosegla prvi dan trgovanja slabih 40% njihove knjigovodske cene, sedaj pa že presega 70% te vrednosti.

DPB VIZIJA je bila med prvimi PID-i, ki so uvrstili delnice na prosti trg Ljubljanske borze. Po šestnajstih

mesecih trgovanja se je za prodajo delnic odločilo manj kot 4000 certifikatskih delničarjev ali nekaj več kot 20% vseh delničarjev. Delnice DPB VIZIJE so med tržno zanimivejšimi, kar kaže podatek, da je lastnika zamenjalo že polovico vseh 44 mio delnic. Delničarji se za prodajo ne odločajo prav radi, zato niso redke ponudbe borznih hiš za nakup delnic tudi v njihovih nabiralnikih.

I. V.

Mariborsko pismo

Proračunske zagate

MARIBOR - Mariborski župan Boris Sovič je ta teden na redni tiskovni konferenci predstavil predlog proračuna mestne občine Maribor za leto 2000. Če bodo mestni svetniki predlog proračuna sprejeli, bodo proračunski porabniki v mestni občini Maribor imeli naslednje leto na voljo 14,8 milijarde tolarjev. Od tega naj bi 6,3 milijarde tolarjev porabili za redno dejavnost, 3,3 milijarde za družbene dejavnosti, nekaj več kot 2,5 milijarde pa za komunalno dejavnost.

Maribor pa ima iz leta v leto večje probleme s polnjenjem proračunske vreče, kar je povezano tudi z neustrezno zakonodajo o financiranju lokalne samouprave. Tako, denimo, v Mariboru deluje okoli 60 ustanov, ki svojo dejavnost opravljajo za celotno regijo, njihovo financiranje pa bremenijo samo mestni proračun. Ob tem pa je treba povedati, da se je število prebivalcev, ki financirajo dejavnost omenjenih ustanov, v zadnjih letih bistveno zmanjšalo, saj so se številne krajevne skupnosti v primestju preoblikovale v samostojne občine. Tako je imel Maribor pred desetletjem okoli 200.000 prebivalcev, ki so polnili proračunsko vrečo, danes pa jih ima samo še

110.000. Obseg dejavnosti že omenjenih 60 regijskih ustanov pa se je v tem času samo povečal.

Mariborčani proračunsko vrečo čedalje težje polnijo tudi zaradi tega, ker so v zadnjem desetletju v mestu propadli domala vsi giganti, ki so bili vse povojno obdobje nosilci gospodarskega razvoja. Ker nova podjetja nastajajo počasneje, kot propadajo stara, je v štajerski metropoli stopnja brezposelnosti med najvišjimi v državi.

Verjetno so se tudi zaradi omenjenih okoliščin v Mariboru oklenili odločbe ustavnega sodišča, ki je razveljavilo 27. člen zakona o financiranju občin. Po tem členu Mariborčani letos iz sredstev mestnega proračuna financirajo dejavnost Umetnostne galerije, Pokrajinskega muzeja, Muzeja narodne osvoboditve in Lutkovnega gledališča. V proračunu za leto 2000 pa sredstev za dejavnost omenjenih ustanov niso načrtovali, saj mora po odločbi ustavnega sodišča zanje poskrbeti država. Žal pa država te svoje obveznosti še ni vključila v svoj proračun za leto 2000, saj so sodniki ustavnega sodišča svojo odločitev sprejeli šele, ko je o predlogu državnega proračuna že stekla razprava v državnem svetu.

Razumljivo je, da so kulturni ustvarjalci in drugi delavci v omenjenih štirih zavodih zaradi vsega povedanega zelo razburjeni, saj jih skrbi za svojo usodo in za usodo ustanov, ki jim pripadajo.

TOMAŽ KŠELA

PRIZNANJA KRIVDAJALCEM - Prejšnji četrtek so se v prostorih Krkine tovarniške restavracije zbrali Krkini delavci - krivdajalci, ki so svoje plemenito poslanstvo opravili v zaokroženem številu. Največkrat je med Krkaši dal kri Slavko Hočvar, zaposlen v sektorju za proizvodnjo zdravil, ki je svojo kri daroval kar devetdesetkrat. Med 183 dobimiki priznanj je bil tudi Štefan Petrovič (na sliki levo), ki je svojo kri daroval že petdesetkrat. Priznanja in diplome krivdajalcem - jubilarom sta podelila vodja kadrovske službe v Krki in novomeški podžupan Boris Dular in predsednica območne enote Rdečega križa Novo mesto Anica Bukovec, ki je v svojem nagovoru poudarila velike zasluge Krke, ki s svojim razumevanjem in podporo krivdajalcem ogromno pripomore k ohranjanju krivdajalstva na Dolenjskem. Žal v drugih velikih podjetjih pri nas ni tako. (Foto: M. Klinc)

SNIEG I - Potem ko je bilo po obilnem snenju že celo mesto zgledno spuženo in očisto, so pešci po Ragovski ulici še lovili ravnotežje na spolzki poledeneli cesti. Po pločniku (ta je samo na eni strani ulice) pač ne morejo hoditi, saj so ga ljudje iz bližnjega stanovanjskega bloka spremenili v parkirišče. Pešcem pa preti še dodatna nevarnost, saj je ta sicer odmaknjena ulica precej prometna, in to kljub temu da je promet po njej dovoljen samo za stanovalce. V resnici pa jo številni uporabljajo kot bližnjico, ki se izogne zoprnemu kandijskemu križišču. Moza postavbe pa ta ulica ni videla, odkar je tam v Dravski banovini (Kraljevina Jugoslavija) stanoval neki orožnik.

SNIEG II - Ko se pa pooblašeni čistilci snega lotijo svojega posla, ga opravijo temeljito. Ne samo da odrinejo sneg, tudi če se jim na pot postavi kaj tršega in višjega, se ne ustrašijo. Tako je bilo pri pluzenju pločnika, ki pelje ob cesti z Ragovske ulice proti Ragovemu, njihove vneve je bila deležna tudi občestna svetilka, ki sedaj sveti pod bolj nagnjenim kotom.

SNIEG III - A s cest in pločnikov sneg vsaj očistijo, tudi če malo bolj grobo. Prava nevarnost pa preži iz zraka. Bolj previdni ljudje po mestu hodijo s pogledi, uprtimi v nebo. S streh lahko vedno prigrmi plaz zbitega in poledenega snega ali prileti ledeno osvečje. Če ti ta reč prileti na avto, ni lepo videti, če na človeka, pa sploh ne, še zlasti ne za tistega, ki je lastnik hiš odstraniti, za tiste, ki se za to ne zmenijo, pa je zagrožena kazen. Ampak pred dnevi je s hiše na Glavnem trgu tik pred pešca padel kos žleba. Ker je stavba v denacionalizacijskem postopku, bi, če bi prišlo do nesreče, gotovo denacionalizacijski upravičenci in sedanji lastniki prevzeli vsak svoj delež krivde.

Ena gospa je rekla, da bo novomeško društvo prijateljev mladine Mojca po sobotnem zbiranju denarja za novoletno obdaritev dolenjskih otrok preko valov Studia D preneslo sedež iz skupne Dolenjske na radodarno Gorenjsko, saj so denar prispevali pretežno poslušalci iz Gorenjske.

KOČEVSKA DEŽELA

NOVO MESTO - V veliki čitalnici študijskega oddelka Knjižnice Mirana Jarca bo danes, 2. decembra, ob šestih zvečer predstavitve knjižne novosti Janeza Črnača Kočevska: gozdnata in skrivnostna dežela.

Suhokranjski drobiž

PARKIRIŠČE - S pričetkom gradnje novega večnamenskega doma na Dvoru so nastale tudi težave s parkiranjem osebnih avtomobilov. Do sedaj so namreč lastniki osebnih avtomobilov svoje konjičke puščali na prostoru za dvorano in odhajali v službo v razne kraje izven občine, zdaj pa je parkiranje močno omejeno.

ZIVAHNO V TELOVADNICI - Poleg tečaja aerobike poteka v prizidku nove telovadnice v Žužemberku tudi plesni tečaj in namizni tenis. Plesne vaje so ob sredah.

RAZSTAVE - V avli osnovne šole Žužemberk je te dni odprta razstava šmihelskih šolarjev, ki kaže njihovo delo, zanimivosti v kraju in tudi delček gozda in prepirane živali. Konec tedna pa bo v prizidku telovadnice otvoritev likovne razstave akademskih slikarjev in učencev, ki so ustvarjali na Likovni koloniji Žužemberk 1999.

MALE ŽIVALI V GRADU - V soboto in nedeljo bo v vinski kleti gradu Žužemberk razstava malih živali, ki jo bo pripravilo Društvo ljubiteljev malih živali Grosuplje. Obeta se pester konec tedna.

Najboljša reklama je zadovoljen kupec

Firma Opel Kruno v Novem mestu odprla najsodobnejšo poslovalnico - Investicija brez kredita - Vse na enem mestu - Hitri servis v pol ure - Prodajo 500 avtov na leto

NOVO MESTO - Firma Opel Kruno, ki v Novem mestu deluje od leta 1993, je sredi oktobra v obrtni coni na Cikavi odprla najsodobnejše urejene prostore. "To nam je uspelo po težkih štirih letih, ko smo morali premagovati številne birokratske ovire," pravi Kruno Filipčič, lastnik in direktor te uspešne firme, katere sedež je v Brežicah, poslovalnice pa ima poleg v Novem mestu še v Sevnici, Trebnjem in Črnomlju.

Filipčičeva firma se ukvarja s prodajo in servisiranjem osebnih avtomobilov in ima koncesijo za prodajo Opelovih avtomobilov na območju registrskega območja Novo mesto in Krško. V Sloveniji je 5 Opelovih koncesionarjev in Opel Kruno prodaja okoli 14 odst. vseh v Sloveniji prodanih Opelovih avtov. Novomeška poslovalnica je zgrajena in opremljena po najsodobnejših Opelovih standardih in je kot taka dobila posebno priznanje centralne te velike avtomobilske firme; ima 1400 m² pokritih površin, celoten kompleks pa me-

ri 4.200 m². Investicija je veljala 309 milijonov tolarjev in jo je investitor, se pravi firma Opel Kruno, izpeljal brez kreditov.

Po dobrem mesecu dni tu dela 10 ljudi, ko bo posel povsem stekel, to pa naj bi bilo že do konca leta, pa jih bo 15, od tega velika večina iz novomeškega konca. V celotni firmi je zaposlenih 42 ljudi, do konca leta pa naj bi se njihovo število povzpelo na 50. V Novem mestu imajo salon za prodajo celotnega programa Opelovih avtomobilov (ob teh prodajajo tudi rabljene avtomobile), skladišče rezervnih delov, najsodobnejše opremljen testni center za diagnostiko avta, servisno avtomobilno delavnico, vulkanizersko delavnico, avtokleparstvo in ličarsko delavnico ter ročno avtomobilsko pralnico. Posebej so pri načrtovanju in izvedbi gledali na ekološko neoporečnost celotne dejavnosti.

"Ob prodaji in servisiranju Opelovih avtomobilov opravljamo tudi tako imenovani hitri servisni pregled za vse avtomobile, in to brez čakanja," se pohvali lastnik.

Kruno Filipčič

Pregled opravijo v pol ure po vnaprejšnjem določenem postopku in ceni, pregledajo pa celoten avtomobil od luči in pnevmatik do zavor, ob tem zamenjajo tudi motorno olje, kontrolirajo in dolijejo vse ostale tekočine in po merjenju vsebnosti vlage v zavorni tekočini, če je potrebno, to tudi zamenjajo. "Seveda pri nas lahko kupec uredi vse potrebno za kredit ali leasing, avto zavaruje, dobi preizkusne tablice, imamo svojo vlečno službo, prevzemamo v popravilo karabolarirane avtomobile različnih znamk po sistemu ključ v roke in v večini primerov zastoj damo za čas popravila stranki nadomestni avto," našteva Filipčič. Pri firmi je na voljo kar 18 testnih avtomobilov, tako da potencialni kupec res lahko preizkusi tako rekoč celoten Opelov avtomobilski park. "Poleg splošne Oplove garancije dajemo mi še določeno podaljšano garancijo."

Firma ima na leto okoli 1,4 milijarde tolarjev prometa, prodajo pa okoli 500 novih in kakih 120 rabljenih avtomobilov, vseh skupaj do sedaj pa so od leta 1993 prodali 2.622 novih Opelovih avtomobilov. Samo za reklamo namenijo kakih 12 milijonov tolarjev na leto. "Najboljša reklama pa je naša zadovoljna stranka," prizna Filipčič.

A. BARTELI

PRIZNANJA KRVODAJALCEM - Območno združenje Rdečega križa Novo mesto enkrat na leto podeli priznanja krvodajalcem. Za krvodajalce jubilarne iz novomeške občine, ki so kri darovali že 20-krat in večkrat, so slovesnost pripravili v petek, 26. novembra, v Šolskem centru v Šmihelu, ostalim pa so priznanja poslali na dom. Letos je v novomeški občini 295 krvodajalcev jubilarov, na celotnem območju območnega združenja RK, ki pokriva občine Novo mesto, Sentjernej, Škocjan, Mirna Peč, Dolenjske Toplice in Žužemberk, pa 634. Na novomeški slovesnosti sta bila tudi Mitja Počrvina in Matjaž Sinkovec, ki sta kri darovala že po 105-krat. Na fotografiji: predsednica OZ RK Novo mesto Anica Bukovec (leva) izroča priznanje krvodajalki. (Foto: A. B.)

VARSTVENO-DELOVNI CENTER SE PREDSTAVI - Letos v jeseni je minilo 19 let, odkar so se v Novem mestu odprla vrata prvih delavnic za delo pod posebnimi pogoji, namejenih odraslim osebam, motenim v duševnem in telesnem razvoju. V današnjem Varstveno-delovnem centru, za katerega so se dolga leta prizadevali strokovnjaki in novomeško društvo za pomoč duševno prizadetim Sožitje, biva 56 varovancev, 20 pa se jih vsak dan pripelje na delo v delavnice. Preteklo sredo so življenje in delo v VDC-ju predstavili ob dnevu odprtih vrat. Po otvoritvi razstave portretov varovancev fotografa Boruta Peterlina in krajšem kulturnem programu je direktor Mercatorja Dolenjske Stane Hribar VDC-ju poklonil bolniško posteljo, invalidski voziček in stroj za čiščenje, vse skupaj v vrednosti milijon tolarjev. To pa je le ena izmed pomoči, ki jih je Mercator ob 50-letnici namenil prizadetim po Sloveniji. (Foto: J. Dornič)

Še naprej brez novih kreditov

Zaradi dolgov iz preteklosti si novomeška občina tudi v letu 2000 ne bo smela pomagati z novimi krediti - Tudi Novo mesto se bo vključilo v posodobitev smučišča na Gačah

NOVO MESTO - Na deseti redni seji občinskega sveta mestne občine Novo mesto so svetniki prvič obravnavali idejni predlog proračuna za leto 2000, med drugim pa so sprejeli tudi sklep o soglasju k soustanovitvi smučarsko rekreacijskega centra Rog Črmošnjice, d.o.o.

Direktor javnega podjetja Komunala Novo mesto je razjasnil nejasnosti ob sklepu o povišanju cene kubičnega metra zemeljskega plina iz javnega plinovodnega omrežja za 3,99 tolarja. Podražitev je namreč zgolj formalna, saj so do sedaj takso za obremenjevanje zraka z ogljikovim dioksidom, ki znaša 3,99 tolarja za kubični meter porabljenega plina, plačevali potrošniki, po novem pa jo plačujejo distributerji, ki so tako za takso povišali ceno plina.

V nadaljevanju se je svet predlog odloka o preoblikovanju Gasilsko-reševalnega centra Novo mesto, ki ga je svet z nekaterimi pripombami poslal v javno obravnavo. Svet je bil seznanjen tudi s prvim predlogom proračuna, ki za leto 2000 zaradi dolgov iz preteklosti ne predvideva novega zadolževanja, saj le-to zaradi zakonskih omejitev še ne bo možno.

Občinski svet je v sprejel tudi program opremljanja stavbnih zemljišč v središču Bršljina, pri čemer je svetnica Darinka Smrke svet opomnila, da bi morala biti občina v prihodnje bolj aktivna pri urejanju tega dela mesta in rekonstrukciji Ljubljanske ceste, za kar bi morala pokazati večji interes.

Zapletlo se je pri soglasju k prenosu nepremičnin letališča Prečna v last Aerokluba Novo mesto. Predvsem svetniki SKD, ki so pred časom pripravili celo okrog-

lo mizo o prihodnosti novomeškega letališča, so bili proti temu, da bi premoženje prenesli na Aeroklub, čeprav je le ta po zakonu upravičen od tega in do premoženja, ne glede na odločitev občinskega sveta, lahko pride s tožbo preko sodišča. Predlagali so, da se predloženi dokumentaciji predloži natančne skice zemljišč, ki naj bi pripadle Aeroklubu in da bi se na osnovi tega lahko predlagale tudi morebitne zamenjave zemljišč, o zadevi pa bodo ponovno razpravljali na naslednji seji.

O soglasju k soustanovitvi smučarsko-rekreacijskega centra Rog Črmošnjice, d.o.o., je imel največ pomislekov svetnik SDS Kori Golob, saj iz obrazložitve predloga ni bilo jasno, za kaj se bo porabilo 4,2 milijona tolarjev ustanovnega vloška novomeške občine, niti kakšno besedo bo imela občina pri upravljanju družbe z omejeno odgovornostjo. Čeprav svet na Golobova vprašanja ni dobil jasnih odgovorov, so svetniki soglasje k ustanovitvi družbe sprejeli. Nova družba bo imela tako vse

SMUČARSKA TEKAŠKA PROGA

NOVO MESTO - Novomeška občina, Smučarsko društvo Smole in Trgovina Smole so na Cikavi v Novem mestu uredili progo za smučarski tek. Vabijo vse ljubitelje te smučarske discipline, športnike, rekreativce pa tudi najmlajše, ki se smučarskega teka šele uče. Vreme je za tek in hojo na smučeh izvrstno, proga dobro pripravljena. Že pred tem pa je skupina smučarskih tekačev za svoj denar uredila progo v Mrzli dolini, ki pa jo uničujejo popoldanski sprehajalci.

FANTJE Z VASI V LUZARJEVI GOSTILNI

ŠKOCJAN - Skupina ljudskih pevcev Fantje z vasi iz okolice Škocjana in Bučke bo v nedeljo, 5. decembra, ob 19. uri nastopila v dvorani gostilne Luzar v Škocjanu. To bo predstavitev nastop ob izidu njihove druge kasete slovenskih ljudskih pesmi. Na prireditvi bodo nastopili še Škocjanski rogisti in Ragle, mlade ljudske pevke iz Trebnjega.

Letos čaka na darila 4.300 otrok

Novomeško društvo prijateljev mladine Mojca namerava tudi letos obdariti vse predšolske otroke v šestih dolenjskih občinah - Potrebujemo pomoč sponzorjev in prostovoljcev

NOVO MESTO - Novomeško društvo prijateljev mladine Mojca se je tudi letos lotilo že tradicionalne in prav gotovo največje humanitarne akcije na Slovenskem "Veseli december", s pomočjo katere že več desetletij za novo leto obdarijo na tisoče predšolskih otrok na območju nekdanje novomeške občine. Čeprav so se do sedaj na njihove prošnje odzvala le nekatera podjetja, ustanove in obrtniki, v društvu upajo, da jim bo le uspelo zbrati potreben denar za 4.300 daril, na katere že željno čakajo otroci.

Tako kot vsa leta do sedaj tudi letos akcijo vodi velik entuziast in prijatelj otrok Janez Pavlin s sodelavci. Letos bodo obdarili vse predšolske otroke, rojene od 1. januarja leta 1993 do 31. decembra 1998, v vseh šestih občinah: Novo mesto, Sentjernej, Škocjan, Dolenjske Toplice, Mirna Peč in Žužemberk, prvi pa bodo darila prejeli škocjanski otroci, in sicer že za Miklavža, do konca meseca pa še vsi ostali. Občine bodo za obdaritev otrok prispevale po 1.500 tolarjev na darilo, pomagale pa bodo zbirati tudi denar sponzorjev, okrog 750 tolarjev na darilo pa bo prispevalo društvo Mojca. Nekaj več denarja bo prispevala novomeška občina, kjer živi več kot polovica (okrog 2500) vseh obdarovanih otrok. Za obdaritev bodo v društvu morali zbrati najmanj 12 milijonov tolarjev, če pa bodo morali plačati davek, bodo potrebovali še več kot 2 milijona tolarjev dodatnega denarja. Podpora akciji sta že obljubi-

bili tudi dve največji novomeški podjetji: Krka, ki je že vrsto let med največjimi sponzorji, in Revvoz.

"Tudi letos je naša komisija izbrala darilo, ki ga bodo veseli otroci in starši, na dedka Mraza pa jih bo spominjalo skozi celo leto. Najpomembnejše pa je, da bodo enaka darila prejeli vsi otroci, tako mestni kot tudi tisti iz najbolj oddaljenih vasi, tako revnih kot tudi bogatih staršev," poudarja Pavlin. Med več kot 200 ponujenimi igračami so se odločili za plišast nahrbtnik, otroški dežnik, videokaseto (letos bodo štiri raz-

lične kasete), pobarvanko, flumastre, čutarico in sladkarije. Društvo bo darilo stalo 3 tisoč tolarjev, v trgovini pa bi starši morali za vse to odšteti okrog 8 tisočakov. Ob obdaritvah bodo pripravili tudi več kot 20 prireditev po krajevnih skupnostih in v novih občinah. Poskrbeli bodo tudi za okrasite novomeškega Glavnega trga, v tisočero lučkah naj bi zasijal najkasneje 13. decembra; pripravili bodo tudi Miklavžev in kasneje še novoletni sejem, čeprav je med prodajalci vse manjši interes za prodajo na stojnicah. "Vse, od pakiranja daril, organiziranja prireditev, napeljave razsvetljave do skrbi za sejma pa bomo morali speljati samo s prostovoljci, saj letos za ta dela ne dobimo več javnih delavcev, zato pozivamo vse, ki bi radi pomagali, da se nam pridružijo," je povedal Pavlin.

J. DORNIČ

VESELI DECEMBER MORA USPETI - ker na darila čaka več kot 4 tisoč predšolskih otrok v šestih dolenjskih občinah in ker je z dobavitelji igrač novomeško društvo prijateljev mladine že podpisalo pogodbo. Vodja obra Veselega decembra Janez Pavlin (drugi z leve) je pretekli teden na novinarski konferenci v novomeškem gostišču Kos, kjer so poskrbeli za pogostitev, predstavil letošnji Veseli december in opozoril na težave, s katerimi se srečujejo pri zbiranju denarja za darila. (Foto: J. D.)

Za praznik zelena luč za cesto

Na Jugorju so ob metliškem občinskem prazniku simbolično začeli obnavljati državno cesto od Sel do metliško-semiške občinske meje - Praznovali tudi v krajevni skupnosti Suhor

METLIKA - V metliški občini so letos po sedmih letih zopet praznovali občinski praznik, ki so ga sicer imeli vsa ta leta, a je šel mimo brez slovesnosti. Letos pa so občinski svetniki odločili, da bo tudi vnaprej obveljal dotedanji datum, torej 26. november, praznik pa bodo znova praznovali tako, kot občini pritiče.

Iz sicer bogatega prazničnega programa niso oz. ne bodo uresničili vsega zaradi debelega snega. Tako ni bilo slavnostne otvoritve prenovljene občinske ceste pri Slamni vasi, odpadla pa bo tudi za soboto napovedana otvoritev ceste Drašiči-Rakovce. Je pa zato direktor Direkcije RS za ceste Vili Žavrlan prižgal zeleno luč za začetek del na 650 metrov dolgi makadamski cesti od Sel pri Jugorju do metliško-semiške občinske meje. To je še zadnji odsek ceste, ki je zanimiva predvsem za Semečane, saj si po njej za 10 kilometrov skrajšajo pot v Novo mesto.

Kot je povedal Žavrlan, so pridobili vsa zemljišča in odločbo za priključitev del, s katerimi naj bi pričeli že letos, če bo le dopuščalo vreme. Sicer pa je pogodbeni rok za dokončanje del, ki jih bo kot

najugodnejši ponudnik na javnem razpisu opravilo Cestno podjetje Novo mesto, zadnji junij prihod-

PRIZNANJE - Za prizadevanje delo v KS Suhor, zlasti v gasilstvu, si je priznanje prislužil Jože Geršič (levo). Prireditev ob suhorskem krajevnem prazniku pa so s kulturnim programom popestrili tumburaši FS Ivan Navratil in suhorski osnovnošolci.

LEPOTE KALIFORNIJE

METLIKA - V petek, 3. decembra, ob 18. uri bo v metliški ljudski knjižnici domačinka Nina Bednaršek pripravila potopisno predavanje o lepotah Kalifornije.

VESELO MIKLAVŽEVANJE V SEMIŠKI OBČINI

SEMIČ - Kulturno društvo Orel Semič bo pripravilo v nedeljo, 5. decembra, ob 17. uri veselo miklavževanje v Semiču. Program se bo pričel s spustom parkljev s cerkvene zvonika in govorom Lucifera. Mladi Črnomeljčani bodo pod vodstvom Marije Zupančič v župnijski cerkvi uprizorili igrice "Pa take nagraje", mali cerkveni zborček pa bo s pesmi prikladal sv. Miklavžu, ki bo ob pomoči staršev obdaril otroke. Obdaril jih bo tudi v črnomeljski cerkvi, in sicer 4. decembra ob 17.45. Prijave za obdaritev otrok zbirajo v semiškem župnišču.

ZAČEL SE JE VESELI DECEMBER

METLIKA - Včeraj so se pričele v Metliki prireditve ob vselem decembru. V nedeljo, 5. decembra, ob 12.35 odpeljal z metliške železnice potuje v Novo mesto Miklavžev vlak, v torek, 7. decembra, pa bo ob 15.30 v otroškem vrtcu ura pravljice za otroke, ki ne obiskujejo vrtca. Istega dne bodo ob 16. uri v gradaški knjižnici, osnovni šoli Podzemelj, metliškem otroškem vrtcu in v stavbi na Pungartu praznične delavnice ob dnevu prostovoljcev z naslovom "Mladi za starejše". V četrtek, 9. decembra, pa bodo ob isti uri tovrstne delavnice še na suhorski osnovni šoli, medtem ko bo ob 11. uri v podzemeljski osnovni šoli lutkovna igrice "Lunino kraljestvo".

PRAZNUJTE Z GODBO

ČRNOMELJ - Godba na pihala Črnomelj bo pripravila v petek, 3. decembra, ob 19. uri v tukajšnjem kulturnem domu predpraznični koncert z naslovom "Praznujmo". Gost večera bo znani pevec in kantavtor Andrej Šifrer.

M. B.-J.

Bralci ne morejo do novih knjig

Semiško knjižno izposojevališče je tako dotrajano in utesnjeno, da v njem bralcem ne morejo ponuditi že kupljenih knjig - Z najetjem prostorov v Semiču 33 bi oživili tudi staro trško jedro

SEMIČ - Prostor knjižnega izposojevališča v Semiču, ki sicer deluje v okviru Črnomeljske knjižnice, so Semečanom vse prej kot v ponos. Za izposojevališče so namreč namenili nekdanje hišniško stanovanje v kulturnem domu, ki je bil zgrajen leta 1921 ter obnovljen leta 1953. Nima ne ogrevanja ne sanitarij, leseni podi in stropi so že povsem dotrajani, do izposojevališča vodijo dotrajane in nevarne lesene stopnice. Najbolj pereča pa je prostorska stiska.

Izposojevališče meri borih 30 kv. metrov, kar ni niti desetina površine, ki bi jo sicer moralo imeti glede na število občanov. Zaradi tega marsikaj ne morejo bralcem ponuditi že kupljenih knjig. Občini sta tako ostali le dve rešitvi: preureditev prostorov v kulturnem domu ali preselitev v primernejše prostore. Vendar prve možnosti ni mogoče uresničiti, saj so prostori premajhni,

predelati pa bi morali ves kulturni dom. Zato so začeli iskati druge primerne prostore v kraju. Izbirali so lahko med stanovanjsko hišo v Semiču 43 v bližini šole, praznimi prostori Telekom v Semiču 34 c ter Sušterskičovo hišo v Semiču 33, kjer sta bili nekdanja krajevna skupnost in občina. A kmalu so spoznali, da bi bilo izposojevališče mogoče urediti le v Sušterskičovi hiši, hkrati pa bi bili protori pri-

njeja leta. Naložba bo veljala 38 milijonov tolarjev. Če bodo ugotovili, da je promet po tej cesti velik, pa bodo razmislili tudi o graditvi jugorske ceste do križišča na Jugorju po novi trasi. Jugorska cesta pa ni edina, ki naj bi jo začeli v metliški občini urejati v bližnji prihodnosti, saj se Direkcija za ceste dogovarja z občinsko upravo tudi za ureditev ceste proti mednarodnemu mejnemu prehodu in Cankarjeve ceste. Na direkcijski bodo prihodnje leto izdelali tudi študijo o inšalah ceste čez Gorjance.

V spomin na 26. november 1942, ko je bila na Suhorju uničena belogardistična postojanka, tudi Suhorčani praznujejo svoj krajevni praznik. Letos so odprli igrišče pri podružnični osnovni šoli ter pripravili proslavo, na kateri je predsednik KS Suhor Slavko Brunskole spomnil predvsem na dela, ki jih morajo v KS še opraviti: napeljati vodovod v nekatere vasi, urediti avtobusna postajališča, čistilno napravo na Gornjem Suhorju, pločnike in javno razsvetljavo na Dolnjem Suhorju ter močnejši električni tok v Malem Lešču. Brunskole je izročil tudi priznanje KS Minki Kočvar in Jožetu Geršiču, podpredsednik ZZB NOB Slovenije Jože Božič pa je KS Suhor podelil srebrno priznanje slovenske borčevske organizacije.

M. B.-J.

TEKSTILCI ODPRLI VRATA - Tekstilna šola Metlika je pred tednom dni pripravila dan odprtih vrat, na katerem je 130 dijakov s svojimi učitelji predstavilo vse tri izobraževalne programe ter program oskrbnika, s katerim naj bi pričeli prihodnje šolsko leto. Na ogled so bile tudi obšolske dejavnosti, kot so likovna delavnica, raziskovalno delo in delo mladih literatov. Bodoče švilje so obiskovalcem pokazale tudi, kako pomembno je, da znajo same izdelati modne dodatke. Na fotografiji: dijakinje prikazujejo posebno tehniko slikanja na svilo, imenovano marmoriranje. (Foto: M. B.-J.)

ZANESENIJAKI - Vaja zbor je tretja predstava črnomeljskih gledališčnikov, ki se jim pridružujejo vedno novi gledališki zanesenjaki. Za njihovo uspešno delo je zelo pomembna naklonjenost črnomeljskih sponzorjev. Če jih bodo podpirali tudi vnaprej, bodo morda pripravili tudi po dve predstavi v sezoni: za otroke in za odrasle. (Foto: M. B.-J.)

Gledališčniki so delali čudeže

Gledališka skupina Zik se je konec preteklega tedna - tudi v počastitev 40. obletnice Ljudske univerze v Črnomlju - predstavila s komedijo Vaja zbor, ki jo je režiral Vojko Zidar

ČRNOMELJ - Spomladi leta 1998 so po več kot dvajsetletnem premoru v Črnomlju ustanovili gledališko skupino. V Zavodu za izobraževanje in kulturo (Zik) namreč niso bili zadovoljni, ker so v mestu gostovala z gledališkimi predstavami le druga gledališča, in so si želeli, da bi tovrstna kultura živel tudi v Črnomlju.

Povabili so ljudi, za katere so menili, da bi bili pripravljeni igrati, in na njihovo presenečenje se jih je odzvalo kar 20. Kmalu so pričeli z vajami pod vodstvom igralca Iztoka Valiča, toda niso našli primerne tekste in so kmalu prenehali, a ne obupali. Konec leta 1998 so v režiji domačina Darka Kočvarja pripravili uspešno lutkovno predstavo "Barabara". To jim je dalo polet, in ko je lani Ksenija Khalil prišla k njim s projektom o srednjeveških mestih in tekstom o ustanovitvi črnomeljske župnije, so se črnomeljski igralci že videli na odru. Igralec Vojko Zidar je pripravil nov tekst, pisan na kožo gledališki skupini, in lansko jesen so imeli premiero "Črnomeljske kronike-historične retrospektive", ki ji je sledilo še devet nastopov, tudi v ljubljanskem Cankarjevem domu.

"Ker smo bili tako od strokovnjakov kot občinstva deležni ugodnih kritik, smo vedeli, da poti nazaj ni več. Ustanovili smo samostojno društvo, imenovano Gledališka skupina Zik Črnomelj. Ker smo se odločili, da bodo naši režiserji le strokovnjaki, smo letos znova izbrali Vojko Zidarja, ki nam je z bogatimi izkušnjami po-

magal postaviti na oder komedijo Vinka Möderndorferja Vaja zbor. Igre ni le režiral, ampak jo tudi priredil za našo gledališko skupino," je povedala predsednica Gledališke skupine Zik Jasna Šeruga Muren pretekli teden pred predpremierno komedijo v treh dejanjih s pevskim zborom in streljanjem.

Črnomeljski gledališčniki so se letos odločili za komedijo zato, ker jih je zanimal ta žanr, pa tudi zategadelj, ker je bila pri gledalcih dobro sprejeta. Zavedali pa so se, da jih čaka naporno delo. Imeli so 40 vaj, a ker so zanesenjaki, zaljubljeni v to delo, jim ni bilo težko vaditi tudi ob sobotah in

nedeljah, pozno v noč. "Najpomembnejše je, da nam je Zidar rekel, da smo dobri, kar je njegova zasluga, saj je v nas izbrskal talente, za kar smo mu zelo hvaležni," pravi Murnova, čeprav s pohvalami ni skoparil niti režiser. "Predani člani skupine so morali delati čudeže. Ko gledate in ocenjujete to prireditev, spoštovani publikum, ne pozabite, da v njej nastopajo ljudje, ki igrajo z današnjim čas nerazumljivim znanjem osnovnih kategorij povprečnega Slovenca," je med drugim zapisal v gledališki list Zidar. In gledalci so to dodobra dojeli ter na predpremierni in premieri v Črnomlju ob koncu preteklega tedna črnomeljske gledališnike in nekaj metliških pospremlili na pot z gromkim aplavzom.

M. BEZEK-JAKŠE

Uspešni mladi raziskovalci

Črnomeljskim gimnazijcem pri nalogah pomaga Raziskovalni sklad - Na regijskem tekmovanju zlata priznanja za vseh pet nalog

ČRNOMELJ - Črnomeljski gimnazijci so pretekli petek predstavili pet raziskovalnih nalog, ki so jih dokončali v preteklem šolskem letu. Vse naloge je denarno podprl Razvojni sklad Srednje šole Črnomelj, ki deluje že čisto leto, sponzorirajo pa ga belokranjske občine in podjetja.

Dijakinji Aleksandra Šavor in Iva Šober sta pod mentorstvom Margaretke Šavli napisali nalogo o preverjanju učinkovitosti delovanja čistilne naprave mesta Črnomelj s pomočjo testnih organizmov. Nina Petruna se je z mentorjem Vincencem Petruno lotila

predstavitve geometrijskih teles na spletu. Sanela Hodžić je z mentorico Janjo Jankovič obdelala satanizem in črno magijo, Mateja Stopar in Tina Plut pa s pomočjo iste mentorice vzroke za razpad socializma v 20. stoletju, medtem ko je Valerija Banovec pod mentorstvom Darka Rauha pripravila nalogo o rudniku Kanižarica. Vse naloge so na regijskem tekmovanju v Novem mestu dobile zlato priznanje, na državnem tekmovanju pa se je naloga o rudniku uvrstila med prve tri na svojem področju.

Kot je povedala Margaretka Šavli, peogramski vodja Razvojnega sklada na šoli, so dijaki v letošnjem šolskem letu napovedali enajst nalog s področja geografije, slovenskega jezika, ekologije, sociologije, etnologije, matematike in fizike. Izdelalo jih bo 28 dijakov predvsem 2. in 3. letnika gimnazije, v večini nalog pa mladi raziskovalci obravnavajo Belo krajino. Direktor srednje šole Črnomelj Stanislav Vrščaj pa je predstavnikom podjetij povedal, da lahko dijaki zanje pripravijo raziskovalne naloge, kar bi bilo učenec v veselje, podjetjem pa bi koristilo.

M. B.-J.

LE DEKLETA - Med mladimi raziskovalkami, ki so predstavile svoje naloge, sta bili tudi gimnazijki Aleksandra Šavor in Iva Šober.

Sprehod po Metliki

VINO - Je že prav, da so začeli del na cesti od Sel pri Jugorju do metliško-semiške občinske meje v Badovinčevi gostilni na Jugorju dodobra zalili, pa četudi so začeli graditi brez lopate, ampak zgolj z besedami. Nepristransko opazovalcem pa vseeno ni bilo povsem razumljivo, zakaj so možakarji na metliškem ozemlju pili vino, ki so ga prinesli s seboj Semečani...

CESTA - Ob prej omenjenem simboličnem začetku gradnje jugorske ceste je metliški župan Slavko Dragovan domačinom položil na srce prošnjo, naj pazi, da cestarji pri gradnji ne bodo preveč žejni. Očitno pa ni pomislil na nevarnost, da bi bila lahka, če bodo imeli graditelji preveč pijače, cesta preveč vijugasta.

OTVORITEV - Za otvoritev nakupovalnega centra Mercatorja so Novomeščani pripeljali s seboj v Metliko tudi gasilski pevski zbor iz novomeškega Smihela. Fantje so za nastop zaračunali toliko kot za petje na pogrebu. Vsaka primerjava med otvoritvijo in pogrebom je zgolj namerna.

TEŽAVE - Izdajateljica in lastnica lokalnega mesečnega časopisa Belokranjec Andreja Milavec je bila nemalo presenečena, ker so jo nagnali, ko se je na svečanosti ob prazniku krajevnih skupnosti Suhor hotela uvesti v drugo vrsto. Na proslavo namreč ni prišla le kot domačinka, ampak tudi službeno. Ocenila je, da bi iz druge vrste lahko naredila tudi kakšen posnetek, ne da bi pri tem koga posebej motila. Milavčeva je očitno naredila veliko napako. Če bi se namreč uselila v prvo vrsto, bi zagotovo imela mir, saj je tam ostalo praznih kar nekaj stolov.

Črnomeljski drobir

OGNJEMET - Sestavljajci drugega rebalansa črnomeljskega proračuna v letošnjem letu so načrtovali, da bi davkoplačevalce ob novem letu razveselili z ognjemetom, za katerega so bili pripravljeni iz občinske blagajne odšteti milijon tolarjev. A ne nadzorni odbor ne svetniki nad idejo niso bili navdušeni. Slišati je bilo celo pripombe v stilu, češ, guncali bomo afne z ognjemetom, pa še vodovoda nimamo po vseh vaseh. Ne vemo sicer natančno, ali so bile krive afne ali vodovod, a za zdaj res nič ne kaže, da bi bili Črnomeljci in vsi, ki jih bo na začetku leta 2000 zaneslo v Črnomelj, deležni ognjemetnih užžitkov. Rebalans proračuna namreč ni bil sprejet, kar pa ne pomeni še nič dokončnega. Do konca leta je mesec dni, do takrat pa lahko v Črnomlju, po dosežanih izkušnjah sodeč, pripravijo vsaj še dva rebalansa.

POMANKLJIVOSTI - Gradivo za seje občinskih svetov v vseh treh belokranjskih občinah je mnogokrat tako obupno, da bralec ne ve, ali bi se nad znanjem slovensčine zjokal ali krohotal. V poročilu o črnomeljski civilni zaščiti je tako moč prebrati, da so "posijali travo". Morda bi bilo dobro, ko bi na sestavaljalce gradiva posijal tudi kakšen žarek v obliki znanja slovensčine, da ga ne bi (znanja namreč) še bolj zarasel plevel. Pri prebiranju poročila nadzorne službe občinske uprave o spoštovanju občinskih odlokov pa smo ob številnih napakah in jezikovnih ohlapnostih lahko spoznali tudi, da sestavljavec ne bi znal napisati, niti da je njegovo znanje materinščine pomankljivo. Beseda se mu je namreč enkrat zapisala kot pomankljivo, drugič pa kot pomankljivost. O Slovarju slovenskega knjižnega jezika, 1.714 strani knjige, avtorji gradiv za seje svetov gotovo še niso slišali.

Semiške tropine

AVENIJA - Metliški župan Dragovan ni bil preveč navdušen nad predlogom v prejšnjih Semiških tropinah, da bi se cesta od semiško-metliške občinske meje do Sel pri Jugorju po novem imenovala po semiškem županu Bukovčevi aveniji. Svoje nezadovoljstvo je Dragovan podkrepil z razlago, da se metliške ceste že ne bodo imenovala po prebivalcih drugih občin. Da ne bi povzročili medobčinskega spora, dajemo nov predlog: glede na to, da cesta pelje proti vinskim goram, med katerimi so tudi vinogradi semiškega župana, bi se cesta lahko imenovala tudi Veselo bukovje.

SMETI - Semečani predlagajo, da bi se komunalci kdaj pa kdaj zapeljali po smeti tudi na Planino pod Mirno goro. Če se nekaterim splača peljati nesnag v gozd ob poti, ki pelje na Planino, in celo v Ponikve, se bo moralo tudi komunalcem splačati s smetarskim avtom zapeljati na Planino.

Če je potrebno, tudi peljejo na pregled

V Ribnici so bili med prvimi v Sloveniji, ki so za pomoč na domu redno zaposlili delavke - Posebnost ponudbe so prevozi na zdravniške preglede izven občine

RIBNICA - Ribniški center za socialno delo je bil med prvimi v Sloveniji, ki je za področje pomoči starejšim in bolnim na domu redno zaposlil delavke. Gospodinjstvo pomoči imajo organizirano že od leta 1993, od treh negovalk pa sta dve redno zaposleni.

Delavki, ki sta izvajali pomoč na domu preko javnih del, so redno zaposlili že pred štirimi leti, ko so zvedeli za nameravano krčenje javnih del. "Zavedali smo se, kaj bi pomenilo za starejše ljudi, če bi javna dela ukinili, saj v Ribnici

nimamo doma," pojasnjuje odločitev o redni zaposlitvi delavk direktorica Centra Majda Vrh. Pomoč na domu trenutno nudijo 27 oskrbovancem z območja ribniške in sodeške občine, medtem ko se v Loškem potoku, kot pravi, za tovrstno obliko pomoči svojim občanom še niso odločili.

Program pomoči financirajo občine, storitev pa plačajo po opravljenih urah tudi oskrbovanci. "Ekonomska cena ure je trenutno 1,320 tolarjev, uporabniki pa plačajo glede na dohodek med 400 in 600 tolarjev na uro," pravi Vrhova. Do brezplačne pomoči so upravičeni le kmečki upokojeanci in prejemniki denarne pomoči, vendar pa so takšni, kot pravi, trenutno le trije. Ker za zdaj še ni večjega povpraševanja po popoldanskem varstvu (le en primer),

nudijo starejšim in tudi mlajšim, bolnim osebam, ki potrebujejo nego, pomoč le v dopoldanskem času.

Poleg običajne pisane palete različnih vrst pomoči iz sklopa celovite socialne oskrbe, ki jo nudijo oskrbovancem tudi drugod po Sloveniji, v Ribnici nudijo tudi prevoze na zdravniške preglede izven občine. "Gre za posebnost našega centra, ki pa je namenjena le osebam, ki nimajo sorodnikov in niso upravičene do rešilnega vozila," pojasnjuje Vrhova. V tem primeru mora uporabnik poleg spremstva, ki ga kot običajno storitev plača glede na svoj dohodek, pokriti tudi celotne stroške prevoza. Tudi na ta način želijo namreč doseči, kot pravi Vrhova, da bi se njihovih prevozov v bolnišnice posluževali samo tisti, ki nimajo druge možnosti.

M. LESKOVŠEK-SVETE

SMUČARSKA SEJMA - Učitelji telovadbe obeh kočevskih mestnih osnovnih šol so v soboto dopoldan v avli šole na Trgu zbora odposlancev organizirali smučarski sejma. Poleg rabljenih smuč, vezi, smučarskih in drugih čevljev, palic in drsalnih različnih velikosti je okoli 40 prodajalcev v odkup ponudilo tudi vrsto kombinezonov. Ker niso privili cen, so mnogi izmed preko 150 obiskovalcev lahko marsikaj kupili. Kot je povedala učiteljica Gita Klun, je sejma, ki so ga letos organizirali že tretjič zapored, uspel. Pripravljajo ga namreč z namenom, da bi si lahko učenci nabavili smučarsko opremo za šolo v naravi, ki jo bodo imeli učenci 5. razredov OŠ zbora odposlancev januarja, OŠ ob Rinzi pa februarja prihodnje leto. Smučarski sejma, ki je bil namenjen tudi odraslim, pa je v Kočevju istega dne potekal na prostoru pred "Palmo". (Foto: M. L.-S.)

Začenja se Veseli december

Prireditve od Miklavža do novega leta

VELIKE LAŠČE - Veseli december se bo v občini Velike Lašče začel jutri zvečer z abonmajsko predstavo v Levstikovem domu in se zaključil kar s tremi silvestrovanji, in sicer na gradu Turjak, v krajevnemu domu Turjak in na trgu v Velikih Laščah, ki jih organizirajo Turistično društvo Turjak, KUD Marij Kogoj Turjak in občina Velike Lašče. Na Robu in v okolici, po potrebi pa tudi drugod, bo nosil pravi Miklavž darila prdnim otrokom kar na dom v nedeljo, 5. decembra, zvečer. Starši prdnih otrok lahko naroče Miklavža s spremstvom na dom pri Kulturno-prosvetnem društvu Rob.

Največ prireditve bo v drugi polovici decembra: 16. decembra bo v gostilni Kukelj nastopila vokalna skupina; 18. decembra popoldne bo lokostrelski turnir na gradu Turjak, zvečer pa božično-novoletni koncert v krajevnemu domu Turjak; 22. decembra bo v Levstikovem domu v Laščah prireditev "Korajža velja", naslednjega dne pa v gostilni Kukelj razstava božičnih kruhov. Zive jaslje bodo na gradu Turjak 24. decembra zvečer, lutkovno igrice pa si bodo otroci in odrasli lahko ogledali 29. decembra v Levstikovem domu.

Ustvarjalne delavnice "Veselo skozi ravno in krivo deželo" bodo od 27. do 30. decembra v Levstikovem domu, namenjene pa bodo 5- do 10-letnim otrokom. Vodili jih bosta Ana Porenta in Metka Starič. Naslovi posameznih delavnic so: Skozi labirint v pravljico deželo, Slikanje zastav obeh kraljestev, Izdelava rož, Izdelovanje lutk, Praznični plesi, Stafetne igre in še kaj.

Prireditve vselega decembra organizirajo poleg občine, kulturnih in turističnih društev, društva podeželskih žena in šol še nekateri posamezniki in gostilna Kukelj. J. P.

Še naprej po luknjasti cesti

Od Vinic do Zamostka

SODRAŽICA - Obnova 7-kilometrskga odseka regionalne ceste Zlebič-Sodražica, ki je najkrajša povezava Dolenjske z notranjsko regijo, se vleče kot jara kača. Država je pred štirimi leti v proračunu zagotovila nekaj denarja za začetek del, a se je po kilometru asfaltirane ceste zapletlo, ker neki občan ni dovolil izpeljave nove trase po svoji parceli.

Kljub neurejenemu lastništvu razmerju je SCT Ljubljana nadaljeval gradnjo ceste od Sušij proti Vinicam, vmes pa so na račun odškodnine tudi drugi lastniki parcel navijali ceno. Oktobra je sodrški župan Andrej Pogorelec predlagal, naj izvajalec zaradi napovedanega snega in slabih vremenskih razmer ustavi dela od Vinic do Zamosteca, a je njegov predlog pri državni direkciji za ceste naletel na gluha ušesa. Podjetje SCT je ta del ceste v dolžini poldruga kilometra razkopalo, nasulo s peskom oziroma pripravo za asfaltiranje, ki je ustavila zima. Zdj je cesta polna udarnih jam, prevoz je otežkočen, denarja za vzdrževanje pa nima ni. Direkcija za ceste je na prošnjo občine Sodražica, da bi cesto začasno preplastili, odgovorila, da se "ne splača vlaganje v krpanje lukenj", saj bodo prihodnje leto pripravili projektno dokumentacijo za asfaltiranje ceste.

Se bo potemtakem med Vinicami in Zamostcem ponovila letošnja zgodba z Gorenjske ceste v Ribnici, ko so nezadovoljni krajanje grozili z zaprtjem ceste in izsili njeno hitrejšo dokončanje? M. G.

PRIPRAVE ZA DRŽAVNO MLADINSKO GASILSKO TEKMOVANJE

KOČEVJE - V ponedeljek, 6. decembra, bo župan občine Kočevje Janko Veber sprejel na razgovor predstavnike Gasilske zveze Slovenije in Gasilske zveze Kočevje o izvedbi državnega mladinskega gasilskega tekmovanja, ki je načrtovano za konec maja ali začetek junija leta 2000 v Kočevju. Predsedstvo Gasilske zveze Slovenije je na svoji novembrski seji, ki je bila v Murski Soboti, sprejelo sklep, da se državno mladinsko tekmovanje gasilcev zapu Gasilski zvezi Kočevje. Po sedanjem programu naj bi se mladinskega gasilskega tekmovanja udeležilo okoli 3000 mladih gasilcev in njihovih mentorjev. Državno člansko gasilsko tekmovanje je zupano Gasilski zvezi Maribor. Po sedanjem predlogu naj bi to tekmovanje potekalo na kočevskem štadijonu. -vd

SILVESTROVANJA NA PROSTEM VERJETNO NE BO

LOŠKI POTOK - Dve pretekli silvestrovanji, ki ju je na prostem pripravilo Planinsko društvo Loški Potok, sta bili novost za občane, medtem ko društvo z njima ni imelo posebnih finančnih uspehov. Prav zato je letošnja prireditev vprašljiva. Letos je društvo tik pred začetkom zime pod streho spravilo novo planinsko postojanko na Kamengriču. Žal pa predvideni denar ni pritekal po programu. Zato bi društvo tudi za silvestrovanje potrebovalo krepke sponzorje. Občina jim za prireditve ne da denarja, čeprav so nanj računali. Tudi prvotni sponzorji - to so bili v glavnem gostinci - menda pravijo, da ne bodo prispevali nič. Skoda, da je komaj vpeljana prireditev, ki je dobila veliko pohval, letos pod vprašajem. A. K.

Za krščanske vrednote v šoli

7. leto delovanja kočevskega Društva katoliških pedagogov - Zavzemanje za šolo za življenje - Sprejeli poročilo o delu v preteklem in program za prihodnje leto

KOČEVJE - Člani kočevsko-ribniške območne sekcije Društva katoliških pedagogov Slovenije so imeli prejšnji torek svoj redni letni občni zbor. Ker se je pred tem organiziran razgovor s profesorico Berto Golob na temo "Poslanstvo vernega učitelja" raztegnil na dobri dve uri, so na zboru sprejeli le najnujnejše: poročilo društva o delu v preteklem letu in program za prihodnje.

Društvo deluje v Kočevju že sedmo leto in združuje okoli 40 aktivnih učiteljev, upokojenih učiteljev, staršev in drugih, ki jim je skupno zavzemanje za vzgojo po krščanskih vrednotah. Do predlani so delovali neodvisno od cerkve kot institucije, ko je predsednikovanje prevzel Alojž Železnik, pa so se odločili, da bodo z župniki sodelovali pri organizaciji debatnih večerov in predavanj, kjer je pred tem, kot pravi Železnik, pogosto prihajalo do podvajanja.

Tako so decembra lani v župnijskem domu v Kočevju organizirali debatni večer z naslovom Miklavž in šola, februarja pa v OŠ Dolenja vas predavanje p. Silva Šinkovca "Za kaj naj se zavzema cerkev na področju vzgoje in izobraževanja, da postane prepričljiva glasnica temeljnih skup-

POCENI DARILA - Oskrbovanci Varstveno-delovnega centra v Ribnici v teh dneh še posebej pridno izdelujejo najrazličnejše izdelke, ki so lahko primerna in tudi poceni darila za obdaritev v božičnonovoletnem času. (Foto: M. L.-S.)

Alojž Železnik

vrednote, ki so lahko skupne vsem, tako da bi šola postala prijetna tako za učence kot za učitelje," pravi Železnik in dodaja, da se zavzemajo za šolo za življenje, v okviru tega pa tudi za znanje o verstvih.

Tako kot letos bo društvo tudi prihodnje leto sodelovalo pri organizaciji skrajšanega teološkega tečaja v Kočevju, po predavanju minuli torka pa bodo še ta mesec organizirali debatni večer na temo "Položaj vernega učitelja v šoli", januarja ali februarja pa še predavanje o razliki v delu učiteljev na verskih in v državnih šolah. Po postni duhovni obnovi letos v Kočevju jo bodo imeli prihodnje leto v Stari Cerkvi, zahvalna maša ob zaključku šolskega leta, ki je bila letos na Strmci, pa bo pri Novi Štifti. Po obisku Prekmurja letos bodo prihodnje leto organizirali strokovno ekskurzijo v Ogled in Devin, posebnost v novem programu pa bo ob izteku tisočletja organizirano družabno srečanje 26. decembra.

M. LESKOVŠEK-SVETE

življenja, se želijo po novih prostorih na primernejši lokaciji ne bodo odpovedali. Zato bodo še naprej upali, kot pravi Vrhova, da bodo v Ribnici čimprej pričeli graditi dom starejših občanov, v katerem naj bi trajne prostore dobili tudi varstveni delovni center. V počastitev 10-letnice obstoja, ki jo bodo zabeležili 4. decembra, imajo danes v Varstveno delovnem centru v Ribnici dan odprtih vrat.

M. L.-S.

Prekinili sejo

Nadaljevali so jo ponovno v torek

KOČEVJE - Že pred pričetkom 9. redne seje kočevskega občinskega sveta prejšnji četrtek se je vedelo, da nekatere stranke ne bodo podprle predlaganega sprejema rebalansa letošnjega občinskega proračuna. Zaradi pričakovane obširne razprave so svetniki na predlog Alenke Gabrič obravnavo rebalansa prestavili z 8. na 15. točko dnevnega reda, s tem pa na čas, ko je moral župan v skladu s poslovnikom po štirih urah sejo sredi obravnave rebalansa prekiniti.

Ceprav je občinska uprava pripravila rebalans proračuna bolj zaradi obljube, ki so jo dali svetnikom maja ob sprejemu proračuna, kot iz dejanske potrebe po njegovem sprejemu, so se sprico političnih igr v kočevskem občinskem svetu zadeve zapletle. Sklicevanje svetnikov, da kar dva odbora - za finance ter premoženjska in gospodarska vprašanja - nista dala pozitivnega mnenja k sprejemu rebalansa, so sicer padle v vodo po pojasnitvi, ki so jo podali člani občinske uprave na sami seji, vendar se svetniki iz vrst Zelenih niso želeli odpovedati razpravi. Kljub županovemu odlašanjju s prekinitvijo seje, s katerim je želel rebalans spraviti vsaj skozi prvo obravnavo, so zato obravnavo rebalansa ponovno nadaljevali v torek zvečer, o čemer pa bomo lahko več poročali prihodnjici.

M. L.-S.

NOVO LETO V SODRAŽICI

SODRAŽICA - Tudi v Sodražici se pripravljajo na praznovanje novega leta. Ta mesec bo več prireditve, ki se bodo začele z miklavževanjem v organizaciji članov kluba Kresnička. Pri Novi Štifti bo tradicionalni blagoslov konj. Smučarski klub in občina pripravljata praznovanje novega leta na odprtem, in sicer na smučišču Izbir, kjer bodo postavili velik šotor, pripravili ognjemet in zabavo.

Ribniški zobotrebci

NAMESTO 50 MINUT DVE URI - Predstavitve pesniške zbirke "Mesečine", ki jo je avtorica Duška Hočevar Mihelič od njenem izidu predstavila domačemu občinstvu minul petek zvečer v dvorani Ideal centra v Ribnici, bi morala po predvidenem programu trajati približno 50 minut. Ob pogovoru z avtorico, branju njenih pesmi in nastopih Marjane Starc, Rebeke Postrak, Branka Miklavca, Karin Elene Sanchez in vokalne skupine Trenutek, pa se je celotna prireditev razpotegnila na skoraj dve uri. Čeprav je zaradi tega obstajal strah, ki bi bil na kakšni drugi manj zanimivi prireditvi upravičen, da bo občinstvo nezadovoljno, pa se je na veliko veselje avtorice in vseh ostalih nastopajočih pokazalo, da je bilo ravno obratno!

LETO STAREJSIH - OZN je pod geslom "K družbi za vse starosti" letošnje leto razglasila za mednarodno leto starejših. Čeprav zato letos tudi po Sloveniji potekajo številne akcije, katerih namen je opozoriti družbo na starejše in njihove probleme, v Ribnici po tem, kot kaže, ne čuti nobene potrebe, čeravno so še daleč od tega, da bi imeli za starejše dobro poskrbljeno! V Ribnici namreč še vedno nimajo doma za starejše občane, zato česar po domovih drugod po Sloveniji živi okoli 70 Ribničanov. Bolj kot premajhna aktivnost ribniške občine, ki si za izgradnjo doma sicer prizadeva že nekaj let, pa zato ob letu starejših preseneča predvsem pasivnost domačega društva upokojeincev!

Kostelski rižni

SPET ZDRAVA VODA - Pred kratkim je kostelski župan poslal gospodinjstvom obvestila, da je voda iz zajetja pri Jakšičih spet primerna za pitje, ker so pri zajetju uredili novo razkuževalno postajo. Zdj vode ni treba več prekuhavati, kot jo je bilo potrebno doslej okoli štiri leta. Iz tega zajetja se napaja približno tretjina gospodinjstev v občini, in sicer naselja Jakšiči, Hrib, Potok, Fara, Vas, Pirče, Petrina in Grivac.

SNEG LOMIL DREVJE - Zadnji sneg je napravil veliko škodo po občini, največ v mladih sadovnjakih. Predvsem je lomil veje, saj je bilo na drevju še listje. **POLOMLJEN ŠOTOR** - Sneg je polomil tudi šotor, ki je stal pred gostiščem Grajski hram pod gradom Kostel. Šotor je bil namenjen gostom v primeru dežja.

OZKE CESTE - Ceste na Kostelskem so že sicer pretežno ozke, zdaj pa jih je zožil še sneg. Voznik smetarskega avta opozarja, da so ceste preozko splužene za njegov tovornjak in da ne bo pobiral odpadkov, kjer ne bo ceste primerno splužena.

BREZ PRVEGA TV PROGRAMA - Območje Kostela je v soboto popoldne ostalo brez prvega programa Televizije Slovenija. Vzrok za okvaro ni znan, verjetno pa bo nekaj v zvezi s snegom. Tudi v nedeljo še ni bilo programa.

Rebalans za ceste in rokomet

Seja trabanjskega občinskega sveta se je začela le zaradi rebalansa - Dodateni denar Šentrupertu in Mokronogu za ceste, Laknicam za most, upokojemcem in rokometiščem

TREBNJE - Kot po tradiciji se je na 8. redni seji občinskega sveta trabanjske občine zapletlo že pri dnevnem redu, o katerem so se svetniki prerekali poldrugo uro in ni veliko manjkalo, da bi se seja ustavila, še preden bi se zares začela. Šele na opozorilo predstavnikov občinske uprave, da mora biti rebalans občinskega proračuna sprejet, če želijo zaključiti nekatere pomembne projekte, so svetniki potrdili predlog župana, da izpeljejo sejo do četrte točke, nadaljevanje pa predstavijo za deset dni.

Do novega zapleta na seji pa je prišlo, ko je svet obravnaval župano novo zadržanje sklepa o nadzornem svetu Javnega podjetja Ko-

munala Trebnje. V nadzorni svet je bila namreč na 7. seji občinskega sveta imenovana Justina Pančur, ki po županovem tolmačenju zakonov zaradi nezdržljivosti funkcij ne sme sodelovati v nadzornem svetu Komunale. Pančurjeva je bila namreč v času, ko je bila imenovana v nadzorni svet Komunale, predsednica upravnega odbora lastnikov Centralne čistilne naprave, s katero upravlja Komunalni konkurenčno podjetje GOP. Župan je ob tem predlagal, naj občinski svet v nadzorni svet Komunale predlaga drugega člana, kar pa občinski svet na osmi seji ni storil.

Z rebalansom občinskega proračuna sta krajevni skupnosti Šentrupert in Mokronog dobili po tri milijone tolarjev za ureditev krajevnih cest, 700 tisoč tolarjev je namenjeno novemu mostu v Laknicah, dve upokojski društvi sta dobili skupno 300 tisoč tolarjev za športno dejavnost, rokometnemu klubu Trebnje pa so prisodili še dodatni milijon tolarjev kot sponzorski prispevek občine. Rokometni klub je tako letos iz občinskega proračuna dobil 12.860.000 tolarjev. Del denarja za rebalans bo občina vzela od projektov, ki so ustavljeni in se bodo nadaljevali naslednje leto, del pa z novim zadolževanjem.

I. V.

Posvet o vzgoji za družino

V Društvu za sožitje v družinah delujejo socialni delavci, zdravniki in duhovniki

V trabanjski občini že šest let deluje Društvo za zdravje in sožitje v družinah, v katerem se povezujejo strokovnjaki različnih področij od socialnih delavcev in zdravnikov do duhovnikov. Društvo je prejšnjo sredo v Trebnjem pripravilo posvet o vzgoji za družino skupaj z občino v okviru občinskega projekta "Trebnje zdrava občina in občina dobrih medčloveških odnosov", ki ga po strokovni plati vodi dr. Jože Ramovš.

Dr. Ramovš je svoje predavanje naslovil "Med intelektualnim in socialnim učenjem za sožitje v družinah", govoril pa je o pomoči družinam in o organizaciji medsebojne pomoči med družinami. Dr. Hubert Požarnik je govoril o širših razsežnostih vpliva družbe na zavedenost, o problemih, s katerimi se srečujejo v šolah in družinah. Opozoril je, da je treba biti pri razreševanju takih problemov optimističen pesimist, kar naj bi po njegovem pomenilo, da je treba vztrajati na poti majhnih korakov, saj kar čez noč ni mogoče narediti velikih sprememb. Treba je vztrajati kljub komaj opaznim spremembam. Veliko delavcev, ki se ukvarjajo z reševanjem socialnih problemov, obupa, ker ne doseže hitrega uspeha.

Mag. Silvo Sinkovec, psiholog, socialni pedagog in teolog se že šesto leto ukvarja s šolo za starše v Ljubljani in veliko predava učiteljem in staršem po osnovnih šolah. Predstavil je španski model šole za starše, s katerim se je srečal med svojim študijem.

Predsednik Društva za zdravje in sožitje v družinah Trebnje je

Milan Rman. Društvo vsako leto na šolskem področju izpelje več projektov. Tako bo decembra osmošolcem namenjen projekt Družinski dan, pripravljajo tabor za nadarjene in delavnice ustvarjalnosti za otroke in starše. Na socialnem področju izvajajo projekt medsebojne pomoči starejšim, na področju zdravstva projekt materinske šole in na področju pastore predzakonsko svetovanje.

I. V.

100 LET PIHALNEGA ORKESTRA

LITJA - Litjski pihalni orkester je prejšnji teden proslavil svoj visoki jubilej - 100-letnico delovanja. Leta 1899 je v gasilski godbi dirigentsko palico prevzel skladatelj Peter Jereb, največ zaslug za ustanovitev pa je imel Luka Svetec - Podgorski. Po drugi svetovni vojni se je godba preimenovala v Sindikalno godbo in Sindikalni pihalni orkester, sedanje ime ima od leta 1991. Danes šteje orkester 100 članov, najstarejši med njimi je 85-letni pozavnist Franc Zupancič, ki v orkestru igra že 67 let. Na slavnostnem večeru v športni dvorani so poleg jubilaritov, ki jih vodi kapelnik Vasja Namestnik, nastopili: pianistka Veronika Hauptman, basist Jože Vidic ob spremljavi harmonike Vilija Kralja ter Zasavski in Leseni rogisti. Slavnostni govornik je bil dr. Matjaž Kmecl. Izpod peresa Karmen Sadar je izšla brošura z zgodovino orkestra z naslovom 100 let pihalnega orkestra Litija.

K. ŠUSTERŠIČ

BLAGOSLOVILI OBNOVLJENO CERKEV

RAZBORE - V Razborah, kjer p. Karel Gržan pridno nadaljuje z organiziranjem zanimivih Razborskih večerov - letos so bili gostje iz Metka Klevišar, Lidija Jerebic, decembra napoveduje obisk Štefke Kučan - so v nedeljo slovesno blagoslovili obnovljeno cerkev: streho, novo mladinsko sobo... To je bilo delo mariborskega škofa dr. Franceta Krambergerja.

MIKLAVŽ V TRŽIŠČU

TRŽIŠČE - Aktiv kmečkih žena, Društvo prijateljev mladine in župnijski urad Tržišče ter KS Krmelj in Tržišče v soboto, 4. decembra, ob 17. uri vabijo na Miklavževanje pred cerkvijo.

PRIJETEN KONCERT V ŠENTLOVRENCU - Sklad za ljudske kulturne dejavnosti, Območna izpostava Trebnje, in ZKD Trebnje sta bila organizatorja prijetnega koncerta Zagoriških fantov, pevske sekcije KUD Marije Kmetove v Šentlovrencu, ki deluje že enajst let. V petek, 26. novembra, zvečer so v tamkajšnjem kulturnem domu pod vodstvom neutrudnega Darka Bregarja zapeli nad deset pesmi, nekaj ljudskih in nekaj pesmi svojega zborovodje. Prepevajo tudi v šentlovrenskem preko 80 let starem pevskem zboru, ki je najstarejši v Sloveniji; povprečna starost pevcev pa je 70 let. Mnoge pesmi so obiskovalci lahko slišali prvič. Za pestrost večera so kot gostje poskrbeli pevci mešanega pevskega zbora dr. Petra Držaja iz Velikega Gabra pod vodstvom Fani Anžlovar. Program je domiselno povezoval Leopold Sever (spredaj levo). (Foto: L. Murn)

OBISK PRI ŽUPANU - Ob letošnjem občinskem prazniku smo obiskali župana Kristijana Janca. Zaželeli smo mu, da bi napravil še mnogo dobrega za prebivalce Občine Sevnica. Zahvalili smo se mu za Grb občine, saj je letos to najvišje priznanje dobila naša šola. Šestletna učenka I. r. devetletke Polona Stuček mu je zapela Danes je moj srečen dan. Predstavili smo mu naše delo, on pa nam je povedal, kako potekajo njegovi dnevi. Ti so zanimivi, toda žal mu je, da ima premalo časa, da bi se lahko več družil prav z nami mladimi. Obisk mi bo ostal v prijetnem spominu, saj je župan prijeten, tople in zanimiv človek. (Pika Mirt, 7.r. OŠ Krmelj)

Sevniški in tržiški osnovnošolci

Najboljši v RK

BOŠTANJ - Rdeči križ Slovenije - Območno združenje Sevnica je tako kot vsako leto pripravilo kviz Mladi in gibanje RK, ki se ga je v sredo, 24. novembra, v prostorih TVD Partizan udeležilo

šest ekip iz šestih osnovnih šol sevniške občine. Pozdravne in spodbudne besede so mladim tekmovalcem namenili podpredsednica RK Marjana Šantej in podžupan Občine Sevnica Andrej Štrclj.

Tržiške ekipe iz OŠ Sevnica, Krmelj, Tržišče, Blanca, Boštanj in Šentjanž so se pomerile v poznavanju mednarodnega humanitarnega gibanja RK, kar nekaj vprašanj pa je bilo tudi s področja poznavanja še drugih dejavnosti RK (spretnostna igra sestavljanja znaka RK, test o krvodajalstvu itd.). Kot je povedala sekretarka OZ RK Sevnica Andreja Stegenšek, so mladi pokazali veliko znanja s tega področja, in kot povedo rezultati, so bile ekipe zelo izenačene. Prvo mesto si delita ekipi iz OŠ Sevnica in Tržišče, sledita OŠ Šentjanž in Blanca ter Boštanj in Krmelj. Organizatorji se zahvaljujejo za pomoč vsem sponzorjem, saj so z njihovo pomočjo lahko poskrbeli za nagrade.

L. M.

700 LET ŠENTJANŽA

V petek je Šentjanž praznoval 700-letnico. Ko sem prišla domov iz šole, sem bila zelo utrujena, kajti za mano je bil naporen teden. Toda prišla je mami in rekla, naj se uredim. Nato je poklicala varuško in mojo učiteljico Majdo. Dobile smo se pred staro šolo. Z avtom smo se odpeljale v Šentjanž. Z učiteljico je prišla še njena hčerka Barbi. Pričela se je prireditve. Malo smo zamudile, a smo prišle še pred podelitvijo priznanj. Delila sta jih sevniški župan in miss Slovenije 1998 Miša Novak. Naša šola je dobila priznanje za najboljšo šolo v občini. Nato je bila zabava. Z Barbiko sva našli še najine prijateljice Heleno, Majo in Francija. Skupaj smo se igrali in plesali ob skupini Mlade frklje. Domov sva z mamico prišli zelo utrujeni.

LARA PLAZAR, 3.r.
OŠ Krmelj

Trebanjske iveri

ROKOMET JE "IN" - Z angleško besedico "in" mladi označujejo stvari, ki so trenutno v modi, in v Trebnjem je trenutno "in" rokomet. Rokometna cvetinja v Trebnjem ne drži le mladcev, ki za žogo vneto tekajo po igrišču, ampak tudi lokalne politike. Ko so občinski svetniki prejšnjo sredo sprejemali rebalans proračuna, so se dolgo pregovarjali, ali naj nekaterim krajevnim skupnostim le primaknejo nekaj drobca za ureditev krajevnih cest, ko pa je padel predlog, da bi na račun rebalansa še en dodatni milijon primaknili rokometnemu klubu, ni nihče niti pomežiknil z očesom. Pri rokometu sta se strinjala celo župan in njegov vneti nasprotnik dr. Marjan Pavlin.

SMUČANJE JE "OUT" - Besedica "out" pa pomeni, da neka stvar ni v modi, in to v Trebnjem zdaj velja za smučanje, ki je bilo včasih tako zelo "in", da so imeli Trebanjci nad bencinsko črpalko celo svojo vlečnico in čedno smučišče, ki pa ga počasi že zarašča grmovje, žičnico pa je tudi že poržl rja. Zdej, ko se da kupiti snežne topove že za majhen denar, trebanjske občine domače smučišče ne zanima več pa tudi sodelovanju pri obetavnem projektu ostalih dolenjskih in belokranjskih občin s smučarskim centrom Rog Črmošnjice so se hitro odrekli, čeprav bi jih vse skupaj stalo manj kot 2 milijona tolarjev, kar je le šestina tistega, kar so letos namenili rokometu.

SMUČANJE JE MORDA LE "IN" - Da med Trebanjci smučanje le ni tako izven mode, dokazujejo številni avtomobili s trebanjskim grbom na tablicah na parkirišču pod črmošnjiskim smučiščem in Lana Grandovec, ki trenira z Novomeščani in je med najboljšimi mladimi smučarkami v državi. Sicer pa niso tako neumni ti Trebanjci. Snežne topove bodo v Črmošnjicah kupili tudi brez njih, s smučišča pa jih tudi ne bo nič nagnal, pri cenah dnevnih vozovnic pa tako ne gledajo, iz katere občine kdo prihaja.

VOJNA ZA SEJO IN MARTINČKANJE - Trebanjski župan Ciril Pungartnik obljublja, da se bo dosledno držal obljube, da občinske seje ne bodo trajale več kot pet ur razen v primeru vojne. V sredo so svetniki za prve štiri točke od skupno 15, kolikor jih je bilo zapisanih v nesporetnem dnevnem redu, porabili 4 ure in 21 minut. Da bi sejo izpeljali do konca, bi nujno potrebovali vsaj eno malo vojno. Če bi se seja končala pred koncem vojne, bi se pa še malo martinčkali.

Sevniški paberki

LISICE IN KOLO - V sevniškem občinskem svetu so pred kratkim razpravljali o občinskem odloku, ki predvideva red glede pravilnega parkiranja. Vse kaže, da bo tudi v Sevnici prišel z delom pajek pa tudi lisice bodo uporabljali. V odloku natančno piše, naj bi lisice nameščali na prednje levo kolo. Kolegica iz sevniškega radia pa se je po pripovedovanju znašla v malce drugačni situaciji. Ob vožnji z avtom iz Krškega proti Sevnici se ji je na cesti ob Savi lisica, ki očitno občinskega odloka še ne pozna (dobro), zapodila kar na zadnja kolesa.

ŽUPAN SKRBI ZA VOLIVCE - Župan Kristijan Janec si kljub zaposlenosti očitno najde čas tudi za osnovnošolce. Mladi iz krmeljske osnovne šole - ta je ob občinskem prazniku prejela grb občine, so ga obiskali in močno se jim je prikupil. Ena od deklic je v pismu, ki ga je poslala našemu časopisu, zapisala, da je župan prijeten, tople in zanimiv človek. Očitno mu ni treba skrbeti za svoje privržence oz. kasneje volivce.

OPTIMISTIČNO SREČANJE

SEVNICA, KRŠKO - Prejšnji teden je prišlo do zanimivega srečanja županov in direktorjev občinskih uprav sevniške in krške občine: Kristijana Janca in Francija Bogoviča ter Zvoneta Košmerla in Franca Glinška. Sklenili so, da bodo družno delovali pri projektih, ki presegajo občinske meje. Takih problemov ne manjka, na primer ureditev plazu pri pokopališču sv. Kancijana v Rožnem, vodovod v Velikem Trnu itd. Upati je torej, da bodo od besed prešli k dejanjem.

Obnovljen sevniški hram kulture

Prihodnji mesec naj bi se začela obnova kulturne dvorane v sevniškem gasilskem domu - Najnujnejša dela z vidika varnosti in večnamenskosti - Pri financah združili moči

SEVNICA - V Sevnici je osrednji prostor za kulturna in druga dogajanja kulturna dvorana v tamkajšnjem gasilskem domu. Zgrajena je bila po vojni v 50-ih letih in ker je bila celovito obnovljena le leta 1977, vmes pa so skrbeli za manjša vzdrževalna dela, je sedaj znova pred nujno temeljito obnovo.

"Gre za res najnujnejša dela z vidika varnosti in zagotovitve večnamenskosti," je povedal dolgoletni predsednik PGD Sevnica Anton Koren, ki mu je kultura že vseskozi blizu. Kot član Odbora za adaptacijo dvorane - število sedežev 230 se bo ohranilo - je povedal, da naj bi dvorana v bodoče služila v več namenov, še vedno bi bila kinodvorana, novi prenosljivi stoli pa bi omogočili tudi razna

družabna srečanja. Zagotoviti se mora ustrezna elektroinstalacija, ozvočenje dvorane, ustrezna obnova odra, ureditev vzporednih prostorov, kot so garderoba, mesto za prodajo kart, sanitarije in še kaj. Predvidena je tudi obnova stopnišča.

Odbor je že naročil projektno dokumentacijo in takoj ko bo pripravljena, se bodo začela obnavitvena dela. Upajo na začetek decembra. In kako bo z denarjem? "Odbor upa na pokrivanje investicije z denarjem občinskega proračuna, saj gre za osrednjo sevniško kulturno dvorano, območne izpostave Sklada za ljubiteljske kulturne dejavnosti in gasilcev. Ko bo znan predračun oz. dokončna cena, bomo naredili prioriteten red: kaj narediti še letos, kaj se lahko prenese za drugo leto," je povedal Koren.

Sevniške gasilce, ki so pobudniki obnove, gotovo odlikuje nekaj, kar ne odlikuje vseh gasilskih društev pri nas - posebna skrb za kulturo. V zdaj 120 let starem društvu je vrsto let deloval moški pevski zbor, pa se je zataknilo zaradi zborovodje. Igralci so se preizkušali na Odru mladih, ob stotletnici delovanja društva pa so ustanovili tudi godbo, ki deluje še danes. Vsako leto priredijo srečanje pihalnih godb iz vse Slovenije.

DVORANA BO OBNOVLJENA - Kulturna dvorana v gasilskem domu je potrebna obnove, saj so jo zgradili po vojni, do zdaj pa je bila celovito obnovljena le enkrat. (Foto: L. M.)

"Tudi pri gasilcih je treba razvijati kulturo, ne le zaradi ohranjanja tradicije, ampak tudi, ker so tako v gasilskih vrstah uspešnejši kadri," meni Koren, ki tudi pri GZS skrbi za izobraževanje in kulturo.

L. MURN

KONCERT SLOMSKOVH PESMI

SEVNICA - Jože Ašič je v nedeljo, 28. novembra, popoldne v župnijski cerkvi sv. Miklavža organiziral prijeten koncert. Ljudski pevci, ne le domačini, so prepevali Slomškove pesmi.

Anton Koren

Začasno lahko tudi lesene stopnice

Društvo Sožitje zahteva ureditev poti do Varstveno-delovnega centra Leskovec, ki so jo odstranili ob novogradnji - Tam hodijo, saj niso zaprti - Nihče ni protestiral

LESKOVEC PRI KRŠKEM - "Včasih je vodila do glavne ceste vozna pot za potrebe takratne osnovne šole in stanovalcev gornjega dela Leskovca pri Krškem. Zdaj te poti ni. Zahtevamo, da jo uredijo." Tako poudarja Dane Mižigaj, predsednik društva Sožitje Krško.

Ker je zima in je betoniranje onemogočeno, se v Sožitju strinjajo s tem, da omogočijo pešcem ponoven dostop po nekdanji poti tako, da zgradijo lesene stopnice. "To naj naredijo najpozneje do konca leta. Naslednje poletje, ko bodo mesec dni na počitnicah varovanci Varstveno delovnega centra Leskovec, ki so tudi hodili tukaj, naj pristojni dokončno zgradijo pot," pravi Dane Mižigaj.

gov in Branko Cizel, podpredsednik Sožitja.

Med tistimi, ki zelo pogrešajo nekdanjo pot, je 44 varovancev VDC Leskovec, od katerih se jih nekaj vozi z avtobusom. Pot je bila njihova bližnjica ne le do avtobusne postaje, ampak tudi do trgovine in

pošte, saj varovanci niso zaprti v zavodu, ampak živijo tudi s krajem svojega začasnega bivanja.

Doslej so starši otrok iz VDC in Sožitje napisali že več dopisov, s katerimi zahtevajo pot. Presenetljivo je, da vse to dopisovanje ni dalo ničesar razen tega, da so je pošta romala iz pisarne v pisarno. Starše in društvo čudi tudi to, da zdaj poti ni, čeprav je obstajala že od nekdaj.

Ciril Plut, nekdanji ravnatelj osnovne šole v Leskovcu, pravi, da so omenjeno pot uporabljali ves čas po vojni. "To je bila javna pot, ki so jo uporabljali stanovalci in šola. Nihče ni omenil nikoli, da ljudje ne bi smeli uporabljati poti, ki smo jo tudi asfaltirali," pravi Plut.

Zdaj, ko ni sporne poti, hodijo varovanci VDC skozi opuščeni razpadajoči gospodarski objekt in ob stari hiši po stopnicah brez ograje in tako pridejo do prometne ceste. To je zanje najbližja peš pot. Če bi šli po daljši, gladki poti, bi prišli z dežja pod kap, saj bi hodili po cesti brez pločnikov.

M. L.

PREGLED IN PREDAVANJE O RAKU NA DOJKI

BREŽICE - Posavsko in obsoletjsko društvo za boj proti raku je pripravilo 20. novembra edukativni pregled dojk za svoje članice. O nevarnostih in možnostih raka na dojki je predavala dr. Vida Stržinar, ki je skupaj z dr. Sonjo Bebar iz Ljubljane tudi opravila omenjeni zdravstveni pregled.

NOVA TRGOVINA - Spar je v Poslovno-trgovskem centru TA-BU v Krškem prejšnji teden odprl trgovino s približno 1.500 kv. metri prodajnega prostora. Prodajalna za zdaj zaposluje 22 ljudi. Po besedah Stanislava Viranta, vodje trgovine, bo v prodajalni zagotavljala med drugim kruh iz lastne pekarnice in vsak dan sveže ribe, sadje in zelenjavo ter dosti vrst sirov, mesa in mesnih izdelkov. Prvi dan ob otvoritvi je trgovino, iz katere je fotografija, obiskalo zelo veliko ljudi. (Foto: M. L.)

MANEKENKE IN MANEKENI - Pred nedavnim so v Podbočju podpisali (na fotografiji) pogodbo o sodelovanju med 12 manekenkami in 3 manekeni ter Modno agencijo Lukec Krško, kjer je organizatorica in modna svetovalka Rebeka Dremelj. Agencija bo pripravila 4. decembra v motelu na Čatežu ob Savi prvo modno revijo. Krška modna agencija Lukec, ki je edina modna agencija v Posavju, pričakuje, da bodo z njo sodelovali organizatorji različnih prireditev, pevci, snemalci videospotov in drugi. (Foto: L. M.)

DAN KAKOVOSTI IN NOVI CERTIFIKATI

KRŠKO - Območna gospodarska zbornica Posavje bo pripravila v torek, 7. decembra, posvet o kakovosti, ki se bo ob 10. uri začel v hotelu Sremci. Poleg uvodnih predavanj bodo svoje izkušnje na področju zagotavljanja kakovosti predstavili direktorji posavskih družb: Nuklearne elektrarne, Inpleta, Alpvesa in Matkonerga, nakar bo sledila okrogla miza o uvajanju sistema kakovosti v podjetja. V okviru dneva kakovosti Posavja bodo krški družbi I.H.S., družbi T & T AOP in Agenciji za varnost Krško podelili certifikate kakovosti.

POT - Varstveno-delovni center Leskovec (v ozadju) je svojim varovancem dosti težje dosegljiv, odkar je z novogradnjo izgubila pot. Ta je vodila med objektoma na fotografiji in tu naj bi, kot zahtevajo, bila tudi v bodoče. Kje se zatika, da je še ni? (Foto: M. L.)

Središče naj bi zaživelo spomladi

V Krškem poslovno-trgovski center TA-BU v nekdanjem Sopu začena odpirati vrata - Petdeset lokalov - Za Posavje, Dolenjsko, Hrvaško in BiH - Najstarejša leasing hiša

KRŠKO - V Brežicah in Krškem trgovina še ni rekla zadnje besede. Po nedavnem polaganju temeljnega kamna za Mercatorjevo veletrgovino v Brežicah je odprl prva od svojih številnih trgovskih vrat poslovno-trgovski center TA-BU Krško. To poslovno trgovsko središče nastaja v objektih nekdanjega krškega podjetja SOP, ki jih je kupila ljubljanska gospodarska družba TA-BU.

V glavnem poslovnem objektu, ki obsega 13.000 kv. m, bodo trgovine, kjer bo na 9.000 kv. metrih približno 50 različnih lokalov. V dosedanjih načrtih so 1.000 kv. metrov namenili bodočim pisarnam, drugo bodo skladišča in podobno.

V Tabujevem centru naj bi še letos začelo poslovati več trgovin, potem ko so pred dnevi odprli Sparovo, eno od dveh večjih. Bolj živahno naj bi v poslovno trgovskem centru postalo v prvi polovici

ci prihodnjega leta, ko bo tudi svečana otvoritev.

Ob urejanju centra računajo z bodočimi kupci s širšega območja Posavja in Dolenjske ter iz Zagreba in dela BiH. Poslovno središče, ki naj bi nekako nadomestilo

izgubljene krške tovarne, obsega domala petino krške industrijske cone v Zadovinku. Priključili so ga na plin in med drugim oskrbeli z lastno transformatorsko postajo.

M. L.

"Ne smemo vedeti za nasilje"

Posavski pogovor o nasilju nad ženskami - Ženska v družbi podrejena - Pomembna je možnost umika

BREŽICE - V Brežicah so se nedavno na pokrajinski okrogli mizi pogovarjali o nasilju nad ženskami. Navzoča Vera Kozmik, direktorica Urada za žensko politiko pri vladi Republike Slovenije, je poudarila, da z akcijo opozarjajo, da so ženske upravičene do pravic in ne le da v družbi obstajajo pravice.

Mojca Dobnikar je na okrogli mizi že pred Kozmikovo uvodom menila, da je družba zasnovana na ženski podrejenosti in da iz tega izhaja tudi nasilje nad ženskami, ki se v življenju kaže na številne načine.

• Na okrogli mizi so postregli z nekaterimi številkami o nasilju. Po navedbah policije in socialne službe je ženska pogosteje žrtev nasilja kot moški.

Na okrogli mizi v Brežicah, ki jo je organizirala Milena Jesenko, regionalna koordinatorica Urada za žensko politiko pri vladi RS in podžupanja brežiške občine, so se strinjali, da je za trpinčeno žensko izjemnega pomena možnost njenega umika z otrokom iz nasilne družine. Vendar je zavetišč za take ubežnice premalo, tudi v Posavju, kjer v krški občini deluje varna hiša za trpinčene ženske. Nekaj stanovanj za začasno bivanje žensk je sicer na voljo tudi drugje, npr. v Sevnici. Ali bo takih zavetišč več, na okrogli mizi niso zagotovili, dejstvo pa je, da je navzoči krški župan Franci Bogovič izrekel prepričanje, da bi občine verjetno brez večjih težav lahko zagotovile taka začasna socialna stanovanja.

Nasilje nad ženskami zaskrbljeno gledajo tudi šole, kot so poudarile na okrogli mizi nekatere učiteljice. "Vendar naj bi zaradi varovanja osebnih podatkov zadnja leta ne vedeli za razmere v družini šolarjev. Če tega ne bi smela vedeti, kaj lahko naredim kot učiteljica za otroka, ki se znajde v stiski zaradi družinskega nasilja?" se je spraševala ena od učiteljic.

Vera Kozmik ugotavlja, da nasilje družbe veliko stane, in sicer je strošek tako zdravljenje ran poškodovankan kot morebitni zapori, v katerega pošljejo nasilneža. Kljub visokim stroškom družba naredi zelo malo ali nič za zmanjšanje nasilja. Kozmikova je pozvala, naj bi občinske proračune delali z mislijo na pomoč žrtvam nasilja, tako da bi npr. opremljali socialna stanovanja in prva zavetišča za ženske, ki zbeže od nasilneža.

L. M.

Za takrat, ko ne bo rudnika

Premogovski rov v osnovni šoli na Senovem - Rudniške naprave nekaj pomenijo tukaj, na odpadu nič

SENOVO - V osnovni šoli XIV. divizije na Senovem so uredili rudniški rov, ki so ga dali na ogled nedavno, ko je šola praznovala sedemdesetletnico. "V šolskem rudniškem rovu gre za prikaz odkopa premoga. Približno tako, kot je v tem rudniškem rovu v šoli, je bilo videti v pravi rudniški jami na Senovem." Tako je pojasnil Bojan Jankovič s Senovega, ki ga omenjajo kot enega najbolj zavzetih za ureditev šolskega premogovniškega rova, ki je nastal s sodelovanjem rudnika in šole.

Jankoviču, ključavničarju, ki je bil dolgo vzdrževalec v jami in zato knapovsko življenje pomni in spoštuje, je žal, da je bilo v šoli na razpolago tako malo prostora za ureditev rudniškega rova. "Če bi bilo prostora več, bi lahko naredili bolje. Na vsak način je prav, da smo uredili rov, da bodo ljudje vedeli tudi, kaj se je dogajalo na Senovem pod zemljo. Stvari, ki smo jih predstavili v rovu v šoli, nekaj pomenijo, če jih postavijo tu, v kraju, kjer so služile namenu. In še to: tu pomenijo nekaj, na od-

padu pa, ne bi pomenile nič," je zavzel Jankovič. Po njegovem bi morali za tehnično dediščino Senovega boljše poskrbeti. Misli, da bi morali ob začetku zapiranja rudnika ustanoviti posebno ekipo, ki bi skrbela, da se rudniške stvari ne bi izgubljale. Če bi prej skrbeli za to, bi zdaj lažje uredili rudniški rov.

Ob vhodu v šolski premogovniški rov je maketa rudnika, tudi Jankovičevo delo. "Kdor je kdaj delal v rudniku, bo na maketi lahko pokazal, češ, tukaj sem bil v jami. Imeli bodo spomin," pravi Jankovič, ki je več kot dve desetletji delal v rudniku ki zdaj knapom zapira vrata.

Rudniškega rova v šoli so veselili očitno vsi od učiteljev do učencev in domačinov. "Vesel sem, da smo dobili spomenik rudnik, hvala vodstvu šole, da je našlo prostor za rudnik v malem," je pred simboličnim odklepanjem vrat šolskega rudniškega rova dejal Herman Kunej, direktor Rudnika Senovo v zapiranju.

M. LUZAR

RUDNIK V ŠOLI - Med prvimi je vstopil v šolski premogovniški rov Bojan Jankovič (na sliki desno), po čigar zamisli je nastal mali šolski premogovnik, potem ko je šola izrazila željo po takem muzejskem kotičku. "Naprave, ki so tu v šolskem rudniku", so bile v jami zares v uporabi. Pobrali smo jih tam in z njih odstranili le največjo umazanijo, nismo pa jih baryali, da bi bilo vse čimbolj tako, kot je bilo v resnici," je pojasnil Jankovič. Številni obiskovalci, ki jih zaradi prostorske stiske v rovu fotoaparati ni dosegel, so z zanimanjem opazovali rudnik v malem. (Foto: L. M.)

ZAPIRA IN ODPIRA - Herman Kunej, univ. dipl. elektroinženir, je direktor Rudnika Senovo v zapiranju, kar pomeni nepreklicno, da zapira senovski rudnik. Da se ne bi preveč zameril knapom, potem ko jim je že skoraj do konca zaprl pravi rudnik, je po-

magal en rudnik tudi odpreti, in sicer pomanjšani rudnik v kleti senovske osnovne šole. Tu ga je neki večer tudi odkrila kamera, ko je vadal svoj sklepi nastop ob zaključku rudarjenja na Senovem.

PODJETNIKA NIKAR - Ob koncu leta - ta ni več daleč, mar ne? - bo v Krškem plesno-glasbeni zabavni dogodek. Organizator je menil, da bo za izvedbo prireditve dobil kaj občinskega denarja. Ko so v Krškem zadnjič javno glasovali o tem, ali naj kaj denarja primakne občina, je bil en glas proti takemu sofinanciranju, češ zasebnega podjetnika pa že ne bomo podpirali. Zanimivo je, da sta organizator in nasprotnica iz iste stranke. Organizator ima še srečo, da veliki ples organizira ob koncu leta 1999. Če bi ga organiziral pred dvajsetimi leti, bi mu strankarski kolegi dali ne samo negativen glas, ampak strogi tovariški opomin za neprimerno obnašanje.

RAZLIKA

KRŠKO - Krčan je potožil, da je med sneženjem lahko vozil po cesti 20 kilometrov na uro ali pa celo ni mogel naprej. Nikjer nobenega policista! Ko je nehal padati sneg in je bila cesta prevozna, pa je bilo ob njej takoj dovolj policistov. Pa še radar ti postavi!

Novo v Brežicah

REPLIKA - Dogajalo se je seveda na zadnji seji brežiškega občinskega sveta. Tam so svetniki namesto ustvarjalne razprave o tem, kako bi delovali bolj ustvarjalno, poslušali skrajšno predavanje o repliki. Predavatelj so bili trije, prav toliko je bilo tudi prevodov omenjene besede v slovenščino. Replika je enemu pomenila pristen dialog, drugemu pojasnilo izrečenega, tretji pa tuje slohe ni prevedel v slovenščino, ampak kar v hrvaščino. Tako so učenci in klopeti ostali prikrajšani za končno, edino zvečičavno resnico, za katero je vedel le predsedujoči podžupan dr. Sušin, ki je prav zaradi tiste veličastne besede prelistal skoraj toliko knjig kot med študijem medicine. Pravi odgovor je raje obdržal zase, enako je storila tudi podžupanja, ki prihaja iz vrst dokazanih poznavalcev slovenskega jezika. Menda se je zbal, da bi njena razlaga besede sprožila nov plaz replik, na koncu pa spet ne bi nihče vedel, kaj replika sploh je.

VELIKE PRIDOBITVE, ŽVEČILNI GUMIJI IN SVOBODA - Brežiška gimnazija je v kratkem času doživela nekaj velikih dogodkov. Dočakala je obnovo pročelja, oken in drugega, proslavila je petdesetletnico obstoja, nazadnje pa se odhod zadnjega dijaka ekonomske srednje šole na drugi konec mesta. Kate-ri zgodovinski dogodki so na vrsti sedaj? Profesorji se menda zavzemajo za izgradnjo parkirišča, dijak pa za ureditev garderob, ki jih posebej pogrešajo pozimi, ko nimajo kam odložiti bunde in plašče. Ti jih ovirajo tudi pri selitvah iz učilnice v učilnico, da o nevarnostih, ki na dragocena oblačila prežijo v obliki ostrih in slabo privitih vijakov na stoli in klopetih - na slednjih so tudi prilepljeni zavrženi žvečilni gumiji - niti ne govorimo. Vse našeto niti ne bi bila za dijake taka težava, ko bi njihova gimnazija bila šola odprtih vrat, kot je bila nekoč.

"NAJLEPŠE V DEŽELI TEJ" - V osnovni šoli Artiče je Turistična zveza Slovenije v petek podelila letošnja priznanja najlepše urejenim osnovnim in srednjim šolam, ki so sodelovale v projektu Moja dežela - lepa in gostoljubna. Med osnovnimi je v omenjenem tekmovanju dosegla 1. mesto OŠ Naklo, 2. OŠ Artiče in 3. mesto OŠ Ivana Cankarja z Vrhnike. Med srednjimi je dosegla 1. mesto gimnazija Ravne, 2. gimnazija Celje-Center in 3. mesto živilska šola Maribor. Na fotografiji: dr. Marjan Rožič, predsednik TZS (v sredini), izroča priznanje Mihi Halerju, ravnatelju OŠ Artiče (levo). (Foto: M. L.)

Denar, da ne bi načrtili ostali na papirju

Projekt CRPOV za Loški Potok

LOŠKI POTOK - Druga faza projekta Celostnega razvoja podeželja in obnove vasi CRPOV za območje občine Loški Potok je že dala nekaj zanimivih ugotovitev, ki so jih po delu po posameznih delavnicah predstavili na sestanku 11. novembra. Tako kot v preteklosti bi morala biti gospodarstvo in predelava lesa strateško najpomembnejše področje, žal pa večina lesa iz območja odide nepredelana, medtem ko nekdanji obrat Podpreska že dve leti stoji. Za napredek območja je potrebno združevanje in izobraževanje kmetov, uvesti je treba nujne ukrepe proti zaraščanju krajine in pridobiti tržno oziroma zaščitno znamko za izdelke z območja Loškega Potoka.

V okviru projekta CRPOV so iskali tudi dejavnike, ki zavirajo razvoj. Med temi omenjajo dejstvo, da je tri četrtine gozdov v državi lasti, kar je vzrok za odvoz hlodovine v predelavo v druge kraje. Opozorili so tudi na neučinkovitost kmetijstva zaradi lastninske razdrobljenosti. Že pred leti so razvoj turizma v občini opredelili kot prednostno nalogo, a se ni nič premaknilo. Treba bi bilo ustanoviti turistično društvo in odpreti turistično pisarno, za uresničitev načrtov iz projekta CRPOV pa bo potrebno kar precej denarja, sicer bodo ostali le na papirju.

A. K.

KRŠKO PEKARNO BODO PRIPOJILI K ŽITU

KRŠKO - Delniška družba Žito Ljubljana, ki ima v Krškem hčerinski podjetji Pekarno in Imperial, je sredi reorganizacije, ki naj bi prispevala k uspešnejšemu razvoju. Prvi korak je pripojitev družbe Žito Pekarstvo in testinarstvo k družbi Žito, sledila pa bo pripojitev celotne pekarske dejavnosti znotraj Žita, med drugim torej tudi krške pekarnice. V Žitu si obetajo, da bodo tako večji in bolj konkurenčni ter da bodo lažje povečali tržni delež. Lansk leto so zaključili z 642 milijoni tolarjev neto dobička, zadovoljni pa so tudi s poslovanjem v letošnjem letu. V začetku leta 2000 naj bi delnice Žita začele kotirati na trgu B Ljubljanske borze.

KAKO KAŽE NA BORZI?

Malo za pokojninske bone

V petek so borzniki, izdajatelji vrednostnih papirjev in drugi finančniki, ki aktivneje delujejo na trgu kapitala, z gala predstavo v operi hiši počastili 10. obletnico ustanovitve Ljubljanske borze. Kratka video retrospektiva je nedvoumno spomnila na impresiven razvoj, ki ga je borza opravila v teh desetih letih: od trgovanja ob leseni tabli in krediti, preko izklicavanja tečajev na borznem parketu, do današnjega elektronskega trgovanja, ki je tehnološko primerljivo z najmodnejšimi evropskimi borzami. Čestitkam se pridružujemo tudi mi.

2. novembra se je iztekel rok moratorija na trgovanje s praznimi pidi. Vsi, ki se niso odločili za zamenjavo delnic v pokojninske bone, so tega dne ponovno dobili nazaj svoje delnice, s katerimi lahko zopet trgujejo na borzi. Tisto, kar se je po tem datumu dogajalo na trgu, je bilo bolj ali manj predvidljivo. Mnogi lastniki sproščenih pidovskih delnic so brez potrebe pohiteli s prodajami, na drugi strani pa so se kupci taktično umaknili na nižje cene in se na razprodaji še enkrat oskrbeli s poceni delnicami. Prodajni pritiski in zaradi tega tudi padci cen so bili najmočnejši pri skladih, ki so največji in imajo hkrati največji delež neizkoriščenih certifikatov (NFD2 - 12,5 %, Zlata moneta 2 - 13,7 %, Triglav 2 - 13,9 %, Zvon 2 - 15,9 %). Pri ostalih je bilo razvedenjenje nekoliko manjše, zato je indeks PIX v povprečju padel le od 1.500 na 1.433 točk (-4,5 %). Po

ZAVAROVALNICE TRKAJO

Kako si zagotoviti varno starost?

Banke ponujajo rentno varčevanje, zavarovalnice pa različne oblike rentnega in prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja - Ker gre za dolgoročne obveznosti, razmislek ni odveč

NOVO MESTO - Bralci nam sporočajo, da se pri njih doma zadnje čase pogosto oglašajo agenti različnih zavarovalnic, ki ponujajo rentno in pokojninsko zavarovanje. Če tudi vas preseneti tak obisk, se nikar ne dajte na hitro prepričati, temveč si vzemite čas za premislek o tem, kakšna je zavarovalnica in kakšno zavarovanje vam ponuja. Temeljito je treba tudi premisliti, koliko denarja smo sposobni vsak mesec oddvojiti od zaslužkov, saj gre za dolgoročne, pogosto tudi tridesetletne obveznosti.

Zdaj je že vsakomur jasno, da se prihodnje generacije upokojencev ne bodo mogle zanašati na prislužene osnovne pokojnine, saj obvezni prispevkov za pokojninsko zavarovanje ne bo mogoče v nedogled večati. Trenutno morajo trije zaposleni Slovenci s prispevki poskrbeti za dva upokojenca, čez 25 let pa naj bi, če bi pozabili na pokojninsko reformo, že vsak zaposleni imel "na čez" po enega upokojenca. Tako srednji in mlajši generaciji ne preostane drugega, kot da za varno starost poskrbi sama, še pred tem pa temeljito premisli in se pouči, kakšne možnosti ima. Že dolgo se namreč klasičnemu varčevanju v nogavicah in na bankah pridružuje vlaganje v nepremičnine in vrednostne papirje ali pa v dodatno pokojninsko in rentno zavarovanje.

Čeprav je sistem rentnih in prostovoljnih dodatnih pokojninskih zavarovanj pri nas še v povojih in

država za tako naložbo v prihodnost za zdaj ne priznava omebe vrednih olajšav, so zavarovalnice na tem področju zelo aktivne in se borijo za svoje mesto na trgu. Poleg tega banke ponujajo še rentno varčevanje, ki je lahko tolarško, tolarško z valutno klavzulo in devizno. Varčujemo lahko z mesečnimi pologi ali z enkratnim pologom večjega zneska. Banke predpisujejo minimalne zneske mesečnih pologov (najpogosteje 5.000 tolarjev) in enkratnih pologov (od 200 do 500 tisočakov). Več o takem načinu varčevanja izvem pri izbrani banki, kjer nam tudi povedo, kakšne so obresti, za kako dolgo lahko sklenemo rentno varčevanje, kako dolgo se izplačuje renta in kako visoka je.

Med rentnim zavarovanjem in rentnim varčevanjem je precejšnja razlika, saj pri varčevanju samo vplačujemo mesečne pologe, da smo na koncu upravičeni do rente, pri zavarovanju pa smo

poleg tega tudi zavarovani. Medtem ko zavarovalnice v primeru smrti upravičenca izplačajo dogovorjeno vsoto za smrt, banke izplačajo le do takrat vplačane premije z obrestmi. Ker so se v zadnjem desetletju pri nas močno razmahnila tudi življenjska zavarovanja, naj še poudarimo, da mnoge zavarovalnice po izteku zavarovalne dobe ponujajo izplačilo v gotovini ali rento. Nekatere zavarovalnice ponujajo tudi kombinacijo rentnega in življenjskega zavarovanja.

Rentno zavarovanje lahko sklenemo za vse življenje ali za določen čas; slednje je še posebej primerno, če v prihodnosti pričakujemo in načrtujemo dodatne stroške, na primer s šolanjem otrok. Bolj pogosta oblika je renta za vse življenje, ki jo, kot že ime pove, dobivamo po izteku vplačevanja premij vsak mesec do konca življenja. Pri rentnem zavarovanju so izplačila rent odvisna od spola, ker ženske povprečno dočakajo večjo starost. To pomeni, da morajo za enako rento ob enakih pogojih vplačevati večje premije ali pa se ob enakih premijah sprijazniti z manjšo rento.

Zavarovanja pri posameznih zavarovalnicah se med sabo razlikujejo po tem, kaj se zgodi, če zavarovanec umre med vplačevanjem ali med prejemanjem rente, koliko zavarovalnice izplačajo, kako dolgo se izplačuje renta in kdo so dediči. Rentna zavarovanja so dokaj varna naložba, saj morajo zavarovalnice tako zbrana sredstva po zakonu voditi na poseben račun, iz katerega se ne pokrivajo izgube iz zavarovanj drugih vrst, prav tako pa ta sredstva v primeru stečaja niso del stečajne mase.

Pri dodatnih pokojninskih zavarovanjih zavarovanec praviloma ne dobi dodatne pokojnine prej, dokler ne izpolni pogojev za upokojitev. Če zavarovanec umre še med plačevanjem premij, zavarovalnica ne izplača dedičem nobenih sredstev. Pogosto je tudi prostovoljnim pokojninskim zavarovanjem mogoče priključiti še zavarovanje za primer smrti ali celo nezgode. V naslednjih letih se bo ponudba programov prostovoljnega pokojninskega zavarovanja verjetno precej obogatila, še posebej, če se bo vplačevanje premij šlo za olajšavo pri dohodnini. Olajšavo lahko uveljavljamo že zdaj, vendar samo v okviru 3 odstotkov davčne osnove.

B. DUŠIČ GORNIK

DOLENJSKI LIST

S posojili do 100 delovnih mest

Dolenjski in belokranjski podjetniki so se ogreli za ugodna posojila za nova delovna mesta - Milijon za eno - Odvisno od soudeležbe občin - 40 prosilcev še čaka v vrsti

NOVO MESTO - Podjetniški center Novo mesto je sredi leta pridobil 30 milijonov državnega denarja ter ga povečal še z 20 milijoni občinskih in 50 milijoni bančnih tolarjev. Tako se je nabralo 100 milijonov za ugodna posojila za odpiranje 100 novih delovnih mest, ki so jih navkljub bojazni v manj kot v pol leta že porabili. Kot je povedal direktor Andrej Škrinjar, v vrsti že čaka 40 novih prosilcev za posojila, kar samo potrjuje, da so mikrokrediti prava vzpodbuda za mala podjetja.

Podjetniški center je morda veliko delo opravil z majhnim pravilom, saj je obvestil vse delodajalce, ki so letos koga zaposlili za nedoločen čas ali so se samozaposlili. Zanimanje je bilo izjemno, tako da je na območju občine Novo mesto posojilo prejelo 50

prosilcev, preostala polovica je iz drugih občin območja, ki ga pokriva novomeška enota Zavoda za zaposlovanje (npr. 18 iz Trebnjega, 10 iz Metlike, 5 iz Semiča in 2 iz Črnomlja). Razdelitev je bila odvisna od pripravljenosti občin, da v ta namen priložijo 200.000 tolarjev svojega denarja za eno delovno mesto, ter od vrstnega reda prosilcev. Med 100 delovnimi mesti, ki so bila na ta način podprta, so v tretjini primerov s samozaposlitvijo nastala nova mala podjetja.

Prosilci so lahko za posamezno delovno mesto najeli 1 milijon tolarjev posojila z obrestno mero T+2 odst., hkrati pa so se lahko pri Zavodu za zaposlovanje potegovali še za povračilo prispevkov, medtem ko so tisti iz občin, ki so že pristopile h Garancijskemu skladu, lahko zaprosili tudi za jamstvo iz tega sklada pri more-

poklice dolžni plačevati premije za obvezno dodatno zavarovanje. To bo delavcem omogočalo predčasno upokojitev ob običajni pokojnini ali pa dodatno pokojnino v primeru, če bodo delali še naprej.

Prostovoljno dodatno zavarovanje bo lahko potekalo preko podjetij ali pa se bodo posamezniki sami zavarovali. Zavarovali se bodo lahko le posamezniki, ki so obvezno pokojninsko zavarovani, pravico do dodatne pokojnine pa bodo lahko uveljavljali po izpolnitvi pogojev za starostno upokojitev, vendar ne pred 60. letom. Predlog zakona z davčnimi olajšavami spodbuja podjetja, da kolektivno dodatno zavarujejo svoje delavce, k temu pa jih bodo verjetno priganjali tudi sindikati in morda dosegli, da bo tako zavarovanje predpisano celo v kolektivnih pogodbah.

Velika podjetja bodo zavarovanje lahko organizirala sama, medtem ko se bodo manjša povezovala med sabo. S skladi bodo upravljale pooblaščenke banke in zavarovalnice. Za plačano premijo bo posameznik začasno oproščen plačila dohodnine, sicer pa bo ta davček plačal za dodatno pokojnino, ko jo bo prejel. Podjetje bo za ta znesek oproščeno vseh socialnih dajatev in bo vplačilo v pokojninski sklad lahko šlo kot olajšavo pri plačilu davka od dobička.

B. D. G.

NOVO NAKUPOVALNO SREDIŠČE - Pretekli petek sta generalni direktor Mercatorja Dolenjske Stanislav Hribar in član uprave Mercatorja Marjan Sedej slovesno odprla nakupovalni center Mercatorja ob metliški obvoznici. Gre za preurejeno nekdanje skladišče gradbenega materiala, ki ni več ustrezalo sodobnemu načinu prodaje. V nakupovalnem središču bodo po novem na voljo še pohištvo, bela tehnika, akustika, gostinski lokal in živila, ki jih bo mogoče kupiti tudi po sistemu cash & carry. Vsa ponudba razen cash & carry je bila v mestu že prej, a razmetana po utesnjenih, starih prostorih po vsej Metliki. Na fotografiji: ob otvoritvi je bila največja gneča pri degustaciji jedi in pijač. (Foto: M. B. J.)

Za prostorski načrt

Vse prepočasi

ONEK PRI KOČEVJU - Ob začetku druge svetovne vojne je Onek štel le 37 hiš, v katerih je bivalo nekaj nad 130 prebivalcev, po nekaj pa več kot pol manj. Vaščani se že vrsto let zavzemajo, da bi opredelili slabša kmetijska zemljišča in druga zemljišča za individualno stanovanjsko gradnjo, a do zdaj neuspešno.

Preteklo leto, ko je bilo v javni obravnavi gradivo o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana Občine Kočevje, so pričakovali, da se bo na njihov predlog kmalu uresničil. Zdaj pa menijo, da ne bo tako, ker po več kot enoletni obravnavi ni bil v tej zvezi sprejet občinski predpis o prostorskih sestavinah do leta 2000. To pričakujejo, da bo do prihodnje pomladi. Odkar je po prizadevanju Občine Kočevje pod vodstvom župana Janka Vebra asfaltirana cesta od Kočevja do Koprivnika, so se prometne zveze te vasi zelo izboljšale. To pa je tudi vzrok, da je vedno več interesentov za gradnjo ob tej občestni vasi, ki ima ugodno sončno lego v vseh letnih časih.

V. DRAGOŠ

Andrej Škrinjar

bitnih dodatnih posojilih pri banki. Če je občina za posojila namenila več denarja, kot ga je bilo na razpolago iz državnih virov, so denar shranili na banki, kjer čaka nov priliv iz državnega proračuna. Podjetniški center je namreč že zaprosil za dodatnih 10 milijonov tolarjev, direktor Škrinjar pa upa, da jih bodo čimprej dobili pa tudi, da bo država za projekt mikrokreditov našla denar tudi v prihodnjem letu.

"V projektu mikrokreditov sodelujejo le območja, na katerih že deluje Garancijski sklad. V naš sklad sta poleg mestne občine Novo mesto doslej pristopili tudi občini Metlika in Semič ter še Kočevje, Loški Potok, Osilnica in Kostel. Sklad je v pol leta poslovanja odobril za 200 milijonov tolarjev posojil in za 800 milijonov tolarjev jamstev," je povedal Škrinjar. Kreditni odbor se sestaja vsak mesec, kar je prednost v primerjavi z občinskimi razpisi, ki so enkratni in jih mnogi podjetniki zamudijo. Ker gre za posojila, se bo denar vračal v sklad, ki bo v prihodnje vse večji.

B. DUŠIČ GORNIK

Sofinanciranje uvajanja novih kultur

Da bi vzpodbudili pridelovalce, jim občina nudi različne oblike pomoči - Letos tudi sofinanciranje rastlinjakov in proizvodnje paprike in paradižnika

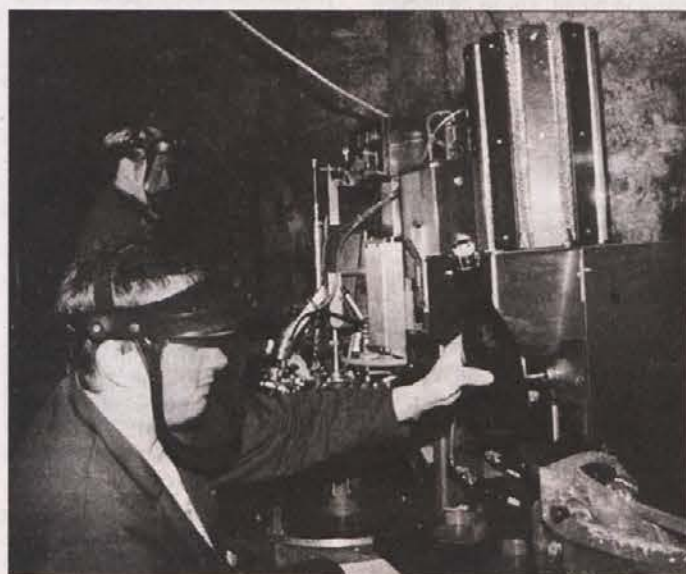
RIBNICA - Na Ribniškem, kjer je kmetovanje predvsem v južnih predelih, v izrazitem upadanju, si občina prizadeva z najrazličnejšimi akcijami vzpodbuditi pridelovalce. Poleg že uveljavljenih oblik pomoči kmetovalcem so letos na novo začeli s sofinanciranjem rastlinjakov, prvič letos pa so denarno podprli tudi uvajanje novih kultur.

Ker je veliko število majhnih in razdrobljenih parcel, ki v povprečju merijo le 11 arov, eden ključnih problemov pri zagotavljanju ekomičnosti kmetovanja, občina že tri leta vodi postopek za združevanje zemljišč. Letos so prejeli 18 vlog, na podlagi katerih bodo prosilcem brezplačno opravili vse potrebno v zvezi z zamenjavo parcel, ki skupno merijo 8 hektarjev. Na podlagi v aprilu objavljenega razpisa za izgradnjo pašnikov in izvedbo malih melioracij so sofinancirali ureditev pašnikov na 12 hektarjih zemljišč in malih melioracij na 2,5 hektarjih, v teh dneh pa bodo objavili še

vsakoletni razpis za subvencioniranje obrestnih mer za investicije v kmetijstvu, po katerem bo občina vlagateljem krila razliko do polne obrestne mere bančnih kreditov v višini nad tom + 3 odstotke.

Na dolenjskem polju, kjer je zaraščenost največja, nameravajo po letos upešno opravljenem namenu dela zemljišč in njihovi odaji v podnajem zasebniku, ki se je zavezal, da bo travnike kosil, do dolgoročnimi najemi ali odkupi zemljišč nadaljevati, razmišljajo pa tudi o uvedbi agromelioracij. Na področju sofinanciranja izgradnje rastlinjakov so izvedli le eno akcijo, veliko zanimanja pa je bilo za pomoč občine pri pridelavi novih kultur in sort. Da bi dosegli boljše donose na manjših površinah je občina letos prvič na poskusnih površinah sofinancirala proizvodnjo paprike in paradižnika, prihodnje leto pa bodo poskusili še z gobami.

M. L.-S.

VINO - Zmogliivost Vinove linije za degažiranje peničih vin po klasični metodi je do 500 steklenic na uro, kar pomeni v 30-ih delovnih dneh približno 100.000 steklenic. Največ toliko tudi pridelava omenjeno podjetje peničih vin po klasični metodi. (Foto: M. L.)

Dolga pot, da se prav peni

Vino Brežice desetletje s peničim vinom - Tehnološke posodobitve v klasični metodi

BREŽICE - Podjetje Vino Brežice je, potem ko je pred približno desetletjem začelo polniti peniče vino, v zadnjem času posodobilo tehnologijo za stekleničenje penin.

Po navedbah Karla Recerja, direktorja Vina Brežice, in Romana Šepetavca, v tem podjetju direktorja enologije, je podjetje v svojem šampanjskem obratu v stari kleti nekdanjih grajskih kašč v Brežicah posodobilo tehnološko linijo za degažiranje peničih vin po klasični metodi.

"V postopku je pomemben izbor vin; mi uporabljamo predvsem šardone in modri pinot," je

povedal direktor Šepetavc. Vinu potem dodajo kvasovke, sladkor in stresalni dodatek, nakar ga v šampanjskih steklenicah pustijo stati približno mesec dni.

Poznejši postopki, ko peniče vino dobiva pričakovane in zahtevane odlike, so dolgotrajni. Zorenje, pomembno obdobje v teh operacijah za doseg dobrega vina, v brežičkem obratu za peniče vino traja od dveh let naprej. Tako dolgo potovanje skozi vinarske postopke peniče vino zaključi na že omenjeni liniji za degažiranje, ki so jo zdaj posodobili. "Stroj steklenico odpre, porine iz steklenice usedlino, doda ustrezen liker in steklenico dopolni s peničim vinom ter jo zapre. Nato se steklenica opere, potem ko je daljši čas stala v kleti, in opremi za prodajo," je pojasnil direktor enologije. Po omenjeni metodi Vino prideluje rdečega in belega Barona Moscona.

Medtem ko klasična metoda za penine traja daljši čas, je način za pridelavo peničih vin metoda charmat znatno hitrejši. Vino je v zadnjem obdobju posodobilo tudi postopek za pridelavo peničih vin po tej metodi. S 4 tlačnimi rezervoarji lahko zagotovi letno do 200.000 steklenic vina, kot so pred dnevi povedali v Vinu Brežice.

M. L.

TRGATEV PO DEBELEM SNEGU - Trgači so 25. novembra gazili po pol metra debelem snegu in pobirali še zadnji laški rizling na 427 trtah v vinogradu Alojza Hoznarja v Ručetni gori. Stisnili so 400 litrov mošta pozne trgateve, čeprav je Hoznar iz Ručetne vasi najprej načrtoval leđeno vino. Preveč je namreč verjel vremenoslovem, ki so napovedovali mraz, živo srebro pa se je dvignilo nad ničlo. Hoznar, ki ima tri tisoč trt, vino pa mu je kot čistemu kmetu eden pomembnejših dohodkov na kmetiji, že nekaj let pušča grozdje na trtah, čim dlje je mogoče. Najpoznejše ga je trgati na božič. Donegovati želi namreč čim več predikatnih vin, saj daje kakovosti prednost pred količino. Dokaz, da bodo tudi njegova letošnja vina dobra, je pet velikih zlatih medalj na črnoljskem martinovanju. (Foto: M. B.-J.)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanč

Priprava vina na ocenjevanje

V Kmetijskem inštitutu Slovenije se iz tedna v teden stopnjuje število vzorcev vin, ki jih ocenjuje pooblaščen komisija in analizira vinski laboratorij. Vina so že bistra in vinogradniki jih želijo čimprej prodati. To je razumljivo, saj so je od pomladi vlagali v vinograd in šele sedaj se jim vračajo prvi tolarji. Normalno bi bilo, da se prodajna cena vina ravna po kakovosti, ki je vinu uradno priznana. Vemo pa, da še ni tako. Cena za liter vina se giblje pri belih mešanih vinih okrog 300 tolarjev. Odstopanje v ceni ni veliko, veliko pa je v kakovosti teh vin, celo za dve točki. Mislim, da ne bo gostinec uvidel, da ne more kupovati za goste vina, ki ne bo dosegalo uradne ocene nad 16 točk. Podobno se bo obnašal vinogradnik: za liter vina, ki je recimo doseglo nad 16 točk, bo zahteval 400 tolarjev. Poraba vina količinsko nazaduje, zahteve gostov po kakovosti pa se stopnjujejo. Zadnji čas je tudi, da se ponudi v gostinstvu samo prav dobro vino.

Za ta članek me je vzpodbudila kakovost vin, ki sem jih danes poskusil v Kmetijskem inštitutu. Začuden sem bil, v kakšnem stanju prihajajo vina na ocenjevanje. Veliko je še takšnih vinarjev, ki površno pripravijo vino za ocenjevanje oziroma vino površno vzorčijo. V Kmetijskem inštitutu steklenico z vinom takoj po prevzemu vložimo v hladilnik, v katerem vzdržujemo za bela vina temperaturo 10° C, za rdeča pa 15° C. Poleg tega, da je vino ustrezno temperirano, mora biti tudi spočito, umirjeno. Kako-

vost istega vina bo boljša, če steklenica pred ocenjevanjem vsaj dva dni počiva. V enem dnevu se vino dovolj ne umiri. Degustatorji opažajo, da vinogradniki pošiljajo vino v ocenjevanje takoj po pretoku ali filtriranju ali zveplanju. Vino dobi namreč takšno oceno, kot jo zasluži tisti trenutek, ko se ocenjuje. Zato priporočam vsem, naj posvetijo veliko več časa pripravi vina na ocenjevanje, kot se to danes dogaja.

Najbolje je načrtovati vzorčenje vina na dolg rok. Ne sme se nam muditi. Bolje, da analizi izvid v predalu čaka na kupca, kakor pa da to natančno opravi delamo v naglici. Dogajajo pa se še bolj nerazumljive stvari. Vzorec se dostavi v oceno v sredo, ko je ocenjevanje in to v času, ko komisija dela. Lastnik vzorca zahteva od tajnice, naj bi bil vzorec ocenjen še isti dan, čeprav je opozorjen, da bo to škodilo oceni! Vzorec je namreč zelo pomembno opravilo pri negi vina, bodisi da se opravi zaradi uradne ocene ali zaradi rutinskega pregleda stanja SO₂ v vinu ipd. Pri tem delu moramo biti tako natančni kot pri spomladanski rezi trte ali škropljenju vinograde! Vemo, da če ne bomo natančno pripravili škropiva, bo na trti peronospora ali oidij. Če recimo ne bomo pravilno odvezli vzorca vina iz posode, tudi analiza na prosti SO₂ ne bo natančna. Vino, odvezto tik pod površino, četudi v polnem sodu, pri kemični analizi ne bo pokazalo prave vsebnosti SO₂. V sredini sode je namreč prostega SO₂ več kot blizu vehe. Tudi organoleptična kakovost vina se razlikuje, če so vzorci istočasno odvzeti na različnih globinah vinske posode. Povprečna kakovost je namreč v vinu, ki je odvzeto v sredini posode.

Dr. JULIJ NEMANČ

POVEZOVANJE DOMAČE OBRTI

JANKOVIČI - Kmetijska svetovalna služba Črnomelj in domačija Raztresen pripravljata v petek, 3. decembra, ob 16. uri pri Raztresenovih v Jankovičih pri Adlešičih sestanek izdelovalcev izdelkov domače obrti iz Beke krajine. Beseda bo tekla predvsem o ustanovitvi društva, združenja ali zadruga, ki bo povezovala belokranjske izdelovalce domače obrti, tudi tiste, ki nimajo registrirane dejavnosti.

Prodajalna "Sejalec" Prešernov trg 10 tel. 325-750

VSE ZA KOLINE

- KOLOFONIJA - SALAMURIN
- ČASIMBE ZA: KRVAVICE, KLOBASE, ŠALAME
- NARAVNA ČREVA in ovitki za SALAME
- VRVICA ZA SALAME
- MESARICE - ŽAGE ZA KOSTI
- DESKE PVC ZA RAZSEK MESA
- MESOREZNICE - ročne in električne
- POLNILKE za krvavice in salame
- INOX kavlji za meso
- MESARSKI NOŽI DICK in VICTORINOX
- BRUSI ZA NOŽE
- PVC posode za meso

Priporočamo se za obisk na novi lokaciji - Prešernov trg 10 - nasproti Zavoda za socialno delo.

NOV PRAVILNIK ZA PROIZVAJALCE JAJC

LJUBLJANA - Od 25. novembra naprej morajo pridelovalci jedilnih jajc upoštevati določila novega pravilnika o veterinarsko-sanitarnem nadzoru nad proizvodnjo in predelavo jajc. Temeljna sprememba je v obliki registracije obrata kot industrijskega, ki je brez omejitev in ima tudi dovoljenje za izvoz; obrtniškega, kjer je omejena proizvodnja in prodaja zgolj na lokalnem trgu, ter kmečkega - za prodajo na dvorišču in na najbližji tržnici. Vsak, ki bo jajca prodajal, bo po novem moral biti registriran. Prilagoditveno obdobje za izpolnjevanje minimalnih tehničnih pogojev za obrtniške in kmečke obrate je tri leta, registracijo pa je treba opraviti takoj.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Zamrzovanje mesa in mesnin

Ob kolinah imamo naenkrat večje število zavitkov iz svežega mesa in različno oblikovanih mesnin, ki jih bomo zamrzili. Če hočemo, da bodo shranki tudi po odmrznitvi kakovostni, jih moramo pri vlaganju na hitro ohladiti do minus 18° C. Ustrezno temperaturo v zamrzovalni napravi uravnavamo s toplomerom. Za uspešno zamrzovanje bomo upoštevali nekaj pomembnih navodil. Zamrzujemo le dobro ohlajeno sveže meso! Pripravimo več manjših ploščatih zavitkov, katerih teža naj ne presega 2 kg, debelina zavitka pa ne 10 cm. Kost iz mesa izluščimo in zamrzujemo v posebni plastični škatlji. Predno zavitek zapremo, ga sploščimo in iztisnemo ves zrak. Nove shranke polagamo vedno ob steno zamrzovalnika.

Nataljenih in oddaljenih zavitev mesa in mesnin ne smemo ponovno zamrzovati, ampak jih v najkrajšem času topločno obdelamo in pripravimo jed. Za zamrzovanje pa je treba jed predhodno dobro ohladiti. Pri večjih količinah mesa mora biti vlaganje načrtno. Zapisati si moramo datum zamrznitve, vrsto in uporabnost izdelka. Glavne lastnosti zapišemo na etiketo in jo priložimo izdelku. Po zamrznitvi so si zavitki zelo podob-

ni in jih brez oznake težko ločimo med seboj. Rok uporabnosti je odvisen od vrste in kakovosti mesa. Mastni kosi imajo krajšo dobo obstojnosti, zato jih zamrzujemo ločeno. Posebna pozornost velja zmlatemu mesu. Iz zmlatega mesa napravimo ploščate zavitke, ki se pred uporabo hitro odtalijo. Zato upoštevajmo: sesekljana pljučna pečenka ima obstojnost 6 mesecev, mešano meso z določeno količino maščobe pa le 3 mesece.

Mesno sekanico kot osnovo za različne jedi moramo zamrzniti takoj po obdelavi. Najbolje je, da jo vakuumsko zapakiramo.

Za pripravo SEKANICE PEČENKE za 6 oseb potrebujemo 1 kg mešanega sesekljane mesa, 750 g sesekljane pljučne pečenke, 4 namočene in ožete zemlje ali bel kruh, 6 jajc, 3 čebule, sol, poper, sladko papriko in 3 žlice gorčice. Vse sestavine zgnemo v mesno testo, ki mu dodamo še svežo narezano papriko, paradižnik, rdeče korenje in peteršilj. Iz testa oblikujemo več manjših štruc in jih položimo na z maščobo premazan pekač. Med seboj jih ločimo z alu folijo, da se med peko ne sprejmejo. Površino premažemo z mlekom in pečemo 40 minut pri 200° C. Jed serviramo s kuhano solato in črnim kruhom.

GROZDJE ŠE NA TRTAH

BREŽICE - Vino Brežice je precejšen del lastnih vinogradov namenilo za posebne trgateve. Tako je zdaj na trtah še več kot 30.000 kg grozdja, in sicer številnih različnih sort. V podjetju pričakujejo, da bo vreme ugodno in bodo tako lahko zagotovili iz za zdaj še nepotrzanega pridelka vina, ki bo enakovredno njihovega letošnjemu šampionu z ljubljanskega vinskega sejma.

O PREDELAVI MESA

SEMIČ - Kmetijska svetovalna služba Črnomelj vabi na predavanje o predelavi in sušenju mesa, ki bo v četrtek, 2. decembra, ob 18. uri v sejni sobi občine Semič. Predaval bo dr. veterinarske medicine Ignacij Kralj iz KZ Krka Novo mesto.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Ta ponedeljek je bila kljub zimi in snegu tržnica bolj založena kot prejšnji teden, za kar je skrbelo kar nekaj branjev. Cene so v glavnem ostale nespremenjene, in sicer je bilo korenje in kolerabo mogoče dobiti po 200 tolarjev kilogram, fižol po 300 do 500, česen po 500, čebulo po 150, zeljnate glave za sarmo po 300, repo po 200, peteršilj po 500, zeleno solato po 250, krompir po 70, jabolka po 80 do 100 tolarjev kilogram. Na voljo je bilo tudi žganje: liter je stal 800 tolarjev, ravno toliko pa je bil tudi kilogram jabolčnih krljev. Kilogram orehovih jedrc so branjeve ponujale po 1100 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 61 do 3 mesece starih prašičev, 28, starih 3 do 5 mesecev, in 42 starejših. Prvih so prodali 14 po 320 do 360, drugih 12 po 290 do 310, tretjih pa 5 po 230 do 280 tolarjev kilogram.

kmetijsko svetovanje

Sadni izbor v pomoč sadjarjem

Pri zasnovi sadnih vrtov je izbor sort le eden od dejavnikov, ki jih je potrebno upoštevati. Sedaj je primeren čas, da se na spomladansko sajenje dobro pripravimo. Sorte različnih sadnih vrst so opisane v mnogih knjigah, vedeti pa moramo, da se priporočila spreminjajo vsake štiri leta.

Zadnja revizija sadnega izbora Slovenije je bila v letu 1998, v tem letu pa je Kmetijski inštitut Slovenije, ki je nosilec naloge, izdal brošuro Sadni izbor. Sorte so razvrščene v glavne in postranske sorte. Pri jablani kot najbolj razširjeni sadni vrsti je še kategorija relativno odpornih sort, kjer so uvrščene sorte, ki so manj občutljive za nekatere bolezni. Sadni izbor ne pomeni omejitve pri izbiri sort za pridelovanje, temveč je priporočilo sadjarske stroke pridelovalcem in ljubiteljem sadjarstva, kaj naj pridelujejo, ter hkrati izhodišče za podporo države pri obnovi sadovnjakov. V sadnem izboru so predstavljene sorte 28 sadnih vrst, ki uspevajo v Sloveniji. Ker je jablana pri nas najbolj zastopana, jo pogledjmo natančneje.

Glavne sorte se priporočajo za sajenje v intenzivne nasade, ker so tržno zanimive in so v pridelavi ekonomičnejše. Te sorte zahtevajo intenzivno oskrbo in zaščito. V skupini glavnih sort so: Summerred, Elstar (standard), Elshof, Red Elstar, Gala (standard), Imperial Gala, Jonagold, Jonagored, Jonagold Dekosta, Jonagold Novajo, Zlati delišes klon B, Zlati delišes Reinders.

Postranske sorte dopolnjujejo glavne. Med te se uvrščajo nekatere sorte, ki zahtevajo specifične pogoje, nekatere novejšje sorte ali sorte za prodajo na lokalnem trgu. Sem sodijo: Vista bella, Julyred, Jersey mac, Delbard estival, Regal Gala, Gala Galaxy, Jonatan, Jonagold (standard), Smoothee, Rdeči delišes, Red chief, Hapke delicious, Topred, Lonjon, Idared, Mutsu, Carjevč, Majda, Braeburn (standard), Braeburn hillwell, Fuji, Granny Smith.

V skupini relativno odpornih sort so sorte jabolk, ki so manj občutljive za bolezni, predvsem za škrlup in deloma tudi za pepelasto plesen. V zadnjem času postajajo vedno bolj zanimive zaradi uvajanja ekološkega načina pridelovanja. V tej skupini so sorte: Diskover, James Grive, Alkmene, Priolov delišes, Lord Lambourne, Rdeči boskop, Delbard Jubile, Priam, Liberty, Florina.

Pred sajenjem sadja je priporočljivo, da se posvetujemo z izkušenim sadjarjem, ki nam bo pomagal izbrati primerne sorte glede na lego in tla ter nas seznanil z izborom podlag, kvaliteto sadik, razdaljami in vzgojo dreves.

JANI GAČNIK, dipl. ing. kmet.

Knjige, ki jih je pisalo življenje

Predstavitev dveh prozih knjig prof. Janeza Kolenca v Knjižnici Mirana Jarca - Roman Čudna pota ter zbirka esejev in kratke proze Iskanje v blodnjah

NOVO MESTO - Z izidom romana Čudna pota ter zbirke esejev in kratke proze Iskanje v blodnjah se je število tiskov, ki jih je kot avtor podpisal upokojeni prof. Janez Kolenc iz Novega mesta, dvignilo na osemnajst, kar nedvomno priča, da gre za plodovitega in vztrajnega besednega ustvarjalca. Obe knjigi sta sicer izšli že lani, vendar sta prvo javno predstavitev dočakali šele letos v četrtek, 25. novembra, zvečer v veliki čitalnici študijskega oddelka Knjižnice Mirana Jarca.

Predstavitev, ki je bila dobro obiskana, je vodil Robert Kren, izbrane odlomke iz obeh knjig sta poleg voditelja brala še Božena Petrovič in Tomaž Koncilija, daljše razmišljanje o Kolencu kot besednem ustvarjalcu, ki "ne piše za zabavo in še manj za denar", ter o najnovejših Kolenčevih knjigah je prebral Jože Gorenc, o avtobiografskem ozadju romana Čudna pota pa je na koncu spregovoril tudi gost kulturnega večera sam. Za glasbene predaje je skrbel kitarist Dušan Pavlenič.

Janez Kolenc je ta čas gotovo eden najplodovitejših ustvarjalcev v vrstah novomeških literatov, hkrati pa tudi besedni ustvarjalec, ki je najdlje prisoten v javnosti. Njegove prve objave v revijalnem tisku segajo še v vojna leta, ko se je pojavil s prvimi pesmimi v reviji Dom in svet. Po vojni vse do leta 1971 ni objavljaj, če izvzamemo objave v tipkopisnih Stezicah in občasni Izvestjih novomeške gimnazije, potem pa se je pogosto kot pesnik oglašal predvsem v

ČESTITKE PROFESORJU - Na koncu kulturnega večera so prof. Janezu Kolencu za 77. rojstni dan, ki ga je praznoval nekaj dni pred tem, čestitali njegovi nekdanji učenci iz generacije maturantov leta 1973.

dolenjskih publikacijah od Dolenjskih razgledov do revije Rast. Prvi njegovi samostojni tiski so bili Pesniški listi - izšlo jih je osem - sledile pa so jim knjižne izdaje pesniških zbirk, kot so Jesen vi-

harnik, Pogovor s mrtvimi, Sredi vsega, Pesem ubitega navčka in Most med nevidnima bregovima. V drugi polovici devetdesetih let so izšle tudi knjižne izdaje proze, ki je sicer nastala že veliko prej, a je ni mogel niti se ni trudil, da bi jo objavil. Največ pozornosti je zbudil roman Čudna pota, v katerem pisatelj na osnovi svojih življenjskih izkušenj (Kolenc pravi, da je tri četrtine romana avtobiografskega) izrisuje razmere med vojno in po nji, kot so jih občutili slovenski humanistični izobraženci.

M. MARKELJ

MIKLAVŽEV KNJIŽNI SEJEM

ŠENTJERNEJ - Včeraj, 1. decembra, se je v prostorih tukajšnje osnovne šole začel že 19. tradicionalni Miklavžev knjižni sejem, ki ga pripravlja Knjižnica Mladinske knjige iz Novega mesta in šentjernejska osnovna šola. Na sejmu je na ogled okoli 600 knjig, ki so izšle pri več slovenskih založbah v zadnjem letu dni, vse razstavljene knjige pa so seveda tudi naprodaj s posebnim sejemskim popustom. Miklavžev sejem bo odprt do petka, knjige pa si lahko ogledate in kupite od osmih zjutraj do šestih zvečer. Gostja letošnjega sejma bo pisateljica Berta Golob, ki se bo predstavila v petek ob 10. uri šolarjem, ob 11.30 pa ostalim obiskovalcem.

MIKLAVŽEV KONCERT

MIRNA PEČ - V Kulturnem domu bo v nedeljo, 5. decembra, ob šestih zvečer dobrodelni Miklavžev koncert, ki ga pripravlja Edition Bizjak, občina Mirna Peč in občinski Rdeči križ. Prostovoljni prispevki, zbrani na koncertu, bodo namenjeni obdaritvi pomoči potrebnim. V predverju Kulturnega doma bo ob tej priložnosti postavljena fotografska razstava Kamnita pripoved Roberta Kokola.

ZBOROVSKO SREČANJE

TREBNJE - KUD Zlata jesen vabi na 1. medobmočno srečanje upokojenjskih pevskih zborov, ki bo v petek, 3. decembra, ob štirih popoldne v domu starejših občanov. Nastopili bodo mešani pevski zbori iz Brežic, Grosuplje, Novega mesta in Trebnja.

Sprehod skozi "Mesečine"

V Ribnici so predstavili prvo pesniško zbirko domačinke Duške Hočvar Mihelič

RIBNICA - Pesniška zbirka Mesečine, ki jo je avtorica Duška Hočvar Mihelič predstavila domačemu občinstvu minuli petek zvečer v dvorani Ideal centra, je prva zbirka pesmi 29-letne pesnice iz Ribnice. Izšla je v teh dneh pri založbi Mondena v Grosupljem, z njeno izidom pa je avtorica uresničila željo, da bi zbirka, ki je nastajala več let, zagledala luč sveta pred njeno osebo okroglo obletnico in s tem še pred letom 2000.

Knjigo je oblikovala avtorčina sorodnica Taja Žgajnar iz Ljubljane, ki je poleg naslovnice prispevala tudi dve ilustraciji, natisnili pa so jo v KVM Grafika v Ribnici, kjer so, kot pravi Duška, opravili mojstrsko delo, čeprav so

Duška Hočvar Mihelič

prvič delali trdo vezano knjigo. Obsega 80 strani, na katerih je v štirih sklopih okoli 50 pesmi. V prvem, ki ga je avtorica poimenovala Rumeno nebo, so njene zgodnejše pesmi, v drugem z naslovom Siva pesem pa so pesmi, ki ne sodijo ne v prvi in ne v tretji sklop, v katerem se pod skupnim imenom Kletev nizajo pesmi, ki razkrivajo avtoričina najmočnejša čustva. Ob sreči, ki jo je našla v zasebnem življenju, so se njena čustva umirila, v tem obdobju nastale pesmi so v četrtem sklopu, ki ga je zgornjo naslovlila Ime moje ljubezni. Čeprav je večina pesmi ljubezenskih, je avtorica najbolj pri srcu pesem Malen, ki sodi med redke pesmi, v katerih obuja spomin na otroštvo.

M. LESKOVŠEK-SVETE

ŠERUGOVE POTI V NEZNANO

Zvone Šeruga, novinar in svetovni popotnik, doma s Sel pri Ratežu, je pred kratkim izdal že šesto potopisno knjigo Poti v neznano in v nji obilju slikovnega gradiva popisal svoja popotovanja zadnjih dveh let, ko je obiskal odmaknjene predele Afrike, Azije in Južne Amerike. Na popotovanjih je posnel tudi dokumentarni potopisni film. Obe novosti bo predstavil v torek, 7. decembra, v Kulturnem domu v Krškem, v sredo v Kulturnem centru Janeza Trdine v Novem mestu, v četrtek pa v Kulturnem domu Trebnja. Vse predstavitve bodo ob sedmih zvečer.

Plodovita in bogata pot

Dvajsetletnica umetniškega delovanja Milka Bizjaka

LJUBLJANA - Milko Bizjak, glasbenik, konservator, publicist in založnik, izvedenec za orgelsko in sploh staro glasbo, praznuje letos dvajsetletnico svojega umetniškega delovanja. Jubilej je že počastil z več koncerti, med drugim z avgustovskim koncertom na 250 let starih orglah v cerkvi Žalostne matere božje pri Treh farah. Minuli petek se je predstavil še ljubljanskemu občinstvu s koncertom v franciškanski cerkvi. Koncertni spored je obsegal klasična dela orgelske literature od Buxtehudeja, Bacha in Walthera do Greena in Clembaulta, na koncu pa je zaigral še lastno skladbo Aedes cathedralis.

Bizjak je doma z Jesenic na Gorenjskem. Po končani srednji šoli je odšel študirat na Glasbeno akademijo v Zagreb in leta 1979 z odliko diplomiral. Izpopolnjeval se je še v Pragi in Gradcu ter postal izvedenec za orgelsko in sploh staro glasbo. V dveh desetletjih je imel več kot 700 samostojnih koncertov doma in na tujem, posnel več kot štirideset plošč in kaset ter nastopil v več radijskih in televizijskih oddajah. Zanimanje za stare instrumente in glasbeno dediščino ga je spodbudilo, da se je lotil temeljite raziskave o orglah v naših cerkvah, plod raziskave pa je bila monografija Orgle na Slovenskem in istoi-

Milko Bizjak

menska televizijska serija ter monografija Poslikave orgelskih kril. Kot poznavalec in strokovni sodelavec Restavracijskega centra je sodeloval pri obnovi več starih orgel v slovenskih cerkvah. Dejaven je tudi kot založnik, saj je v svoji glasbeni založbi Edition Bizjak izdal več albumov dotlej še neobjavljenih skladb iz slovenskih in hrvaških arhivov ter več plošč iz serije Glasbena dediščina Slovenije. Odkar živi na Dolenjskem, je opazno obogatil tudi tukajšnje koncertno dejavnost, saj je pobudnik in umetniški vodja Novomeškega glasbenega festivala ter cikla Koncerti ob svečah, ki jih pripravlja v Domu glasbene dediščine, na svojem sedanjem domu v Srednjem Globodolu.

M. MARKELJ

Umetniki za Karitas

Prodajna razstava tudi v Novem mestu

NOVO MESTO - Pred petimi leti so se na Sijem Vrh nad Ajdovščino prvič zbrali umetniki na likovni koloniji Umetniki za Karitas. Likovniki so združili ustvarjalnost z dobrodelnostjo in dela, nastala v koloniji, darovali slovenski Karitas, ki z njihovo prodajo pridobiva denar za svojo dobrodelno dejavnost. Sinjevrška kolonija je postala tradicionalna. V petih letih se je v nji zvrstilo 107 udeležencev, ustvarjenih in darovanih pa je bilo že 193 del. Razstaviščem v Novi Gorici in Ajdovščini, kjer so doslej potekale prodajne razstave del, ustvarjenih v kolonijah Umetniki za Karitas, se

Jožica Ličan v galeriji novomeškega frančiškanskega samostana

je letos pridružila galerija v knjižnici novomeškega frančiškanskega samostana. Prvo razstavo so odprli v soboto, 19. novembra, po večerni maši. Dejavnost Karitas in sinjevrško kolonijo je predstavila članica sveta Slovenske Karitas Jožica Ličan iz Kopra in pozdravila odločitev frančiškanskega samostana, da bo poslej redno prirejal razstave sinjevrške kolonije. V galeriji so razstavljene in ponujene v prodajo slike petnajstih likovnih ustvarjalcev. Med njimi so imena umetnikov, s katerimi so se Novomeščani že srečali na razstavah v galeriji Krke (Klavdij Tutta, Veljko Toman) in na razstavah v frančiškanski knjižnici (Marta J. Kunaver, Jože Bartolj), večina slik pa je abstraktnih. Razstava bo odprta do 19. decembra, izkupiček od prodaje pa je namenjen materinskemu domu Karitas v Solkanu.

MiM

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

Dolenjski posebnosti

Šesta knjižica anekdot Slavka Dokla

NOVO MESTO - Upokojeni novinar in publicist Slavko Dokl že vrsto let marljivo zbira in zapisuje najrazličnejše anekdote in prigode, ki so krožile in še krožijo med ljudmi o tem ali onem komičnem pripetljaju, o duhovitem, zafrkljivem ali domiselnem početju tega in onega znanega pa tudi manj znanega prebivalca večjega ali manjšega dolenjskega kraja, predvsem pa seveda zapisuje bogastvo pripetljajev prebivalcev dolenjske metropole, Novega mesta. S pomočjo ustnih in nekaj tudi pisnih virov je zbral in zapisal več kot 500 prigod in jih večino tudi objavil v petih knjižicah, ki so izhajale od leta 1995 do lani pri novomeški založbi Erro. Začelo se je s knjižico, ki v svojem naslovu vošči smehu dobro jutro (Dobro jutro, smeh), nato pa so sledile take, ki smehu voščijo dober dan, dober večer, lahko noč in nazadnje še zbirka Živio, smeh.

Petim knjižicam anekdot in prigod se je te dni pridružila še šesta z naslovom Korl, koliko je ura?, ki je izšla pri Novem mediju. Gre za nekoliko drugače zasnovano zbirko od dosedanjih. Dokl je namreč zapisal, kar se je med ljudmi ohranilo o tako imenovanih posebnostih, ljudeh, ki so se vtisnili v spomin zaradi svoje drugačnosti, naj je šlo za telesne hibe ali značajske zastranitve, četudi s posamezniki niso povezane anekdote ali šaljive prigode. Med dvajsetimi v knjigo uvrščenimi dolenjskimi posebnostmi jih je največ iz Novega mesta, po nekaj pa iz Trebnja, Žužemberka, Šentjerneja in iz Orehovice. Krono nosi Matasanov Korl iz Novega mesta, s katerim je povezan največ in najbolj šaljivih prigod, več pa jih je ohranjenih tudi o Bohinčku iz Orehovice, Brbuču iz Šentjerneja in Kuštrinovem Vikiju iz Novega mesta. Nekateri posebnosti pa so bolj tragične kot komične figure (Šinjora, tante Nelly, Koporčev Lojze).

Knjižica je vsekakor zanimiva, škoda pa je, da osebnosti niso opremljene vsaj z osnovnimi biografskimi podatki, oziroma če teh ni mogoče zbrati, vsaj s približno umestitvijo v čas, da bralec ne ugiba, kam bi koga postavil.

M. MARKELJ

MONDENA EDINA OD DOLENJSKIH ZALOŽNIKOV - Na jubilejnem 15. Slovenskem knjižnem sejmu, ki se je zaključil v nedeljo, 28. novembra, je bila med 71 slovenskimi založniki ena sama založba z območja širše Dolenjske, grosupeljska Mondena, čeprav bi imeli tudi drugi naši založniki kaj pokazati. Na prodajni stojnici Mondene so prijazno odstopili nekaj prostora tudi za nekaj knjig Tiskarne Novo mesto - Dolenjske založbe, tako da novomeška založniška bera le ni šla povsem mimo knjižnega sejma. Na sliki: Miha Frbežar iz Mondene v pogovoru z Zdravkom Petričem iz Tiskarne Novo mesto. (Foto: MiM)

dežurni poročajo

SKRB ZA AVTO - Neznaneč je 26. novembra ponoči v Ulici 1. maja v Metliki na parkirnem prostoru z dveh osebnih avtov ukradel ponjavo, s katerima sta lastnika S. Č. in A. R. pokrila svoja jeklena konjička.

CIGARETE, RADIO, ... - Vse to in pa še komponente glasbenega stolpa - skupaj v vrednosti 140 tisoč tolarjev - je neznaneč 27. novembra ponoči odnesel iz picerije Neli v Vavti vasi.

VLOMA V AVTA - Osumljeni 20-letni T. M. je 24. novembra ponoči vlomil v dva parkirana avtomobila: iz seat cordoba je odnesel avtoradio znamke Blaupunkt ter manjši kalkulator, iz avta znamke Kia Pride pa avto radio znamke MTC. Predmete so policisti zasegli, zoper T. M. sledi kazenska ovadba.

DELAVEC KRADEL - Podjetje Francoti, d.o.o., Ljubljana je julija v Tuševem Dolu postavljalo montažno hišo. Podizvajalec V. K. iz Ljubnice je ukradel okrog 70 kvadratnih metrov opažnih desk, 40 kvadratnih metrov kritine in več slemenjakov. Podana je kazenska ovadba. Škoda znaša 750 tisoč tolarjev.

ZEBLO GA JE - Iz trgovine Rojal v Novem mestu je med 5. in 24. novembrom neznaneč ukradel dve bundi, lastnik Z. M. je oškodovan za skoraj 18 tisoč tolarjev. Očitno je bil mraz le prehud.

POŽAGAL IN ODPELJAL - PET SMREK - V začetku novembra je neznaneč v gozdu na Vahti, lasti ki je M. P. s Hrasta pri Jugorju, z motorno žago požagal in neznano kam odpeljal pet večjih smrek.

DIJAKU UKRADEL BULERJE - 25. novembra je neznaneč iz srednje gostinske šole v Novem mestu s hodnika dijaku R. S. iz okolice Krškega odnesel čevlje bulerje, vredne 20 tisoč tolarjev.

Petarde so nevarne

Opozorila policije

NOVO MESTO - Policija se vsako leto srečuje z množičnim metanjem petard in uporabo drugih pirotehničnih izdelkov, kar pogosto povzroči telesne poškodbe (opeklina, raztrganine rok, poškodbe oči itd.), vznemirja ljudi in živali ter onesnažuje okolje.

Policisti PU Novo mesto bodo storili vse, da bi omejili nezakonito uporabo in zmanjšali možnost poškodb. Pravijo, da bodo dosledno ukreпали proti vsem, ki bodo metali petarde ali druge pirotehnične izdelke, kjer to ni dovoljeno. "Zavedati se moramo, da je neprimerna uporaba teh izdelkov problem vseh, zato prosimo vse, predvsem pa starše, skrbnike, učitelje in vzgojitelje, naj z opozarjanjem na nevarnosti in možne posledice takega početja ter s svojim zgledom pripomorejo k preprečevanju in zmanjšanju posledic," pravi direktor PU Novo mesto Franci Povše. Policija tudi opozarja občane, naj bodo previdni pri nakupu teh izdelkov, in če se jim že ne morejo odreči, naj jih kupujejo vsaj v trgovinah, ki imajo za to vsa dovoljenja ministrstva za notranje zadeve.

Vedeti pa je treba tudi to, da se pirotehnični izdelek ne obnaša vedno tako, kot zagotavljajo navodila. Mladostniki naj jih zato uporabljajo le pod nadzorom staršev in skrbnikov.

L. M.

Postajajo diskoteke smrtno nevarne?

Kako preprečiti nasilje v diskotekah, ki lahko privede tudi do smrti - Tragična usoda 19-letnika - Mladi vse bolj podivjani - Za red in varnost gostov skrbijo varnostniki

KRŠKO, TREBNJE, NOVO MESTO - Pred kratkim smo poročali o tragičnem dogodku, ko je skupina mladih nasilnežev na parkirišču pred diskoteko Bruno v Gabrijelah do smrti pretepla in obrcala 19-letnega mladeniča iz okolice Novega mesta. Namesto da bi obiskovalci, željni zabave, preživeli "nepozabno" noč, se sprostili in razvedrili, so ostali brez sovratnika.

To kaže, da se nasilje med mladimi vse bolj stopnjuje in dosega prav strašljive razsežnosti. Kot pravijo psihologi, postaja odrasčanje ob koncu tisočletja vedno bolj zahtevno in mnogi mladi se pod najrazličnejšimi pritiski in zahtevami zatečejo v agresivno vedenje. Tu so najrazličnejše dro-

ge, od alkohola do mamil, na koncu tudi kazniva dejanja. Ob zgoraj omenjenem dogodku pa se postavlja tudi vprašanje, kako je v naših nočnih lokalih in diskotekah poskrbljeno za varnost obiskovalcev.

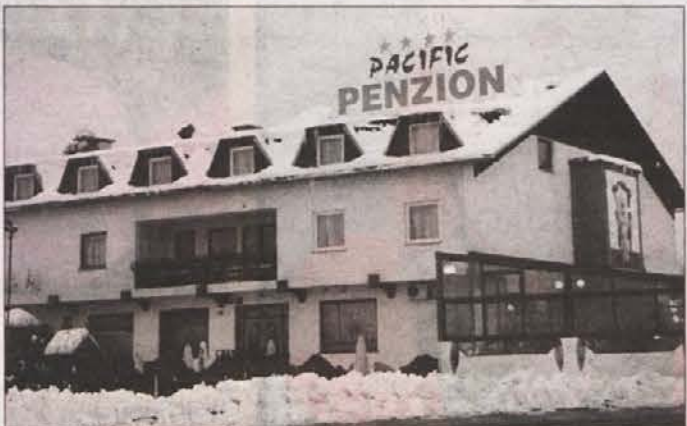
Lastnik diskoteke Pacific Krško Milan Senica je povedal, da sode-

lujejo z varnostno agencijo in sta ob koncu tedna, ob petkih in sobotah, v disku prisotna najmanj dva varnostnika. "Odvisno je od programa. Če imamo v gosteh razne zanimive ansamble in pričakujemo večji obisk, jih pride še več. Doslej nismo imeli nobenega večjega incidenta. Mladina se zna lepo zabavati in se mi zdi manj agresivna kot na primer pred petnajstimi leti, ko so se prišli v disko le pretepat. Seveda so naši varnostniki že posredovali pri kakšnem manjšem sporu ali pretepu," je povedal Senica in dodal, da se kaj takega, kot se je zgodilo pred diskoteko Bruno, lahko zgodi kjerkoli.

Svojo varnostno službo imajo vseskozi tudi v tri leta stari diskoteki Africa v Trebnjem. Po besedah lastnika **Tomaža Gorca** sta vedno prisotna najmanj dva - eden skrbni za parkirišče - včasih pa tudi pet, odvisno od programa. "Hujših incidentov do zdaj ni bilo, sicer pa imamo zdaj dobro ekipo redarjev, malo starejših, ki vedo, kako pravilno postopati z obiskovalci. Agresivnih sploh ne spustimo noter. Sicer pa se večina gostov zna mirno zabavati," je povedal Gorec.

Podobno je dejal tudi lastnik diskoteke Otočec **Marjan Pavlin**. Že vseskozi imajo redno zaposlenega varnostnika, ki pa se mu ob povečanem obisku pridruži še drugi, tudi do pet. "Naša metoda je predvsem preprečevanje, sicer pa imamo poseben režim še na parkirišču zaradi hotelskih gostov," je dejal Pavlin.

L. MURN

MLADI SE RADI ZABAVAJO V DISKOTEKAH - "Za varovanje so posebej sporna parkirišča. Varnostnik sicer skrbi tudi za ožje območje ob disku, toda nesreča nikoli ne počiva, očrtni pa smo potem lastniki," pravi lastnik diskoteke Pacific Senica. (Foto: L. M.)

Zagorelo v "Krki"

20 milijonov tolarjev škode

NOVO MESTO - V soboto, 27. novembra, ob 6.45 je prišlo verjetno zaradi samovžiga do požara v stavbi obrata Tovarne zdravil Krka - Sektor biokemije, Fermentacijska proizvodnja v Bršljunu v Novem mestu. Dan prej je tam potekala proizvodnja na granulacijski liniji za poskusno proizvodnjo antibiotikov za potrebe veterine s snovjo monenzin. Vreče z 2620 kilogrami te snovi so zložili na osmih paletah tesno drugo ob drugi.

Z ogledom kraja dogodka so ugotovili, da je do požara prišlo prav tu. Visoka temperatura je povzročila poškodbe ostrišja, taljenje aluminijaste strešne in stenske pločevine, popokala so stekla na oknih v neposredni bližini deponirane snovi. Delno se je stalila instalacija električnih vodov, poškodovani pa so tudi vodi prezračevalnega sistema. Požar so pogasili gasilci GRC Novo mesto in gasilec iz podjetja, materialna škoda pa znaša 20 milijonov tolarjev.

ZAGORELA MAŠČOBA

RADOVIČI - Lastnik lokala v Radovičih je 25. novembra v kuhinji na štedilniku v ponvi grel maščobo, ta pa se je po vsej verjetnosti pregrela in zagorela. Ogenj se je zelo hitro razširil po cellem lesenem objektu, uničil je ostrišje in notranjost lokala. Pogasili so ga prostovoljni gasilci iz Metlike. Škoda znaša okrog 6 milijonov tolarjev.

DESET ALKOHOLIZIRANIH VOZNIKOV

KRŠKO - 27. novembra so krški policisti v okviru akcije Promil ustavili 234 voznikov motornih vozil, zoper 53 so odredili preizkus z alko-testom. Deset jih je vozilo pod vplivom alkohola, najvišja stopnja alkoholiziranosti je znašala 2,44 promila in sicer na območju sevniške občine. Pet jih je preizkus odklonilo. Policisti so ugotovili še devet drugih kršitev.

PEŠEC UMRL

NOVO MESTO - V novomeški bolnišnici je 19. novembra umrl 36-letni P. H. iz Vrčic, ki je bil kot pešec 3. novembra udeležen v prometni nesreči na cesti R/1 pri kraju Gaber pri Semiču.

OROPAL GOZD

DOBRAVA - Verjetno septembra je neznaneč iz gozda v Dobravi posekal okrog 57 kubičnih metrov hrastovih dreves in okrog 135 kubičnih metrov smrekovih dreves in jih odpeljal neznankam. Lastnica je to opazila šele 29. novembra.

ZASEG OROŽJA

ČRNOMELJ, BREŽICE - 24. novembra so policisti na podlagi odredbe o hišni preiskavi Okrožnega sodišča v Novem mestu opravili hišno preiskavo pri N. F. iz Črnomlja. Našli in zasegli so 20 plinskih nabojev in dva naboja različnega kalibra. Lastnik A. F. se bo srečal pri sodniku za prekrške. 25. novembra so policisti J. P. iz okolice Brežic zasegli puško cal. 5,6 mm in 33 nabojev, za kar ni imel dovoljenja.

PRVO ZATOČIŠČE V SLOVENIJI

Pepcin dom za ženske in otroke, žrtve nasilja

Na svetu marsikaj ni tako, kot bi moralo biti, in tako tudi zakon in družina vse prepoznajo za mnoge ženske nišna varen prostor, temveč mesto strahu, negotovosti in nasilja. Pa ne le zanje, ampak tudi za otroke. Predvsem zadnje čase je to pogosta tema pogovorov tudi v medijih. Kako to? Nasilja nad ženskami in otroki morda prej sloh ni bilo? Kaj še, pravijo strokovnjaki, le govorilo se ni o teh stvareh. Res pa je tudi, da pojav dandanes prav gotovo narašča. Po podatkih Društva SOS naj bi bila pri nas že vsaka peta ženska pretepena, vsaka sedma pa posiljena.

Zgodbe žensk, žrtev nasilja, so si bolj ali manj podobne, toda vsaka je drugačna. Presunljiva je pripoved neke 36-letnice, ki je začasno svoje mesto našla v Pepcinem domu Krško.

Pretepi na dnevnem redu

"Preden sem prišla v zavetišče, sem s partnerjem živela skoraj deset let in vseskozi prenašala njegovo nasilje. Že sam začetek je bil čuden, saj mi je grozil, da me bo ubil, če ne bom z njim. Bala sem se in šla stanoval k njemu. Včasih je bilo tudi v redu, toda pogosto se je prepiral, vpil name, me tepel. Pa ni pil, sploh ni alkoholik, verjetno je tak že po naravi. Grozno je bil tudi ljubosumen, čeprav brez razloga. S svojo plačo sem skrbela skoraj za vse, on je v skupno gospodinjstvo prispeval zelo malo.

Vse to sem nekako prenašala, čeprav so kar nekajkrat morali priti policisti. Takrat je obljubil, da bo bolje, a zgodba se je ponavljala. Stanje pa se je močno poslabšalo, ko sem pričakovano zanosila. Ko je izvedel, je bil grozno jezen in zahteval, naj se otroka znebim ali grem stran. Nisem ga hotela poslušati in narediti splava, saj sem si otroka želela. Kam dru-

gam pa tudi nisem imela pobegniti. Tako sem trpela. Najhuje je bilo, ko me je tepel po trebuhu. Bala sem se, kako bo z dojenčkom, pa je vendarle zdrav. S pomočjo socialnih služb sem s hčerko osem dni po porodu prišla v to zavetišče. Mala je zdaj moje največje veselje in sreča.

On otroka še ni videl, čeprav sem ga poklicala po telefonu. Vztraja pri tem, naj če se otroka znebim, potem me znova vzame k sebi. Toda kaj takega mi ne pride na kraj pameti. Nikoli več ne želim biti z nasilnim moškim. Hudo je tudi, ker za hčerko ne plačuje preživnine. Zato sem zdaj na sodišču sprožila postopek za ugotavljanje očetovstva. Mislim, da nama bo uspelo, saj bi denar nujno potrebovali. Težko shajava z nekaj desetstisočaki na mesec. Tudi zavetišče bo treba kmalu zapustiti. Moram pa povedati, da sem vsem, ki so mi pomagali v stiski, res hvaležna. Ne vem, kaj bi sicer, kakor tudi brez pomoči družine, ki žal živi v tujini. V prihodnosti se želim zaposliti in biti čim boljša mama."

Prvo zatočišče v Sloveniji

Pepcin dom Krško je bil odprt leta 1991 kot prvo zatočišče za pretepe ženske in matere z otroki v Sloveniji. Pepca Vodopivec je namreč po smrti svojega starejšo hišo prepustila v uporabo

Pomembno osveščanje mladih

Na nasilje je treba opozarjati - Se pri nas še počutite varne? - Vzgoja se začne v družini, nadaljuje v šoli

Kaj ti je, deklica? je naslov akcije, ki te dni poteka v Sloveniji in s katero skušajo organizatorji opozoriti na nasilje nad ženskami. Toda ne dogaja se le ženskam in ne le v družini, saj ga je povsod vedno več: na cesti, na delovnih mestih, v diskotekah itd. Nasilja se je potrebno zavedati in o njem govoriti. Se torej v naši državi ljudje počutijo še varne ali jih zaradi tega prevzema strah in nelagodje?

IRENA PIRC z Zavoda za zaposlovanje Sevnica: "Slovenija gre glede nasilja prehitro za Evropo in Ameriko. Morda je razloga treba iskati v hitrem tempu življenja, ko starši pozabljajo na vzgojo otrok. Družina je najpomembnejša. Pred leti je hčerko napadel nek moški, k sreči ni bilo nič hudega. Ne zdi se mi nič narobe, če starši otroke peljejo v disko in jih pridejo tudi iskati."

MARINA NOVAK - RABZEL, sociologinja na Centru za socialno delo Krško: "Za zdaj se sama in moja družina še počutimo varno, čeprav je nasilja vse več. Pomembno je osveščati

mladino, predvsem v OŠ, da so drugi načini reševanja nesporazumov, ne nestrpnost in nasilje. V šolah je namreč že veliko izsiljevanja. Tudi jaz opozarjam na to pri svojem delu z mladimi in Romi."

DARJA MIKUNOVIČ, dijakinja srednje ekonomske šole v Novem mestu, iz Marindola pri Adlešičih: "Z družbo pogosto zahajam v disko: v Ghetto v Metliki ali v M Club Črnomelj. Prav v slednjem je bilo letos že streljanje. Mene sicer takrat ni bilo, sem pa že bila priča pretepu, a so vmes posegli varnostniki in pretepače vrgli ven. Za zdaj me v disku še ni strah nasilja."

STELLA MALETIČ, dijakinja srednje gradbene šole v Novem mestu, iz Brežic: "Slišala sem za tragičen dogodek zadnjič v Gabrijelah in sem preko znancev tistega fanta tudi poznala. To je res grozno. Sama se rada sproščam v diskoteki, najpogosteje ob koncu tedna v našem koncu, v Pacificu v Krškem in v Termopolisu. Mislim, da je za varnost kar poskrbljeno z varnostniki."

L. M.

Skladišče:

Novo mesto 068 323 814
Brežice 0608 61 188

Bencinski Servis:

Črnomelj 068 56 070
Kočevje 061 851 461
Trebnje 068 460 420

KURILNO OLJE VAM PRIPELJEMO

Ekstra lahko kurilno olje naročite po telefonu.

Centru za socialno delo Krško in ta je presodil, da najbolj potrebuje zatočišče. 22. novembra pred osmimi leti je bila nameščena prva mati z dvema otrokoma, in kot je povedala vodja Pepcinega doma, socialna delavka **Sonja Žugič**, je do zdaj tu izhod iz stiske našlo 20 žensk in 31 otrok. V hiši je prostora za dve ženski z otroki, trenutno zdaj tam domuje le ena. "Do zdaj zavetišče razen nekaj

"Večina uporabnic, ki so tu lahko največ leto dni, si je v zavetišču pridobilo moč in samostojnost ter razrešilo težko situacijo na način, ki je njim in družini omogočil kvalitetnejše bivanje po odhodu.

Obnova podstrešja nujna

Na Centru za socialno delo Krško se zavedajo, da bi bilo potrebno zavetišče, ki je njegova enota, razširiti, saj bi to omogočilo tudi izvajanje skupinskega dela, ki je pri delu z ženskami - žrtvami nasilja, še posebej pomembno. Sedaj preko javnih del izvajajo psihosocialno pomoč različnim družinam, tudi v zavetišču.

Toda vse se ustavi pri denarju. Zdaj zavetišče financirajo Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve - letos so za stroške delovanja namenili 550 tisoč tolarjev - sponzorji in uporabnice s svojimi prispevki. "Prispevek žensk je minimalen, pet tisoč tolarjev na mesec, vendar je pomemben, da bodo znale svoj denar pametno razpolagati tudi, ko bodo samostojne in zaradi občutka odgovornosti," meni Žugičeva. Prostor bi se dalo pridobiti z obnovo podstrešja. Naredili bi dve sobi, kuhinjo in sanitarije, kar bi zadostovalo še za dve ženski ali materi z otroki.

Da je to potrebno, pove že podatek, da so samo letos zaradi pomanjkanja prostora morali odkloniti sedem prosilk.

LIDIJA MURN

Sonja Žugič

dni ni bilo nikoli prazno, kar gotovo dokazuje njegovo potrebnost," je povedala Žugičeva in dodala, da če se le da, sprejmejo vsako žensko, ki se želi umakniti pred nasiljem. Nikoli ne poizvedujejo o resničnosti izjav. Do zdaj so tu bivale ženske že iz vse Slovenije, polovica iz krške občine, nekaj tudi iz brežiške. Brežiški in sevniški center za socialno delo imata v te namene le vsak po eno stanovanje.

z dobrimi željami v leto 2000

UGODNO!

SUHE FIGE
pakirane
500 g

279.-

1.700.- CENEJE

SIR GAUDA
OLD AMSTERDAM
WESTLAND
1 kg

1.869.-

ČOKOLADNI DEDEK
MRAZ
Wawi,
150 g

165.-

MANDARINE
pakirane,
2 kg

339.-

SPAR

UGODNO!

OREHI
pakirani
500 g

399.-

1.019.- CENEJE

KUHAN PRŠUT
Kras Sežana
1 kg

1.450.-

HIPERMARKET
SPAR **KRŠKO**

DOBRODOŠLI! (v decembru)
PON. - PET. 8h - 20h
SOBOTA 8h - 19h
NEDELJA 8h - 15h

HIPERMARKET
SPAR **NOVO MESTO**

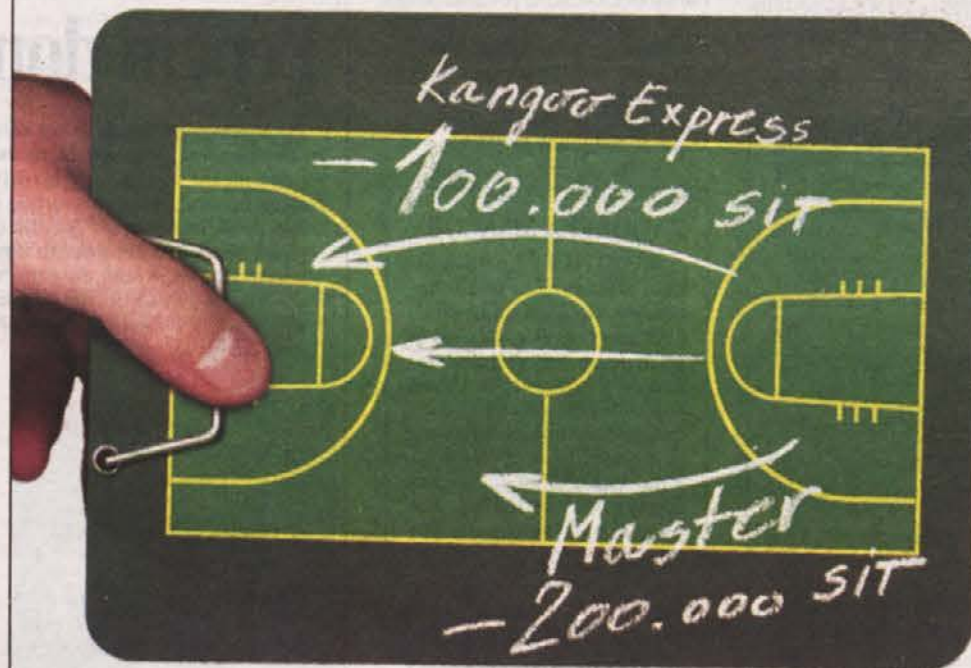
DOBRODOŠLI! (v decembru)
PON. - PET. 8h - 20h
SOBOTA 8h - 17h
NEDELJA 7³⁰ - 12h

Kdo je pripravljen na svojo prihodnost?

Vzgojili smo profesionalce.

V športu ne morete uspeti, če se ga lotite amatersko. Prej ali slej vam zmanjka kondicije, tehnike in pravih možnosti. Enako je v poslu. Zato si ne morete privoščiti težav že na začetku - pri prevozu, recimo. Na to smo mislili tudi pri Renaultu, ko smo prav za transfer izdelali tri profesionalna vozila. **Master** je gospodar pod koši. Je najvišji, ravno prav robusten in izjemno vzdržljiv. Prenese tudi trdo igro in še tako težke naloge učinkovito spelje do cilja. **Renault Express** je gibčnejši, a še vedno dovolj močan. **Kangoo Express** pa si zna izboriti pozicijo za trojke - predvsem z desnega krila. Igralca izberite vi, ligo pa smo že mi. Profesionalno seveda.

Pri nakupu Kangooja prihranite 100.000 SIT, pri Mastru pa kar 200.000 SIT!

Čakajo na transfer.

ZDRAVILIŠČE DOLENJSKE TOPLICE

Novo! Le najboljše je dovolj dobro za zdravje!

- ROČNE MASAŽE
- BISERNE IN ZELIŠČNE KOPELI
- SAVNA
- NOTRANJI TERMALNI BAZENI
- FITNES

Vsak dan, tudi ob nedeljah!

Ob nakupu petih celih ročnih masaž vam podarimo vstopnico za bazen!

Informacije in rezervacije

068/65-230, 66-012

KRKA ZDRAVILIŠČA

Super zakladnica daril

od 2.12. do 24.12.1999

Keliji 6/1

Gotovinski popusti s kartico Kovinotehna

Walkman SONY WM-FX 141

Jedilni pribor

KOVINOTEHNA

2000 IZZIVOV V NOvem TISOČLETJU!

BESEDO IMA ZDRAVNIK

Artroza - najpogostejša revmatska bolezen

Artroza je ena najpogostejših revmatskih bolezni, za katero je značilna okvara hrustanca. Za to obolenje je značilno, da je kronično, napredujoče. Začetek je neopazen, blag, z bolečino v enem sklepu, čeprav lahko rentgenska preiskava odkrije oboestransko prizadetost sklepov. Velikokrat pa rentgenska slika ni v skladu s klinično sliko.

Prve težave zaradi artroze običajno nastopijo po 40 letu starosti. V nadaljnjem poteku bolezni se izmenjujejo obdobja poslabšanj z obdobji mirovanja. Kaže se z bolečino, otekanjem sklepa, okorelostjo in končno z omejeno gibljivostjo in deformacijami sklepa. Prizadene male sklepe rok in nog ter velike sklepe nog (sklepe, ki nosijo težo) kolk (koksartroza), koleno (gonartroza) ter hrbtenico (tedaj govorimo o spondilozii). Diagnozo postavimo na podlagi anamnestičnih podatkov, klinične slike ter z rentgenskimi preiskavami.

Vzrok sklepne obrabe v celoti ni znan. Ločimo primarne artroze (teh je največ), kjer ne poznamo vzroka in zajame več sklepov naenkrat, ter sekundarne artroze, ki nastanejo kot posledica različnih obolenj in prizadenejo največkrat samo en sklep. Običajno je vzrok za sekundarno artrozo bolezen ali dejavniki, ki vodijo do motenega delovanja gibalnega aparata in s tem do motenega prehranjevanja hrustanca. Delimo jih na mehanske dejavnike (nepravilne oblike sklepa, manjše ponavljajoče se poškodbe, čezmerne mehanske obremenitve v sklepu, prirojene deformacije sklepov), netja (gnojna in negojna), prirojene ohlapnosti sklepnih vezi, motnje v prekrvavitvi sklepa.

Najprej pride do zmehčanja in izginevanja sklepnega hrustanca. Pozneje nastanejo spremembe na kostnih delih sklepa s tvorbo nove kosti (izrastki), tvorbo degenerativnih cist, skleroza kosti in sprememb na mehkih strukturah sklepa, na sklepni ovojnici in vezeh. Lahko prizadene vse starostne skupine, oba spola, vse rase in vse socialne razrede.

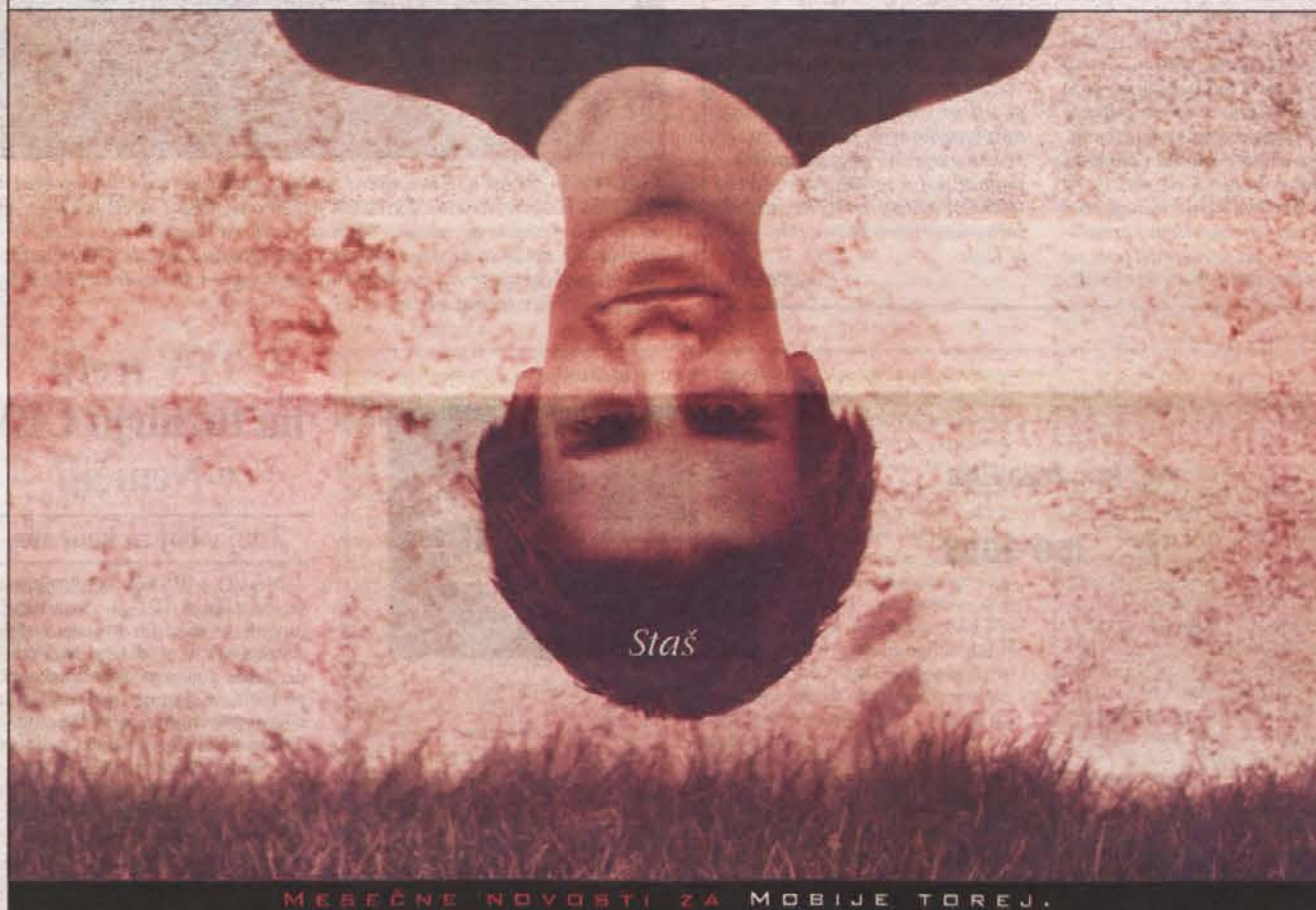
Preventivni ukrepi so: odstranitev ali zmanjšanje prirojenih nepravilnosti sklepa, točna anatomska naravnava zlomov, čim hitrejša zdravljenje vnetij sklepov, zdravljenje okvar meniskov, vezi itd. Spodbujamo gibanje sklepov v popolnem obsegu in razbremenilnem položaju ter preprečujemo nepravilne položaje in obremenitve sklepov. Na ta način ugodno vplivamo na prehrano sklepnega hrustanca.

Artrozo zdravimo na več načinov: zdravljenje z zdravili (protibolečinska zdravila, protivnetna zdravila), fizikalna terapija (toplotne procedure, elektro- in mehanoterapija, kinezi- in hidroterapija), interartikularne injekcije kortikosteroidov in kirurško zdravljenje. V novejšem času se pri zdravljenju artroz vedno bolj uporablja dajanje hialuronske kisline (Hyalgan).

Kot smo videli, je pri zdravljenju potreben kombiniran pristop, ki zajema odpravljanje dejavnikov tveganja (predvsem debelost), fizikalno terapijo, zdravila in uporabo ustreznih pripomočkov. S timsko obravnavo in s sodelovanjem samega bolnika imamo degenerativni proces pod kontrolo, napredovanje artroze se upočasni, včasih celo zaustavi. Ohranja se in povečuje funkcionalna sposobnost, bolnik se usposablja za čim normalnejše življenje in delo. To pa dosežemo, če bolezen od samega začetka zdravimo oz. preprečujemo.

DANICA ŠERUGA, dr. med.
specialistka fizikalne medicine in rehabilitacije
Zdravilišče Dolenjske Toplice

Zelo drugačno. Zelo Mobi.

MOBIPLAVČEK.

Mobipaket, ki vam ponuja vse, kar potrebujete za dober telefonski pogovor. Razen telefona. Od novembra torej telefoniranje po čisto vaši izbiri.

MOBINADZOR PORABE.

Po vsakem končanem pogovoru se na zaslonu mobilja izpiše stanje na vašem mobilračunu. Od decembra torej vse pod samokontrolo.

MOBIBONUS.

Mobikartica bo stala enako => na mobilračun bo stanje višje: 1.000 => 1.100, 2.500 => 2.750, 5.000 => 5.600 SIT, 10.000 => 11.300. Z novim letom se torej za isto ceno pove več.

SKUPNI MOBIRAČUN.

Družinski člani, dobri prijatelji, morda celo sodelavci lahko uporabljate isti mobilračun. Seveda dokler je stanje pozitivno. Od januarja torej vsi za enega eden za vse.

MOBIPREDAL.

Govorna sporočila sprejemate, poslušate in shranjujete podobno kot pri avtomatskem odzivniku običajnega telefona. V začetku leta 2000 torej tajnica za vsak žep.

MOBIGOSTOVANJE.

Za tiste, ki želite klicati in biti dosegljivi v tujini, bo možno gostovanje v tujini za določen čas brez predhodnega naročila. Od marca torej mobilji brez meja.

mobl

041 za vsak žep

WWW.MOBITEL.SI
INFORMACIJE NA BREZPLAČNI
TELEFONSKI ŠTEVILKI
080 70 70

mobitel
SLOVENSKI OPERATOR NMT & GSM
svoboden kot ptica

Dobova lahek plen Trebanjcev

Dolenjsko-posavski derbi v znaku Trebanjcev - Trener Toplak je tekmo končal z mladinci - Ribničani zmagali tudi v Škofji Loki - Nadaljevanje že 4. decembra

V zadnjem kolu prvega dela prvenstva v prvi rokometni ligi so Trebanjci doma igrali z Dobovčani in jih popolnoma nadigrali, Ribničani pa so prvi del prvenstva v Škofji Loki zaključili s peto zmago in se s tem utrdili na sredini lestvice. Prvenstvo se bo brez odmora nadaljevalo že 4. decembra.

Trebanjci so Dobovčani v minulih sezonah že nekajkrat neprijetno presenetili, zato so se za sobotni dolenjsko-posavski derbi še posebej skrbno pripravili. Trebnje je bilo pred 11. kolom četrto, Dobova pa peta, a tudi ta tekma je jasno pokazala, kako velika je razlika med klubi velike četverice in ostalimi. Dobovčani tokrat niso imeli prav nobenih možnosti, da bi se resneje uprli Trebanjcem, in tudi to, da sta bila oba sodnika in delegat iz Posavja, jim ni moglo kaj prida pomagati.

Trebanjci so začeli tekmo na vso moč in že po nekaj uvodnih minutah strli odpor Dobovčanov, ki so le stežka prišli do strela na vrata, kjer jih je čakal nepremagljivi Mustafa Torlo. Ko so se gostje predali, so si trebanjski zvezdniki lahko privoščili celo solistične akcije in kljub temu od minute do minute večali razliko, ki je v 10. minuti drugega polčasa znašala že 17 zadetkov. Trener Toplak je tedaj najprej zamenjal vratarja Torla z Andrejem Zupančičem, za njim pa je prvo moštvo zamenjal z bojevitimi mladinci, med katerimi sta se dragocenih prvoli-

gaških golov veselila tudi Radelj in Pekolj, za svoje akcije pa so golobradi mladeniči poželi tudi buren aplavz do tedaj precej mirnega občinstva.

Ribničani so se v Škofji Loki veselili nove zmage nad neposrednim tekmečem za sredino lestvice. Tekmo so bolje začeli Škofjelčani, nadaljevanje pa je ponudilo kopico preobratov in na koncu so bili Ribničani le bolj zbrani. Kot so že na prvi tekmi ob tako težko in dolgo pričakovani vrnitvi v prvo ligo Ribničani zlahka zmagali, tako se jim na tekmi z istim tekmečem obeta tudi 4. decembra. Zadnjejuvrščeni Izolani, ki do sedaj še niso osvojili točke, najbrž ne bodo enakovredni tekmeč moštvo s sredine lestvice.

I. V.

DRUGI V ZADRU

NOVO MESTO - Na mednarodnem košarkarski turnirju za igralce do 11. leta so v Zadru nastopili tudi najmlajši novomeški košarkarji, ki so v predtekmovalju premagali ekipo košarkarske zveze Zadar in Galeb, v finalu pa s 44:48 izgubili z ekipo prvi koš. Najboljši strelec turnirja je bil Novomešan Tadej Janc.

Vsi trije so lahko srečni

Prvi del rokometne sezone se je za Trebanjce, Dobovčane in Ribničane končal zelo dobro

Rokometni prvoligaši so z 11. kolom zaključili prvi krog prvenstva, ki ga bodo nadaljevali že 4. decembra. Predvsem za Dobovčane in Ribničane velja, da so s petimi zmagami dosegli verjetno več, kot so pred začetkom pričakovali, Trebanjci pa žal niso izkoristili nobene izmed treh priložnosti za zmago nad neposrednimi tekmeči za vrh lestvice: Pivovarno Laško, Prulami in Perentom; so pa lahko bolj zadovoljni ob uspehu v evropskem pokalu mest.

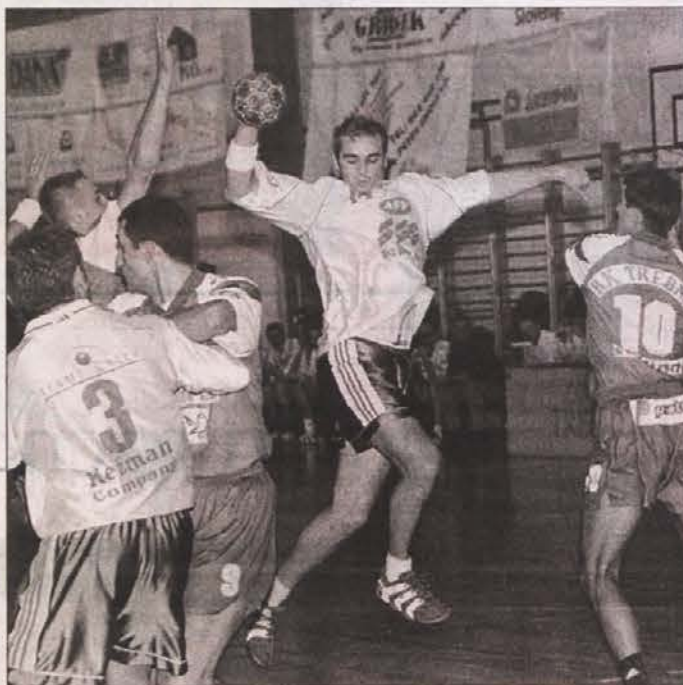
Trebanjci so od enajstih tekem zgubili tri tekme, in to le s tremi prvouvrščenimi moštvami. Četrto mesto je sicer malo manj od želja vodstva kluba, a vse to odtehta uspeh v evropskem pokalu mest. Tudi uveljavitev doma vzgojenih mladih rokometarjev, predvsem Luke Žvižaja, ki mu mnogi obetajo izjemno rokometno prihodnost, kaže, da so na pravi poti, ne ravno bogato trebanjsko gospo-

darstvo pa žal vse težje sledi njihovim potrebam.

Kljub hudemu porazu v zadnjem kolu prvega dela prvenstva, ki ga je ob koncu srečanja omilila Toplakova odločitev, da na igrišče pošlje mladince, morajo biti Dobovčani z doseženim več kot zadovoljni, saj si po izgubi glavnega pokrovitelja niso mogli privoščiti takih zvezdnikov kot v preteklih letih, povečini domači oziroma posavski igralci pa očitno niso slabši, moštvo pa je kljub drugačnim napovedim že zelo daleč od boja za obstanek.

S sedmim mestom po prvem delu prvenstva so Ribničani vsekakor izpolnili vse cilje, ki so si jih postavili pred sezono, najpomembnejše pa je, da so se že zdavnaj rešili bojazni pred izpadom, saj so zbrali petkrat več točk kot zadnjejuvrščeni moštvi Jadran in Hoteli Morje Portorož iz Izole.

I. VIDMAR

KUKAVICA NI MOGEL SAM - Izkušeni Ale Kukavica si je tako kot na sliki med Blagojevičem in Šavričem pogosto poskušal utreti pot do strela na vrata trebanjskega vratarja Mustafa Torla, a njegovih pet zadetkov ni bilo dovolj, da bi se njegova Dobova enakovredno kosala s Trebnjem. S petimi zadetki pa je bil za Trebanjcem Janijem Likavcem (11) drugi najboljši strelec tekme. (Foto: I. V.)

TERMOTEHNIKA

več kot trgovina

tiv ISO 9002

Največji salon kopalniške opreme na Dolenjskem!

• široka ponudba različnih priznanih proizvajalcev

- brezplačno svetovanje in ogledi na objektu
- možnost kreditiranja pri različnih bankah
- gotovinski popust
- brezplačna dostava blaga
- lastna monterska ekipa, ki vam naredi ali prenove kopalnico v nekaj dneh

Posebna prednovoletna ugodnost v času med 25.11. in 31.12.1999:

brezplačna montaža pri nas kupljenih pip!

- prednovoletni popusti na montažo in material

Termotekhnika, Pod Trško goro 83, 8000 Novo mesto, telefon: (068) 371 800, fax: (068) 322 050

www.termotekhnika.si, e-pošta: termotekhnika@siol.net

TPV tretji na turnirju CEV v Nemčiji

Zdaj v boj za končnico

NOVO MESTO - Odbojkarice novomeškega TPV-ja so na turnirju pokala mednarodne evropske zveze CEV v nemškem Marktheidenfeldu z zmago nad dansko ekipo Holte in skupno tretjim mestom lahko zadovoljne, saj TPV po odhodu Jane Vernig v španski Albacete ter Alenke Kotnik in Rebeke Koncilija v odbojškarski pokoj ni več tako močan, kot je bil v minulih letih.

O prvem mestu je v Nemčiji odločala tekma med domačim Karbachom in Poštajem iz Beograda, ki so jo dobile domačinke. Novomešanke so se izkazale že na prvi tekmi s Poštajem, ko so prvi niz izgubile šele po podaljku do 27. točke in tretji niz dobile. Z domačinkami so sicer izgubile z 0:3, za boljši vtis pa so z enakim izidom premagale Danke.

Turnir CEV je bil za novomeške odbojkarice predvsem dober trening pred nadaljevanjem prvenstvenih bojov, kjer so še v igri za nastop v končnici, v katero se med dekleti uvrstijo štiri ekipe. V sredini lestvice je prava gneča, med tretjejuvrščenimi Koprečankami in sedmouvrščenim Šentvidom pa je le štiri točke razlike, tako da bo lahko vsaka tekma z neposrednimi tekmečami za uvrstitev med najboljše štiri za TPV lahko odločilna.

NOVOMEŠČANI PREMAGALI RUDARJA

Kegljači Novega mesta so v 8. kolu tekmovanja v zahodni skupini 3. keglaške lige v Kanižarici presenetljivo dobili dolenjsko-belokranjski derbi. Kegljače črnoljanskega Rudarja so premagali s 5:3. Ostali izidi dolenjskih keglačev: 1. A-liga, ženske - Kočevje : Prosol Stiking 0:8; 1. B, ženske - Miroteks II : Trebnje 6:2; 1. B, moški - Konjice : Ribnica 8:0; 1. liga, zahod, moški - Vzhod : Prosol Stiking 0:8; 2. liga, vzhod, ženske - Komcel hermi : Srečič Krško 6:2; 3. liga, vzhod, moški - Lokomotiva Brežice 3:5, Srečič Krško : Agro Ruše 2:6. (N. G.)

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

ODBOJKA

Pokal CEV, turnir 2. kola, 1. krog - TPV Novo mesto : Poštar Beograd (ZRJ) 1:3 (-27, -18, 24, -17); Franken Brunnen Karbach (Nemčija) : Holte IF (Danska) 3:0; 2. krog - TPV Novo mesto : Franken Brunnen Karbach 0:3 (-18, -15, -18); 3. krog - Franken Br. Karbach (Nemčija) : Poštar Beograd (ZRJ) 3:0 TPV Novo mesto (Slo) : Holte IF 3:0 (21, 18, 21).

KONČNA LESTVICA: 1. Franken Br. Karbach 6, 2. Poštar Beograd 4, 3. TPV Novo mesto 2, 4. Holte IF 0.

1. DOL, moški, 9. kolo - Žužemberk : Maribor Stavbar IGM 0:3 (-20, -19, -21); LESTVICA: 1. Maribor Stavbar IGM 21, 2. Žurbi Team Kamnik 20, 3. Fužinar GOK Igem 19, 4. Bled 19, 5. Salonit Anhovo 18, 6. Olimpija 12, 7. Pomurje 11, 8. Granit 9, 9. Žužemberk 6, 10. Astec Triglav 0.

2. DOL, moški, 8. kolo - Krka Novo mesto : Termo Lubnik 2:3; Ljutomer : Kovinar Kočevje 3:1; LESTVICA: 1. Brezovica 22... 9. Krka 5, 10. Kovinar Kočevje 4 itd. V soboto, 4. decembra bo Krka igrala v gosteh z Brezovico, Kovinar pa doma z Beltinci.

3. DOL, zahod, moški, 8. kolo - Astec Triglav II : Pneuma center Mokronog 2:3; LESTVICA: 1. Salonit Anhovo II 21... 6. Pneuma center Mokronog 12 itd.

3. DOL, zahod, ženske 8. kolo - Črnomelj : Kočevje 1:3, TPV Novo mesto II : Vimpro Izola 0:3, Piran : Brestanica 3:1, Magro Grosuplje : Semič 3:0; LESTVICA: 1. Kočevje 23... 4. Črnomelj 18... 7. Brestanica 7... 9. TPV Novo mesto II 6... 12. Semič 3.

NAMIZNI TENIS

1. SNTL, 9. kolo - ETA Preserje : Krka 6:1. LESTVICA: 1. ETA Preserje 17, 2. NTK Maribor 15, 3. Maxi Olimpija 14, 4. ERA Velenje 11, 5. Radgona 9, 6. Moravske Toplice Sobota 9, 7. Radlje 7, 8. Učila Krize 4, 9. Krka 4, 10. Petovia 0.

ROKOMET

1. SRL, moški, 11. kolo - Trebnje : Dobova 35:23 (22:9); TREBNJE: Torlo, Hribar 1, Burdijan 3, Radelj 2, Begović 2, Blagojevič, Šavrič 4, Stojaković 3, Zupančič, Likavec 12 (2), Pekol 1, Žitnik, Gradišek 4, Žvižej 4; DOBOVA Kosteč, Đapo 4, M. Urbanč 2, Martinčič 1, Bogović 2, Voglar 1, Deržič 3, D. Urbanč 1 (1), Vertovšek 4 (4), Kranjc, Škof, Kukavica 5, Kranjčič, Alibegović. Sedemmetrovke: Trebnje 2 (2), Dobova 5 (5). Izključitve: Trebnje 12, Dobova 10 minut.

Termo : Inles Riko 21:25 (10:13); INLES RIKO: Grm, Lesar 4, Ilc 6 (3), Ivanec 3, Zbačnik, Pajnič 2, Bartol, Djokič 4, Hojč 6. Sedemmetrovke: Termo 5:6, Inles Riko 3:3. Izključitve: Termo 10 minut, Inles Riko 12 minut. LESTVICA: 1. Celje P. Laško 22, 2. Prule 67 20, 3. Prevent 18, 4. Trebnje 16, 5. Gorenje 11, 6. Dobova 11, 7. Inles Riko 10, 8. Radeče 8, 9. Slovan 7, 10. Termo 7, 11. Jadran 2, 12. Izola HM 0.

KOŠARKA

1. B SKL, 9. kolo - Banex : Ten Krško 90:94 (78:78, 40:47); LESTVICA: 1. Bežigrad 16, 2. Ten Krško 16, 3. Kemoplast 15, 4. Nova Gorica 15, 5. GD Hrastnik 14 itd.

REKREATIVNA KOŠARKARSKA LIGA V KOSTANJEVICI

KOSTANJEVICA NA KRKI - Športno društvo Kostanjevica na Krki bo pripravilo rekreativno ligo v košarki. Predvidevajo, da bi se tekmovalje začelo 12. decembra, sestanek vseh, ki bi želeli nastopati v rekreativni ligi, pa bo 5. decembra ob 17. uri v prostorih kulturnega doma v Kostanjevici. Vsa dodatna pojasnila dobite po telefonu (041) 847 807.

ATOMU TOČKA

SEVNICA, KRŠKO - Rokometni v 1. B-ligi so odigrali 8. kolo. Sevnici so v Bakovcih s Pomurko Krogom izgubili s 27:29, medtem ko je krški Atom doma igral s Chiom Besnico 29:29. Sevnica je z 9 točkami peta, Atom pa s 4 dvanajsti.

DIJAŠKI NOGOMETNI FINALE V ŠMIDELU

NOVO MESTO - V torek, 30. novembra, je Šolski center Novo mesto v dvorani Leona Štuklja v Šmidelu pripravil finalni turnir državnega prvenstva srednjih šol v nogometu. Prvo polfinalno tekmo med Kranjem in Ptujem so s 3:2 dobili Kranjčani, na drugi tekmi pa so s 6:2 Velenjčani premagali Novomešane. Tekmo za prvo mesto med Kranjem in Velenjem je s 5:3 dobil Kranj. Novomešani pa so si z zmago nad Ptujem z 8:3 prigrabili tretje mesto v državi.

BADMINTON NOVOST V RIBNICI - V ribniški dolini se zadnja leta vse bolj uveljavlja tudi badminton. Člani kluba že tretje leto vadijo v majhni dvorani TVD Partizana in se pripravljajo na prve tekme. Prejšnji teden so se pomerili s tekmeči iz Ljubljane in pokazali, da znajo že kar precej. (Foto: M. Glavonjič)

KRKA ZDRAVILIŠČA HOTELI OTOČEC

TENIŠKI CENTER OTOČEC

• MIKLAVŽEV EKIPNI TURNIR - V teniškem centru Otočec bodo v soboto, 4. decembra, ob 15. uri pripravili drugi Miklavžev ekipni teniški turnir. Štiričlansko ekipo sestavljata dva para. Prvi krog turnirja bo potekal v skupinah po sistemu vsak z vsakim, v drugi del tekmovanja pa se uvrstijo prvouvrščeni ekipe. Posamezni dvoboji parov se igrajo na en niz,

v primeru izenačenega izida 1:1 pa se igra tretji dvoboj do 10 točk. Na prvem Miklavževem turnirju je lani zmagala ekipa Pesim (Ribičič, Ivanovič, Simčič, Dolžič). Prijavnina za celo ekipo znaša 7.000 tolarjev, v kar je všteti tudi topli obrok. Vsa ostala pojasnila dobite po telefonu (068) 75 458. Prijave zbira do petka, 3. novembra, do 18. ure.

Snežni topovi in sedežnice zdaj zares

V smučarskem centru Rog Črmošnjice se stvari premikajo na boljše - Zdravilišča z osmimi občinami ustanovljajo novo družbo, ki bo upravljala s smučišči in poskrbela za posodobitev - Sedežnice iz doline na sam vrh in umetno zasneževanje

ČRMOŠNJICE - Največje dolensko smučišče Rog Črmošnjice čakajo lepši časi, na to vsaj kažejo načrti posodobitve. Ideja, da bi smučišče opremili s snežnimi topovi in se tako izognili tveganju s snegom revnih zim ter s sedežnico iz doline na vrh Gač povežemo nekdanje Rogovo smučišče z obstoječim, ni nova, a so bili tovrstni načrti do sedaj bolj pobožne želje dolenskih ljubiteljev smučanja. Zdaj ni več tako, saj se je marsikaj spremenilo. Če bo šlo po načrtih in sreči, bodo priljubljene Gače dobile topove in sedežnico iz doline že prihodnje leto.

Gače imajo smučarsko tradicijo. Prva pisna omemba smučarskega centra na Gačah sega v leto 1939. V povojnih letih so tu smučali in tekmovali predvsem gozdarji, prvo vlečnico pa je v sedemdesetih letih v dolini v Črmošnjicah postavilo novomeško smučarsko društvo Rog.

Smučarski Center Rog Črmošnjice je začel nastajati leta 1983, ko je Krka iz vasi Gričice (700 m nad morjem) do vrha Gač (965 m) speljala prvo vlečnico in postavila brnarico, leto kasneje pa so Gače dobile še drugo vlečnico. Z vlečnicama dvojčicama Vrh 1 in Vrh 2 se je leta

1987 razvoj smučišča tako rekoč ustavil, za kar so bile kljub nekaterim drugačnim načrtom krive predvsem zelene zime. Medtem ko so se drugod po Evropi in marsikje po Sloveniji tveganju izognili z umetnim zasneževanjem, se je pet vlečnic na Gačah zaradi pomanjkanja snega vrtele le po nekaj dni na leto.

Krkina Zdravilišča, na kateri je Krka leta 1991 prenesla smučišče nad Črmošnjicami, sama niso zmog-

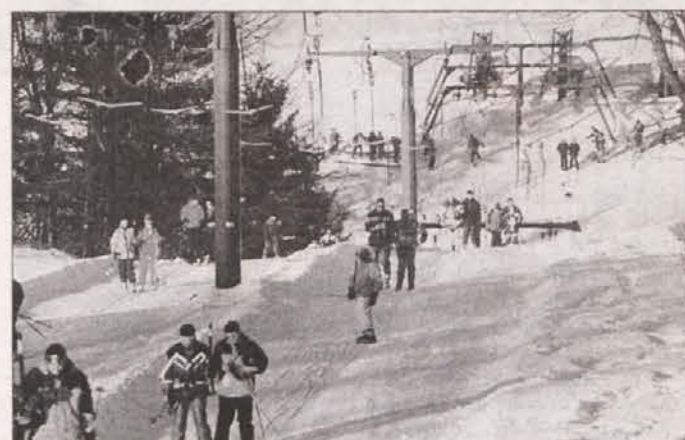
Umetno zasneževanje bo urejeno z novim tako imenovanim žirafnim sistemom snežnih topov. V prvi fazi bi s petimi topovi omogočili dosneževanje, v drugi fazi pa naj bi z 12 topovi pokrili celotno smučišče. Tretja faza predvideva tudi osvetlitev smučišča za nočno smuko. In koliko bo vse skupaj stalo? Vodovod je ocenjen na 24 milijonov tolarjev, sistem umetnega zasneževanja na 150 milijonov, celotna investicija skupaj s sedežnicami pa na 350 milijonov tolarjev oziroma 3,5 milijona nemških mark. V predračun ni všteta restavracija z apartmaji v dolini.

la uresničiti načrtov. Poskušala so kandidirati za denar, ki ga je država namenila razvoju smučišč, a ker žičničarstvo ni osnovna dejavnost Zdravilišča, niso dobili niti tolarja. Edina rešitev je bila, da skupaj z dolenskimi in belokranjskimi občinami ustanovijo podjetje, ki bi od države lahko dobilo zajeten delež od blizu milijarde tolarjev, razvoj žičničarstva namenjenega denarja. Gre za denar, ki ga ni treba vrniti, na voljo pa so tudi ugodni krediti.

Dogovori z dolenskimi in belokranjskimi občinami so končani,

občinski sveti osmih občin pa so že dali soglasje k soustanovitvi Smučarsko-rekreacijskega centra Rog Črmošnjice, d.o.o. Ustanovni kapital družbe znaša 15 milijonov tolarjev, pri čemer Krka Zdravilišča vložijo tretjino, višina osnovnih ustanovitvenih vložkov občin Novo mesto, Črnomelj, Metlika, Žužemberk, Semič, Dolenjske Toplice, Škocjan in Mirna Peč pa so opredeljeni glede na število prebivalcev. Družba Krka Zdravilišča je pripravljena novi družbi odstopiti vse pravice, ki jih ima na smučišču, in ji dati v brezplačno uporabo vso opremo in naprave, medtem ko občina Semič novi družbi ponuja v brezplačno uporabo zemljišča, na katerem se razprostira smučišče. O namenski porabi denarja bo odločala skupščina družbe v skladu z deležem posameznih družbenikov.

Pismo o nameni, ustanoviti gospodarsko družbo je podpisal tudi župan občine Trebnje, a so občinski svetniki preprečili, da bi bila točka o sodelovanju pri soustanovitvi centra Rog Črmošnjice sploh prišla na dnevni red seje občinskega sveta. Šentjernejška občina se je iz razumljivih razlogov sodelovanju odpovedala že prej, saj želi urediti svoje smučišče na Javorovici.

MOJSTER IN VAJENEC - Alojz Derganc (desno) je prišel na Gače, ko so leta 1982 na območju smučišča gozdarji podirali drevje in čistili grmovje, ki je po vojni zaraslo kočevske njive in košenice. Vodja smučišča je vseh 17 let, z novim letom pa se bo vrnil v dolino, kjer bo zdaj tudi pozimi po tehnični plati še naprej skrbel za Zdravilišče Dolenjske Toplice. Zdaj mu pri delu na Gačah pomaga prvi direktor Televizije Novo mesto Niko Kupec (levo), novega vodjo smučišča in kasneje tudi direktorja centra pa bo določila skupščina nove družbe. (Foto: I. V.)

Že leta 1997 je bila opravljena podrobna študija o možnostih umetnega zasneževanja, razširitve smučišča in osvetljevanja dela smučišča za nočno smuko, pripravljeni pa so tudi že vsi načrti za posodobitev smučarskega centra Rog Črmošnjice. Ko bo center dokončan, smučarjem ne bo treba do smučišča vjugati po makadamski cesti. Pri vasi Črmošnjice bo v dolini urejen parkirni prostor za 700 vozil. Iz doline bo smučarje na vrh peljala sodobna štirisedežnica s sedeži, opremljenimi s kupolami, ki smučarje ščitijo

pred sneženjem in vetrom. Obstojne smučišče z dolino že sedaj povezuje pred leti urejena smučarska proga, ki pa jo bo treba ponekod še razširiti in na posameznih delih zatraviti. Nova sedežnica bo zgrajena tudi na obstoječem smučišču. Po načrtih bodo vlečnici Vrh podaljšali za 150 m in otroško vlečnico Medo za 50 m. Iz Srednje vasi bodo napeljali vodovod do vasi Gričice, kjer bodo brez večjih posegov v prostor v vrtači uredili akumulacijsko jezero za 10.000 m³ vode, v katerem se bo zbiral tudi meteorna voda.

I. VIDMAR

Evropski bron v ju-jitsu

Na evropskem prvenstvu v ju-jitsu Rizvič bron med posamezniki, Globočanom pa v duo sistemu

GLOBOKO, NOVO MESTO - Na evropskem prvenstvu v borilnih veščinah ju-jitsu v Angliji so uspešno nastopili tudi člani društva borilnih veščin Katana iz Globokega in kluba Bushido iz Novega mesta. Novomeščan Zlatko Rizvič je osvojil 3. mesto v športnih borbah v kategoriji do 94 kg, njegov klubski tovariš Metod Jerman pa je bil v kategoriji do 64 kg deveti. Globočani so se izkazali v duo sistemu, kjer sta bila med mešanimi pari Gorazd Kostevc in Vanja Preskar tretja, med ženskimi pari pa sta bili Maja Ferenčak in Anita Strgar peti.

Metod Jerman je na prvenstvu nastopil poškodovan, saj si nekaj dni pred odhodom v Anglijo na treningu poškodoval rebra. Prvi dvoboj je kljub temu dobro prestal, v drugem dvoboju pa je poškodbo obnovil in

zaradi bolečin odstopil od nadaljnjega tekmovanja. Zlatko Rizvič je v prvem kolu izgubil dvoboj z viceprvakom sveta, v drugem kolu pa je premagal najboljšega nemškega predstavnika v tej kategoriji, a mu je ta poškodoval nos. Na koncu se je Rizvič srečal s Švedom in ga premagal s tremi iponi, kar mu je prineslo bron, s čimer se je približal svojem največjemu uspehu, za kar šteje tretje mesto na svetovnih igrah.

Naslednje leto bo na Danskem svetovno prvenstvo v ju-jitsu, na katerem želi Zlatko Rizvič osvojiti dovolj točk za nastop na naslednjih svetovnih igrah na Japonskem, potem pa naj bi se umaknil z mednarodne scene. Na prvenstvu bo nastopil tudi Jerman, ki upa, da bo imel na Danskem več sreče in bo nastopil zdrav. Precej

Žužemberčani zdaj brez navijačev

Po prvem delu predzadnji na lestvici - Šola ne dovoli nogometa v telovadnici, navijači pa nočejo navijati za odbojkarje - Zdaj vsaka tekma odločilna za obstanek

ŽUŽEMBERK - Odbojkarji so končali prvi del sezone, po katerem je Žužemberk predzadnji, čeprav je ugnal celo drugouvrščene Kamničane. Usoden je bil poraz z Granitom, ki bi ga Suhokranjci v drugem delu morali premagati, če želijo ostati v družbi najboljših. Že to soboto bodo nadaljevali prvenstvene boje doma z Olimpijo, ki so se ji v prvem delu dobro upirali.

Že pred tekmo med Žužemberkom in vodilnim moštvom prve slovenske odbojarske lige mariborskim Stavbarjem IGM je bilo jasno, da Suhokranjci v boju z izkušenimi poklicnimi odbojkarji nimajo veliko možnosti za zmago, a se Žužemberčani niso vnaprej predali. Mariborčani so se izkazali že pri sprejemu začetnih udarcev, kjer sta blestela Škorc in Perhaj, dober sprejem pa je tudi najboljši temelj dobrega napada. Kljub temu so Žužemberčani v prvem in drugem nizu do 15 točke še držali ravnotežje na igrišču, v zaključnem delu nizov pa jim kljub

borbenosti ni šlo, kot bi si želeli. Bolj kot poraz s trenutno najboljšim slovenskim odbojarskim moštvom je Žužemberčane prizadel poniževalen odnos mariborskih odbojkarjev do slabših tekmecev, na drugi strani mreže pa je s poštrevnovalno igro in odnosom do igre in tekmecev Vlatko Petković štajerskim gostom pokazal, kako bi se moral na igrišču obnašati pravi športnik.

Žužemberk je po končanem prvem delu z dvema zmagama (nad drugouvrščenim Kamnikom in zadnjouvrščenim Astecom Triglavom) in sedmimi porazi na predzadnjem mestu,

osmouvrščeni Granit pa ima pred njim tri točke prednosti. Ob nezavidljivem položaju na lestvici se edino suhokranjsko športno moštvo, ki nastopa v kateri izmed državnih lig, ubada še z drugačnimi težavami. Žužemberški odbojkarji so imeli dobro organizirano navijaško skupino, ki jih je spodbujala tudi na tekmah v drugih krajih. Skupino so sestavljali predvsem člani nogometnega kluba Žužemberk, ki pa odbojarske tekme zadnje čase bojkotirajo. Za bojkot so se odločili, ker jim vodstvo osnovne šole pozimi v šolski telovadnici ne dovoli igrati nogometa, za kar pa niso krivi odbojkarji, ki v boju za obstanek močno pogrešajo njihovo pomoč s tribun.

Drugi del prvenstva se bo nadaljeval že 4. decembra, ko se bodo Žužemberčani doma pomerili z Olimpijo, ki se je morala v prvem delu v Ljubljani kar pošteno potruditi, da je ugnala žilave Suhokranjce, za katere je tako rekoč vsaka tekma s tekmečci s srednje lestvice odločilna v boju za obstanek.

Krka Telekom za vrh v Saporti

Košarkarji Krke Telekom odmor zaradi reprezentančnih kvalifikacij za evropsko prvenstvo izkoriščajo za pripravo pred odločilno tekmo s Sakalaijem, ki je premagal Žalgiris

NOVO MESTO - Košarkarski prvotilgaši so minuli teden zaradi kvalifikacijskih tekem z evropsko prvenstvo 2001 počivali, polne roke dela pa so imeli le reprezentanti, ki sta se jim na povabilo trenerja Borisa Zrinskega pridružila tudi Novomeščana Matjaž Šmodič in Simon Petrov, ki pa na prvih tekmah žal nista nastopila. Matjaž je med ogrevanjem pred tekmo s Portugalsko začutil bolečino v hrbtenici, zato je kljub posredovanju reprezentančnih fizioterapevtov obsejal na klopi, namesto v Makedonijo pa je odšel domov, kjer ga je v roke vzel klubski fizioterapevt Borut Škedelj. Matjaž naj bi bil do sinočnje tekme z Islandijo v Radovljici že nared za igro.

Drugače je s Simonom Petrovom, ki ga je Zrinski povabil v reprezentanco, s katero ves čas trenira, a za tekmi s Portugalci in Makedonci ni bil izbran med deset igralcev, ki so stopili na parket, to pa naj bi se zgodilo sinoči v Radovljici.

Ostalo moštvo Krke Telekom se med premorom vneto pripravlja na naslednje pomembne tekme. Že v soboto bodo novomeški košarkarji prvič v letošnji sezoni preizkusili svojo moč in znanje z ljubljanskim Unionom Olimpijo. Tekma bo v Tivoliju ob 19. uri, krkaši pa pričakujejo, da se bo na tribunah spet zbralo več novomeških kot ljubljanskih navijačev. Zadnje igre Uniona Olimpije sicer kažejo, da je najboljša slovenska moštvo v krizi, a ta kriza je zgolj navidezna in bi bila zmaga Novomeščanov v Tivoliju prava senzacija.

Sobotna tekma z Unionom Olimpijo bo v bistvu najboljša priprava na torkovo (7. december) odločilno srečanje v pokalu Saporta med

Krko Telekomom in vodilnim moštvom skupine H Sakalaijem iz Vilne. Vilenci so pred prekinitvijo prven-

Medtem ko je bil obisk novomeških ljubiteljev košarke lani na tekmah pokala Radivoja Koraca izvrsten, letos tribune športne dvorane Marof še niso bile polne, obisk pa so ponavadi oklestili neposredni televizijski prenosi tekem Maribora v nogometni ligi prvakov oziroma nogometne reprezentance v kvalifikacijah za evropsko prvenstvo. Prav navijači so krkašem lani veliko pomagali do zmage nad Rimom in precej pripomogli k dobri igri na tekmi z Barcelono, njihovo pomoč pa bodo novomeški košarkarji potrebovali tudi v torko na odločilni tekmi s Sakalaijem.

stva zaradi kvalifikacij za evropsko prvenstvo v litovskem državnem prvenstvu prejšnji teden premagali celo zmagovalca evropske lige Žalgiris. Kljub temu, vsaj glede na prvo tekmo v Vilni Novomeščani niso brez možnosti, zmaga pa bi jim zagotovila prvo mesto v skupini in lažjega nasprotnika v šestnajstini finala pokala Saporta. Glede na razplet v skupini G naj bi to bilo šved-

sko moštvo Planja Basket ali Belgijsko Okapi Alst. V primeru poraza z Litvanci bi se morali zadovoljiti s tretjim mestom, kar bi pomenilo, da bi se v šestnajstini finala morali 11. in 18. januarja pomeriti s Splitom.

I. V.

DVAKRAT EVROPSKI BRON V JU-JITSU

GLOBOKO, NOVO MESTO - Na evropskem prvenstvu v borilnih veščinah ju-jitsu v Leedsu v Angliji so uspešno nastopili tudi člani društva borilnih veščin Katana iz Globokega in kluba Bushido iz Novega mesta. Novomeščan Zlatko Rizvič je osvojil 3. mesto v športnih borbah v kategoriji do 94 kg, njegov klubski tovariš Metod Jerman pa je bil v kategoriji do 64 kg deveti. Globočani so se izkazali v duo sistemu, kjer sta bila med mešanimi pari Gorazd Kostevc in Vanja Preskar tretja, med ženskimi pari pa sta bili Maja Ferenčak in Anita Strgar peti.

SPET VSE PO STAREM

NOVO MESTO - Novembrski hitropotezni turnir šahovskega kluba Novo mesto je spet dobil vodilni v skupnem seštevku Marjan Kastelic, ki na nekaterih prejšnjih turnirjih ni ravno blestel.

Smučarje presenetil sneg

Do novega leta naj bi na smučišču Izbir namestili novo sidrno vlečnico - Brez večje pomoči občine

SODRAŽICA - Na smučišču Izbir v Sodražici so prejšnji teden zagnali obe 350 m dolgi vrvi vlečnici na ročke. Vse leto so prizadevni člani smučarskega kluba urejali okolico, razširili in podaljšali so smučišče in se pripravili, da bi se pred sezono namestili sidrno vlečnico. Kupili so opremo, skopali temelje in uredili drugo infrastrukturo, a jih je presenetil zgodnji sneg, ki jim je začel prekrivati načrte.

Če bi pravočasno zbrali dovolj denarja, bi nova vlečnica že obratovala. Za rekonstrukcijo smučišča so porabili 16 milijonov tolar-

jev, v kar ni všteto 700 metrov električnega kabla. Ves denar so po zbrali člani kluba sami. Občina Sodražica je primaknila le 240 tisoč tolarjev, okrog pet milijonov tolarjev pa so prispevali zasebniki in podjetniki s krediti z ugodnejšo obrestno mero. Nekaj denarja pričakujejo tudi od ministrstva za šolstvo in šport. Tone Matelič, predsednik Smučarskega kluba Sodražica, upa, da bo sezona dolga, saj bodo le tako lahko poplačali dolgove, če pred začetkom glavnega dela smučarske sezone pa si želijo odjuge, da bi lahko namestili 480-metrsko vlečnico, ki bo na uru prepeljala 620 smučarjev. Poleg tega so zgradili garažo z lovilcem olja za teptalnik snega in uredili prostor za sanitarije. Obnovili bodo razsvetljavo, saj je za nočno smučanje izredno veliko zanimanje. Na robu smučišča bodo namestili še manjšo vlečnico za otroke. Tako so izpolnili vse pogoje za pridobitev uporabnega in obratovalnega dovoljenja. Izbir je edino urejeno smučišče v Ribniški dolini in ga množično obiskujejo smučarji iz Ljubljane, Grosuplje, Postojne, Cerknice in Loške doline. Med šolskimi počitnicami pa bo tu več tečajev za otroke in odrasle.

M.G.

TONIJU TURKU SVETOVNI BRON - Od 23. do 28. novembra so v Caorlah v Italiji pripravili 12. svetovno prvenstvo v kontaktnih borilnih veščinah svetovne zveze za kick boxing WAKO. Slovenci so osvojili tri medalje: Nadja Šibila s Ptujja srebro med dekleti, Davorin Gabrovce s Ptujja bron v semi contactu v kategoriji do 63 kg, tretji pa je bil tudi član karate kluba Novo mesto Toni Turk (na sliki med podlivično medaljo desno), ki je nastopil v light contactu v kategoriji do 94 kg.

Šport iz Kočevja in Ribnice

RIBNICA - V sedmem krogu 2. državne lige v malem nogometu, skupina zahod, je Ribnica v Ljubljani s 5:7 izgubila s trgovino Naja. Ribničani so v prvem polčasu pokazali manj, kot zmorej, v nadaljevanju so dosegli štiri zadetke. Strelci za Ribnico: Mitja Mihelič 3, Miha Čampa 1, Vladimir Grgurič 1.

RIBNICA - V 18. krogu občinske lige v malem nogometu je bilo najbolj zanimivo srečanje med Tornadom Agatom in Divjimi jezdecimi foto Toni, ki se je končalo z izidom 5:5. Na drugih dveh tekmah so igrali takole: Grafit : Elin Kot 3:1, Sodražica : Turjak 9:3. Na lestvici še naprej vodi Tornado Agaton, med strelci pa Vlado Grgurič iz iste ekipe.

KOČEVJE - V devetem krogu v drugi državni ligi so rokometiški Grče zmagali v Kopru (24:20). Kočevci so bili ves čas tekme boljše, Koprčane pa so presenetili predvsem z odlično igro v obrambi.

KOČEVJE - Košarkarji Snežnika so v osmem krogu v drugi državni ligi z borbeno igro pre-

netili zveste navijače in z 91:74 premagali Tinex Medvode.

KOČEVJE - V nedeljo so na Slapu prvi Vipavi pripravili gorski tek, na katerem sta nastopila tudi Kočevca Igor Martič in Franc Kocijančič. Hkrati so razglasili skupne izide desetih tekem za severnoprimeški pokal, kjer je Franc Kocijančič zasedel drugo mesto.

RIBNICA - Na tekmovanju za pokal Ribnice v športnem plezanju je nastopilo 89 tekmovalcev iz trinajstih klubov. Največ uspeha so imeli tekmovalci z Jesenic in Radovljice. Ribničan Kristijan Pranjč je bil med starejšimi dečki tretji.

RIBNICA - Ribniški plavalni bazen, ki so ga pred tremi leti prenovili, je ob koncu tedna zopet odprl vrata. V njem se bodo plavalci do konca šolskega leta največ učili učenci osnovnih šol in malčki iz vrta. V bazenu bodo vadili tudi člani plavalnega kluba in triatlonci, v petek, soboto in nedeljo pa bo bazen odprt tudi za druge občane.

M. G.

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členu 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori, popravki in mnenja", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Trenutek nepazljivosti

DL št. 47, 25. novembra

Vsak dan se vozim po tej poti v službo in moram povedati, da avto na sliki (Yugo) že kar nekaj časa "krasi" podobno lepe slovenske pokrajine ob zelo prevoznih avtocesti. Če me spomin na vara, je ta avto stal tam že pred začetkom snežnih padavin, kar pomeni, da se ni prevrnil na bok zaradi nepazljivosti voznika in razmer na cesti. Avto je bil na začetku samo odstavljen z vozičca, po nekaj dneh pa ga je nekdo prevrnil.

Pravzaprav vam pišem zaradi tega, ker me zanima, kako to, da se v vsem tem času nihče ni odstranil vozila že zaradi varnosti ostalih udeležencev v prometu. Mislim, da bi bilo dobro, ko bi na take probleme opozarjal tudi Dolenjski list in jih pomagal tudi razrešiti, tako kot pomaga svojim poslušalcem pri reševanju njihovih težav Val 202. Res je, da ste z rubriko "Halo, tukaj je bralec Dolenjski" želeli priložiti svojim bralcem, vendar je po mojem mnenju rubrika vse prepo- gosto brez odgovora oz. rešitve, zato predlagam novo rubriko POMOČ BRALCEM. Za začetek vam posre- dujem dve vprašanji:

Kdaj bodo popravili cestišče pod nadvozi na avtocesti Novo mesto - Čatež? Kot je znano, so zaradi dveh uparjalnikov za JEK znižali cestišče pod nadvozi tudi na dolenjski avto- cesti. Uparjalnika sta že dolgo časa v Krškem, cestišče pa pod dvema nadvozoma od Dobruške vasi proti Krškemu še ni v celoti zaključeno. Drugo vprašanje je povezano z avto- cesto. Kdo je odgovoren oz. za- dolžen za postavitev zaščitnih ograj na avtocesti? Opažam namreč, da je med Novim mestom in Čatežem veliko podvozov, ki nimajo nikakrš- ne zaščite. To pomeni, da v primeru zdrs z avtoceste na teh mestih padeš približno 4 metre v globino. Zaščitne ograje pa bi bile potrebne tudi na odsekih, kjer tečejo vz- poredno lokalne ceste. Gre za odsek Otočec-Kronovo ter Draga-Stranje.

DARKO ŠUSTARŠIČ
Dobrušica 3
8310 Šentjernej

Zakaj naši otroci nimajo igrišča?

DL 47, 25. novembra

Spoštovani gospod Menger, pravi- te, da napadam občino Novo me- sto. Ja, zaradi mene je lahko tudi tako, čeprav to sploh ni pomembno, pomembno se mi zdi, da se rešijo

problemi, ki vam jih predočam, pa kdor koli je že odgovoren zanje. Meni je povsem jasno, zakaj kaj pišem, in za svoje besede seveda v celoti odgovarjam.

Spomnite se gotovo, da sem pred slabima dvema letoma prišel prav k vam s prošnjo, da pridobim eviden- co športnih in podobnih površin v občini Novo mesto. Ustregli ste mi z zapiski, čeprav sem hitro ugotovil, da je evidenca nepopolna, toda kot os- nova je vendarle bila dobra. Da bi jo izpopolnil, to je bil moj nedvoumen namen, sem šel na teren in si zapi- soval opažanja ter zraven tudi sne- mal in fotografiral stanje. Ker sem želel pridobiti natančne podatke, sem obiskal tudi vse novomeške os- novne in srednje šole ter vzgojno- varstveno organizacijo na Ragsovski in se pogovarjal s pristojnimi. Prav tako sem v zadnjih letih o tej temi imel kar nekaj bolj ali manj neform- alnih razgovorov z gospodom Krži- manom, prej direktorjem Agencije za šport, sedaj pa našim nadrejenim. Tudi on mi je povedal zanimive infor- macije. Sicer je tako kot vi v sploš- nem hvalil zadeve, se je pa povsem strinjal z mano, da je pri investicijah v otroška in športna igrišča po stano- vanjskih naseljih narejenega mnogo premalo. Ko omenjate, da krajevne skupnosti naredijo premalo, vam povem, da sem seznanjen z njihovim delom in težavami. Če bi občina dala krajevnim skupnostim več denarja, vam zagotavljam, da bi bilo to, kar bi očitno morali storiti vi, že zdavnaj postorjeno.

Da bi bilo moje gledanje na pro- blem objektivnejše, sem v zadnjih letih preštudiral in prebral kar nekaj tako domače kot tuje literature, ki z različnih aspektov obravnava otro- ška in športna igrišča ter zelene površine. Še posebej me je zanimalo vmeščanje teh površin v urbani pro- stor, kakor tudi njih potrebna ali že- lena, priporočena oprema. Storitve to še vi in bodite zadovoljni raje šele tedaj, ko bodo z vašim delom za- dolžni vaši občani. Sedaj niso, to vam lahko povem. Po objavi mojega član- ka, me je poklicalo kar nekaj ljudi, ki se strinjajo z mano, dobil pa sem tudi nekaj zanimivih novih informacij.

Ne bom vas posiljeval še z norma- tivni in priporočili glede otroških in športnih igrišč oz. parkov, nenazad- nje si jih lahko pridobite in prebe- rete sami. Bo pa potem tudi vam jasno, o tem sem prepričan, da še večina tistih igrišč v Novem mestu, ki jih imamo, le stežka ali pa sploh ne zasluži tega naziva. Le vrišite si vsa igrišča na karto, okoli njih pa narišite kroge oz. radije dostopno- sti, tako kot sem to storil jaz, in do- bili boste zanimiv prizor. Ob njem se sesujejo vse vaše bogato doneče besede. Igrišč je mnogo premalo, tista, ki že so, pa so tako rekoč po pravilu slabo vzdrževana ali/in sla- bo opremljena.

TOMAŽ LEVIČAR
Novo mesto

Ne razumejo, zakaj so na zatožni klopi

DL 47, 25. novembra

V prejšnjem Dolenjskem listu je bilo objavljeno poročilo s sodne obravnave v kazenskem postopku zoper Marijo Mihelič, Zvonko Volf - Žulič in mene z naslovom "Ne raz- umejo, zakaj so na zatožni klopi". Vsem trem (obdolžencem) nam je povsem jasno, zakaj smo se znašli v sodnem kolesju, le razlogi nimajo nič opraviti s kazenskim pravom in dejanji, ki se nam očitajo. Da bi to pojasnil tudi bralcem, sem se odločil dopolniti povsem korektno poročilo novinarke s te sodne obravnave.

Očita se nam, da smo se z izdajo fiktivnih računov želeli rešiti dav-

kov, meni pa še, da sem sklenil škod- livo pogodbo s tem, da sem s 25 delavci podjetja Novoline sklenil kreditno pogodbo brez devizne klavzule. Postopek zoper nas je v celoti nezakonit. Izrek obtožbe je namreč kombinacija bivšega 133. čl. KZ RS, ki ne velja več, in 244. čl. veljavnega KZ RS, ki ni veljal v času storitve domnevnega dejanja. Ko smo zaradi tega zahtevali, da se postopek zaključi, je sodišče spreje- lo sklep, ki ga je komaj še mogoče vzeti za resnega: da se po ustavi res- nikogar ne sme obsoditi za dejanje, ki ni bilo določeno kot kaznivno že v času, ko je bilo storjeno, da pa to ne pomeni, da tudi postopka ni mogo- če voditi dalje. Razumi, kdor more.

Da pa ne bi izgledalo, da so naši argumenti le pravne narave, naj povem tudi nekaj o očitanih dejan- jih samih. Kreditna pogodba z de- lavci Novoline je bila sklenjena po sklepu skupščine. Delavci so na ta način dokapitalizirali podjetje, ki je imelo od ustanovitve dalje znane lastnike in ni šlo skozi postopek last- ninjenja. Pogodbe so imele ustrezno revalorizacijsko klavzulo in tudi Anton Panjan, danes sodnik, takrat pa delavec Novoline, je potrdil, da so bile zakonite. Očitek o izogibanju davkom z izdajo fiktivnih računov pa je večkrat nesmiseln. Zanj ne obstaja niti senčica dokaza. Dejstvo je, da naloge, za katere je bil račun izdan, ne zanika nihče, zato račun ne more biti fiktiven. Takrat tudi še ni bil sprejet zakon o dohodnini, očitek pa je nesmiseln tudi zato, ker obozvezni fizične osebe, da plača davek na plačo, nastane s prejemom plače. Povsem nedvomno je, da nobeden od nas ni prejel sredstev, ki so bila po spornih računih naka- zana podjetju Depo, zato tudi ob- veznost za plačilo davka od osebnih prejemkov ni nastala.

Zakaj se torej postopek, ki je tako očitno izmišljen, ne zaključi? Zakaj tožilec ne umakne obtožbe? Zakaj sodišče ne prekine farse? Zato, ker je postopek le del šikiranja, ki sem ga deležen, odkar opozarjam na sporno delo novomeškega sodišča in tožilstva v zvezi z dvojno prodajo podjetja Pionir Zagreb. Tako je tudi v tej zadevi novomeški tožilec spro- žil zoper mene postopek, ki je še bolj za lase privlečen od zgoraj opi- sanega. Očita mi, da sem direktorja Pionirja Novo mesto napeljal, da je prodal podjetje Pionir Zagreb pre- poceni. Ker se vseskozi trudim, da bi v poslih prodajal čim dražje in kupoval čim ceneje, mi sedaj novo- meški tožilec sporoča, naj se ne po- gajam več o nižjih cenah za odkup, saj sicer lahko končam v zaporu.

Ne vem, ali bodo zoper mene začeli še kak postopek ali ne. Vem pa, da sem (in žal ne le jaz) na za- tožni klopi zato, ker so ti postopki pač le sredstvo pritiska v neki drugi igri. In tu želim dokazati, da tudi sodišče ne morejo prodati stvari, ki je že bila prodana. Ne bom popustil, ne glede na število kazenskih po- stopkov, ki si jih bodo izmislili. Pač verjamem, da v tej državi zakoni vel- jajo tudi takrat, ko nezakonito ravna- jo tožilci in sodniki.

DUŠAN PLUT
Novo mesto

Ne razumejo, zakaj so na zatožni klopi

DL 47, 25. novembra

Ker sem v omenjenem članku obravnavana kot obtožena, želim na kratko dopolniti omenjeni zapis. Rada bi pojasnila, da me želi javno tožilstvo in sodišče v Novem mestu obsoditi za zadeve, ki niso kaznivno dejanje niti po sedanjih zakonih, kaj šele po takrat veljavnih, ko za meni očitano kršitev utaje davka (dohod- nine) še sploh zakona ni bilo.

Že v prvih minutah glavne obrav- nave je bilo ugotovljeno, da javno tožilstvo zaradi navedenega s pred- logom obtožbe krši temeljne ustav- ne pravice državljanov in predloga obtožbe kljub ugotovitvam ne umak- ne ali pa spremeni, niti sodišče ga ne zavrne, ampak vztraja z nadaljevan- jem postopka.

Vse to dokazuje dvojje: Prvič: Predstavniki javnega tožilstva in so- dišča očitno lahko tudi za pravno nevzdržne stvari brezmejno trošijo proračunski denar. Drugič: Z vode- njem obtožbe se javno tožilstvo in sodišče v Novem mestu očitno s po- zicije moči želi maščevati za neresne- ne sporne zadeve Pionirja Zagreb, ki so v preteklosti bile javno objav- ljene, nekateri, med temi sem se znašla tudi jaz, pa imamo očitno zaradi tega nepotrebne sitnosti.

MARIJA MIHELIČ
Straža

Brez zavisti ne gre

Zadnjič sem pred Francijem pohvalil Poldeta. Pravzaprav njegovo zidanko, s katero se gre kmečki turizem. Pa se je usul plaz: "Lahko njemu. V prejšnjem sistemu je bil direk- tor, zdaj pa izkorišča veze in vezi, poznanstva. Danes brez tega ne dosežeš nič. Nemalo nepovratnih sredstev je dobil. Pa ugodne kredite. S svojimi denarjem in s svojimi rokami še sekreta ne bi sezidal takšne- ga, kot se spodobi. Verjemi."

Zvedel sem še, da je na ob- lasti mafija, ki krade vseprek. Da pošten človek ne more ni- kamor naprej, da je on, Fran- ci, izdelal že ničkoliko projek- tov, pa mu ni uspelo dobiti niti prebite pare iz naslova demo- grafsko ogroženih področij, in da je vse skupaj še najbolj podobno bordel, kjer vlada zakon nasilja, podkupovanja, neresnic in prevar.

Verjemite, da sem pričel počasi verjeti vse to. Le kako naj bi sicer lahko brez zavisti prenesel uspehe svojih znan- cev? Tudi Poldetovega.

TONI GAŠPERIČ

RAZSTAVA O MIRTOVIŠKEM POTOKU

LOŠKI POTOK - 26. novem- bra je bila pod pokroviteljstvom osnovne šole dr. Antona Debeljaka in občine Loški Potok v avli šole odprta razstava izbranih foto- grafij Viktorja Leskovca pod naslovom "Ohranimo Mirtoviški potok", ki so nastale predvsem v okolju občine Osilnica. Mirtoviški potok spada med edinstvene nar- ravne bisere, vendar mu grozi uničenje zaradi izgradnje majhne elektrarne. Kako to preprečiti, govori obsežna študija, ki jo pod- pirata tudi osilniška občina in njen župan Toni Kovac.

Izrednemu naravovarstvenemu dogodku pa so poseben pridih dali tudi učenci omenjene šole; nastopili so recitatorji in pevski zbor pod vodstvom Marije Montanič in Jožeta Lovka. Razstava bo odprta približno teden dni in je v vsakem pogledu vredna ogleda.

A. K.

USTRELIL PRAŠICA IN MOŠKEGA

LOKVE - 27. novembra do- polne je 70-letni J. M. z Lokve v hlevu s pištolo znanke Baretta ustrelil prašica, ob nekontrolir- anem mahanju z njo pa je zunaj po nesreči ustrelil in zadel 66-let- nega V. P. iz Pirana v zadnjico in levo nogo. Poškodovanca so oskr- bel v črnomaljskem zdravstvenem domu, nato so ga odpeljali v novo- meško bolnišnico. Zoper J. M. so policisti napisali kazensko ovadbo.

OBČAN SPRAŠUJE, MEDVED ODGOVARJA

"Kaj meniš o zavzemanju za manjši odstrel medvedov?"

"To je vse hvale vredno po- četje, nekoliko me moti le, da se najbolj zavzemajo za zmanjša- nje odstrela Ljubljancani, ki se jim je doslej prikazal le en medved, pa še tistemu so takoj upihnili življenje."

Stališče rejcev drobnice

Podpirajo predlog kmetijskega ministra za odstrel medvedov

Zveza društev rejcev drobnice Slovenije se je zaradi hudih po- lemikov v javnosti zaradi nedavne odločbe ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano o odstrel- u 65 medvedov v Sloveniji odlo- čila prikazati problematiko tudi s svoje plati.

V javni polemiki so rejci drob- nice velikokrat prikazani na ne- prijazen, če ne celo sovražen na- čin. Takšen odnos rejci drobnice kategorično zavračajo, saj, kljub temu da odločbo ministrstva odločno podpiramo, ne vzpodbu- jamo iztrebljanje rjavega medve- da v Sloveniji, temveč uravnote- ženje števila živali v primeren okvir, tako številčen kot teritoria- len. Kmetje na marginalnih ob- močjih (največkrat demografsko ogroženih) redimo živino in s tem ohranjamo kulturno krajino. Rejci redimo na svojih kmetijah toli- ko živali, kot jih te kmetijske po- vršine prenesajo, in nič več. Ena- ko zahtevamo tudi od države, da regulira število divjadi, še poseb- no zveri.

Predvsem je naša skrb varnost ljudi. Na območju, kjer se pojav- lja medved, živijo ljudje v neneh- nem strahu, njihovo gibanje pa je že omejeno. S tem so takoj pove- zani tudi dodatni problemi in stro- ški, npr. obvezni prevozi otrok do vasi, saj ti ne hodijo več peš niti v šolo, tudi ne na avtobusna posta- jališča, če so ta zunaj vasi.

Ne pristajamo na številne zelo pavšalne napade, da "rinemo ovce

Mednarodna revija za otroke

Happy

V Sloveniji in Angliji bo prihod- nji mesec izšla prva številka me- dnarodne revije za otroke Happy, ki jo je idejno zasnovala podjetje Happy group. Revija nosi ime po vesol- jšču Happyju, ki je na medgalak- tičnem potovanju pomotoma zašel na Zemljo. Njegovo geslo je, da na zemlji ni vse v redu, toda če se bomo potrudili, lahko naredimo planet boljši.

Revija bo izhajala v različnih jezi- kih po vsem svetu, ustvarjali pa jo bodo otroci. S svojimi pričevanjem bodo otroci otrokom od drugod pokazali, kaj delajo in kako se igra- jo. Cilj revije je zgraditi most komu- nikacije ter razumevanja med ljud- mi. V reviji bo prostor namenjen globalnim, univerzalnim temam, pa tudi lokalnim. Revija je nastajala pet let, lik vesoljčka je narisal Natan Jurancič, oblikovalsko je lik nad- gradil Tandar, Happyjevo zgodbo in njegovo ime pa si je zamislil Igor Medjugorac. Ker sta od sodelovanja odstopila Delo - revije in tudi dr. Mapet, je založba Kid svoj delež prodala tujemu partnerju in se pre- imenovala v Happy Group, tako so vse poslovne zadeve že selili v An- glijo, mednarodno uredništvo pa je še vedno v Sloveniji.

Revija Happy ima na svetovnem spletu tudi nadgradnjo - Happyjevo učilnico. Vsak razred, kjer bo vsaj četrtina otrok naročena na revijo Happy, bo lahko postal Happyjev razred. Tam se bo lahko predstavil, prostor pa bo tudi za klepet in dopi- sovanje med učenci Happyjevih razredov ter za različne projekte in natečaje.

J. D.

pred medvedje brloga", saj se je na območjih, kjer kmetujemo danes, nekoč kmetovalo še veliko intenziv- nejše (Kočevska, Bela krajina, Notranjska, Primorska, Trenta...). Veliko se govori o preprečevanju izseljevanja ljudi z demografsko ogroženih območij in ta problem je potrebno imeti pred očmi ved- no, tudi ko se govori o zaščiti zveri. Žrtve medvedov in drugih zveri so pogosto tudi živali. Izumrtje grozi na primer drežniški kozji in ovcam pasme istrska pramenka in be- lokranjska pramenka, ki ravno tako predstavlja našo kulturno- godovinsko dediščino in dragocen genetski material.

Zveza društev rejcev drobnice Slovenije podpira ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehra- no Cirila Smrkolja in njegovo od- ločbo o odstrelu rjavega medveda, obenem pa ga poziva, naj izda ustrezno odločbo o odstrelu tudi drugih vrst zveri, ki so se preko- merno namnožile.

Upravni odbor Zveze društev rejcev drobnice Slovenije

IZLET PODEŽELSKJE MLADINE

Člani Društev podeželske mla- dine iz črnomaljske, metliške in semiške občine smo pred kratkim odšli na potep po Beli krajini. V Semiču smo si ogledali župnijsko cerkev, v bližnji Vavpči vasi pa Malnaričevo kmetijo. V Gribljah smo obiskali Štrulceve, ki so svo- jo kmetijo usmerili v pridelovanje mleka, na turistični kmetiji Adle- šiči v Adlešičih smo spoznali čebelarstvo, v metliški občini pa smo obiskali cerkev pri Treh farah in Vinsko klet, kjer smo poskusili značilna vina. Zvečer so nas po- gostili na turistični kmetiji Matko- vič na Lokvici, kjer smo pripravili tudi zabavne igre in ples. Če tudi tebe zanima delo v Društvih po- deželske mladine, se nam lahko pridružiš. Dobrodošel boš!

VIKTOR KURE, DPM Metlika

Nepotrebne škarje

Nekaj sto metrov iz Metlike proti Črnomlju se je pripetila prometna nesreča, v kateri je sofer ostal uklešen v pločevni- ni. Iz nezavidljivega položaja so ga rešili črnomaljski gasil- ci, kajti metliški ne premorejo klešč za razrez. Menda so posamezniki že večkrat predla- gali nakup, a kaj, ko ni bilo nikoli denarja. Morda je zain- teresirane od nakupa odvrača- lo tudi prepričanje, da je re- kvizit nepotreben, saj je red- kodaj uporabljen. Zago- vorniki pa trdijo, da bi bil de- nar pametno naložen, četudi bi rabili škarje le enkrat v ne- kaj letih in če bi z njimi rešili le eno življenje. Ne gre se ob- našati kot vplivnež, ki je pred leti predlagal razpust gasil- skega društva, ker v njihovi vasi ni gorelo že najmanj deset let...

TONI GAŠPERIČ

Ob visokem snegu psi ogrožajo divjad

Posebno nevarni za divjad so potepuški pa tudi domači psi - Psi, ki se giblje brez nadzora, lahko lovec pokonča

Novembrske obilne snežne pa- davine so zelo poslabšale bivalne razmere za divjad. Ob visokem snegu se divjad, predvsem srnjad in jelenjad, težko giblje, zadržuje se na mestih, kjer je najlažje priti do hrane, zato jo je zelo lahko opaziti. Posebno nevaren za div- jad je sneg, ki ima na vrhu zamr- znjeno skorjo ter se ob hoji udara. Psi v tem času povzročajo na di- vjadi občutno škodo. Posebno ne- varni za divjad so potepuški psi, marsikdaj pa se kot lovci nanjo pojavijo tudi domači psi. Psi, ki je ves dan kot čuvaj privezan, gos- podar spusti za nekaj ur na svobodo, da se žival malo sprehodi. Če tak pes živi v bližini gozda, se ob odve- zu takoj odpravi v gozd, kjer se skriva divjad. Psi divjad napadejo in marsikdaj tudi pokončajo, saj se lažje gibljejo kot divjad, ker se jim

ob hoji po zamrznjenem snegu manj udara. Preganjana divjad porabi zaradi umikanja pred psi več energije, to pa povzroči njeno oslabelost in povečan pogin. Posebno nevarni za divjad so psi mešanci, kjer je bil eden od star- šev lovski pes in se jim ob pogledu na divjad ali ob njenem vonju pre- budi lovski nagon.

Zakon o varstvu gojitvi in lovu divjadi ter o upravljanju lovišč (ZVGLUL, Ur. list SRS št. 25/76) pravi v 17. členu, da psa brez nad- zora ne smemo spuščati v lovišče ter da psa, ki se brez nadzora gi- blje v lovišču in je oddaljen več kot 200 m od hiš ali več kot 50 m od gospodarja, lahko član lovske or- ganizacije pokonča. Prav tako ne- glede na oddaljenost od hiš oziro- ma gospodarja pokonča pes, če neposredno preganja oziroma

uničuje divjad v lovišču. Navodi- lo o ukrepih za ugotavljanje, preprečevanje in zatiranje ste- klin - Rabies (Lyssa) (Ur. list RS št. 89/99) pravi v 6. členu, da morajo biti na okuženem območ- ju v času boleznih psi privezani, potepuške pse in mačke, za katere se sumi, da so prišle v stik z oku- ženimi živalmi, pa je potrebno usmrtiti. Za okuženo s steklino pa je proglašeno celotno območje republike Slovenije.

Lovci so v maju 1999 sprejeli Lovski etični kodeks, ki v 18. čle- nu pravi, da pokončevanje klate- škkih in za lastnika odvečnih in bolnih živali ni naloga lovcev ne lovskih organizacij, zato je to pre- puščeno odločitvi vsakega posa- meznega lovca.

BORUT TAVČAR, univ. dip. ing- Lovski inšpektor

Jakobina Pahor

V šoli ne učijo več lepomisla, češ da bi bila to v poplavi računalnikov navlačka. Pa je lepo videti z roko napisano pismo ali z roko izpisano priznanje, diplomu. Je bolj domače, bolj človeško, toplo. Redki so, ki to še obvladajo. K njim sodi upokojena učiteljica Jakobina Pahor, ženska, na katero se v Metliki spomnijo, ko je treba napisati imena in priimke na vinogradniška priznanja ob ocenjevanju vin ob vsakoletni Vinski vigredi. Zapraskajo jo tudi pri Rdečem križu, ko imajo kakšno slavo za krvodajalce, ali gasilci, ko podeljujejo diplome.

Jakobina ljubezen pa je tudi vezenje in nekega lepega dne bo pripravila razstavo v Ganglovm razstavističu. Na odpravo bo še posebej povabila "klobučnice", ženske, katerih razpoznavni znak so klobuki, ki si jih nadeajo, da bi dokazale, da se cenijo in da pokojni ni čas mirovanja, zapiranje vase, negodovanja in smiljenja same-mu sebi, temveč da je lahko tudi tretje življenjsko obdobje polno radosti, veselja in ustvarjalnosti. Težko je verjeti, da gredo zavoljo tega nekaterim celo na živce.

TONI GAŠPERIČ

Vse izhaja iz (ne)vrednot

Posvet o nasilju nad ženskami in reševanju tega problema - Dolenjska dejavna - Večji poudarek medsebojnim odnosom

NOVO MESTO - "Nasilje nad ženskami res obstaja že od nekdaj, toda ne glede na to, da nimamo številnih natančnih analiz - no, v Sloveniji nasilje doživlja vsaka peta ženska - to ne sme ovirati boja proti nasilju, saj vemo, da je izredno prisotno in da na najbolj grozovit način onemogoča enakopravnost in enake možnosti žensk. Vsak problem posebej je tako velik, da ni pomembno, koliko je še ostalih," je v ponedeljek, 29. novembra v gimnaziji Novo mesto dejala direktorica Urada za žensko politiko pri vlad RS Vera Kozmik. V okviru akcije Kaj ti je deklica, so namreč povabili na regionalni posvet Moč uporabnic socialnovarstvenih služb, ki ga je vodila Mojca Novak, regionalna koordinatorica omenjenega urada.

Zanimivo je bilo prisluhniti Doru Meden iz Društva ženska posvetovalnica, ki je s primeri razložila različne oblike nasilja ter povedala strašljiv podatek, da se kar pri 80 odst. žensk, ki doživljajo nasilje v družini, v desetih letih razvije rakava tvorba. Delo nevladnih organizacij pa je še kako

pomembno od sodelovanja s centri za socialno delo, ki je v Novem mestu dobro utečeno. To je potrdil tudi Boris Korasa iz Urada kriminalistične službe PU Novo mesto, ki je poudaril, da veliko nasilja ostaja skritega za štirimi zidovi, kamor policija ne more kar tako poseči in posredovati. "Raste število kršitev javnega reda in miru, grdega ravnanja ipd., sicer pa za dve tretjini kaznivih dejanj v družini sploh ne izvedemo."

Prav gotovo je vredno razmisliti o besedah direktorja Centra za socialno delo Novo mesto Alojza Simončiča, da je vzroke za nasilje treba iskati v družini, v vzgoji otrok, in da se je treba resno vprašati, kaj so sploh danes vrednote v naši družbi. Vzgoja tako doma kot v šoli očitno spi, in sploh je treba večji poudarek nameniti dobrim medsebojnim odnosom. "Nasilje nad ženskami ni le ženski problem, ampak problem celotne družbe, v prvi vrsti lokalne skupnosti," so menili razpravljavci. Zanimivo pa je še to, da so se ponedeljkovega posveta udeležile pretežno ženske - moški so bili le štirje, pa še ti pretežno po službeni dolžnosti.

L. MURN

UKRADENA PRIKOLICA IN PEUGEOT BOXER

LAMPERČE, BREŽICE - Od 11. do 23. novembra je neznanec z dvorišča pri zidanih v zaselek Lamperče ukradel okrog 100 tisoč tolarjev vredno avtomobilsko prikolico. 24. novembra pa je iz Brežic izginilo kombinirano vozilo znamke Peugeot Boxer, tip Club DT, reg. št. ZG 318 - Ru. Neznanec je vlomil vanj in se z njim odpeljal neznankam. Vozilo je vredno okrog milijon 200 tisoč tolarjev.

ZA VESELI DECEMBER

NOVO MESTO - Od 19. do 26. novembra so za obdaritev otrok na žiro račun Društva prijateljev mladine "Moja" prispevali: Dragica Laharnar, s.p., Novo mesto, 20 tisoč; Jože Mežnar, s.p., 5 tisoč; Dragan Stjepanović, s.p., 3 tisoč; Boris Janičević, s.p., 5 tisoč; Zdravko Robek, s.p., Skočjan, 4 tisoč; Janez Ravbar, s.p., 20 tisoč; Vesta s.g., Novo mesto, 15 tisoč; Igor Jenič, s.p., Rajnovče 10 tisoč; Anton Mantel, s.p., Stopiče, 5 tisoč; PGD Brusnice 10 tisoč; Franc Grubar, s.p., Novo mesto, 1 tisoč; Mišarstvo Kovač, Novo mesto, 5 tisoč; Zdenka Gerstenhofer, s.p., Novo mesto, 2 tisoč; Milan Modic, s.p., Novo mesto, 2 tisoč; Trgovina Pri-novec, Šmarješke Toplice, 15 tisoč; Ivan Slapničar, s.p., Cegelnica, 10 tisoč; Zvone Brdar, s.p., Bircna vas, 10 tisoč; Tomo Avbar, s.p., Novo mesto, 20 tisoč; Olga Pajk, s.p., Žužemberk, 3 tisoč; Jože Dulc, s.p., Stranje, Skočjan, 10 tisoč; Tone Kre-gel, s.p., Biška vas, Mirna Peč, 5 tisoč; PGD Prečna 5 tisoč; Kobra Team, d.o.o., Šmarje, Sentjernej, 20 tisoč; ZSSS - OO za Dolenjsko, Novo mesto, 30 tisoč; Krajevna skupnost Uršna sela 50 tisoč; Plastiform, d.o.o., Šmarjeta, 100 tisoč; Minitour Novo mesto, d.o.o., 10 tisoč; Pušnik-Novljan, d.o.o., Novo mesto, 10 tisoč; KZ Krka, z.o.o., 50 tisoč; Borut Šiško, s.p., Novo mesto, 10 tisoč; Martina Cvelbar, s.p., Šmarje, Sentjernej, 10 tisoč; Leopold Pungercar, s.p., Mirna Peč, 10 tisoč; OŠ Žužemberk 20 tisoč; Robert Femc, s.p., Muhaber, 3 tisoč; EU Medic, Žužemberk, 5 tisoč; SSGT Novo mesto 50 tisoč; KS Brusnice 30 tisoč; Marjan Vraničar, s.p., Novo mesto, 3 tisoč; Marko Turk, s.p., Novo mesto, 25 tisoč; Ludvik Novljan, s.p., Mirna Peč, 10 tisoč; Martin Stanič, s.p., Sentjernej, 5 tisoč; Stanislav Grubar, s.p., Sentjernej, 20 tisoč; Kosov Hram, Sentjernej, 10 tisoč; OŠ Vavta vas 50 tisoč; Commex Novo mesto, d.o.o., 10 tisoč; Martina Penca Tršinar, s.p., Groblje, Sentjernej, 5 tisoč; Krajevna skupnost Dolž 25 tisoč; Marija Strmec, s.p., Smolenja vas, Novo mesto, 15 tisoč; Karel Hacc, s.p., Novo mesto, 5 tisoč; Anton Vene, s.p., Novo mesto, 2 tisoč; Jordan, d.o.o., Šmarješke Toplice, 30 tisoč; Varnost Novo mesto, d.o.o., 10 tisoč; Stanko Pipan, s.p., Novo mesto, 3 tisoč; Robert Podržaj, Ruma-nja vas 10 tisoč; Bojan Krnc, s.p., Novo mesto, 10 tisoč; Krajevna skupnost Zabaj vas 10 tisoč; Krajevna skupnost Mestne njive 6 tisoč; Krajevna skupnost Ločna-Mačkovec 10 tisoč; Ivan Strgar, s.p., Novo mesto, 3 tisoč; Marjan Hočevan, s.p., Sentjernej, 7 tisoč; Osnovna šola Center 30 tisoč; Janez Sušteršič, s.p., Smolenja vas, 10 tisoč; Srečko Nagelj, s.p., Smolenja vas, 5 tisoč; Sophos, d.o.o., Novo mesto, 10 tisoč; Bramec, d.o.o., Skočjan, 70 tisoč tolarjev.

V imenu na darila čakajočih otrok vsem darovalcem iskrena hvala!

RUDNIŠKI VLAK PRED ŠOLO

SENOVO - Pred senovsko osnovno šolo so pred časom postavili lokomotivo z dvema vagonoma, to je del transportne kompozicije, ki je v preteklosti redno vozila po ozkotirni železnici premog iz rudnika na Senovem na železniško postajo v Brestanici. Do danes sta se ohranili skupno dve lokomotivi. Omenjeno malo kompozicijo izpred senovske šole so naredili v rudniških delavnicah na Senovem, kjer so sicer znali napraviti in popraviti mnoge naprave, katerih gradnjo javnost neredko zmotno pripisuje tujim izdelovalcem.

TUNKE PREDSTAVIJO NA POHODU

KRŠKO - Zveza prijateljev mladine Krško in Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti prireditelja koncert skupine Tunke, in sicer v soboto ob 18. uri v Pubu Valvasor v Krškem. S koncertom skupina tudi predstavlja novo zgoščenko Na pohodu. Izkupiček od prodaje zgoščenke bodo namenili humanitarni akciji ZPMS Pomežnik soncu - Odprimo počitnice vsem otrokom!

Zakon o (ne)zaščiti živali

Novembra ga je sprejel Državni zbor - 20 let od prvih osnutkov Zakona proti mučenju živali varstvenikov

V petek, 18. novembra, je DZ sprejel Zakon o zaščiti živali. Ta mesec mineva tudi 20 let, odkar smo varstveniki živali pripravili in vložili naš prvi osnutek Zakona proti mučenju živali. Pa so ga parlamentarci odklonili kot nepotrebnega. Zadnji osnutek smo sestavili na osnovi evropskih zakonov in ga vložili septembra 1994 ter ga podprli z 18 tisoč podpisi Slovencev. Ovrgli so najpomembnejše člene. Letos maja je razpravo ob drugem branju popravljenega osnutka sprožil poslanec Pavel Rupar (SDS), toda zaradi premalo poslancev SLS so naši amandmaji v korist živalim propadli.

V petek je ob tretjem branju podpredsednik DZ povabil poslance k razpravi, vendar glej: popolna tišina! Ni bilo podpore. Le Ivo Hvalica (SDS) je dejal, da odnos do živali ni le evropska kategorija, ampak kategorija kulture. Vincencij Demšar je menil, da bi raje govoril najprej o zaščiti človeka, nato o živalih. Hvalica je šel na oder najmanj

osemkrat in dejal, da je naš odnos do živali dediščina Balkana. Tudi predstavnica Zveze društev proti mučenju živali Barbara Jovan se ne strinja s členi, ki niso v skladu z zaščito živali pred mučenjem. Tako varstveniki živali s sprejetim zakonom nismo povsem zadovoljni. Trditve matičnega delovnega telesa, "da je zakon usklajen z evropskimi normami, češ, saj sta ga potrdili WSPA in RSPCAA", ne drži, saj osnutek ni bil preveden v noben tuj jezik, ni bil predložen Komiteju za dobrobit živali pri Veterinarski zvezi Slovenije, ampak je bil sprejet, "ker je bila zaščita živali izpostavljena kot eden izmed razlogov, zaradi katerega Slovenija lahko izgubi pravico do izvoza živih živali v države Evropske unije."

Zakon torej ni bil sprejet iz moralno etičnega prepričanja, kar pomeni, da bo treba na njegovo izvajanje dobro paziti.

LEA EVA MÜLLER
Ljubljana

Kaj je nam Slovencem?

V teh dneh nas mediji opozarjajo na nasilje, še posebej na nasilje nad ženskami. Nasilja okrog nas je vse preveč; nasilni so vrstniki med samo, starejši nad mlajšimi, pobijajo in pretepajo se v diskotekah, pred njimi nismo varni v domovih, na cestah, nasilni so šoferji in... nasilni smo tudi do sebe. Prav gotovo pa je najhujše nasilje v družinah, kjer trpijo prav vsi. Prestrašen otrok je nesrečen in tega se nikoli ne bo mogel rešiti. Kot popotnico bo ta vzorec vedenja nosil v sebi in se po njem ravnal kot bodoči fant, mož, sodelavec, šofer, sosed. Šele huda izkušnja ali nesreča ga bo morala opozorila, da je mogoče spore reševati tudi drugače. Vendar bo medtem prizadetih in zaznamovanih že mnogo ljudi. Prav zaradi tega bi se o nasilju morali več pogovarjati.

Zakaj je tako? Slovenci smo veljali za skromne, mirne, delavne in prijazne ljudi. Nekaj se je premaknilo v nas, da smo postali nastopaki, objestni, naduti, sovražni... Nič več ne znamo potrpeti s sabo in z drugimi, ne dopuščamo drugačnosti

BREŽIŠKIM BORCEM DARILO IZ SAMOBORA

BREŽICE - Brežiška občinska organizacija zveze borcev in udeležencev NOB je prejela umetniško sliko, darilo zveze borcev iz Samobora. Sliko je Martinu Kolarju, predsedniku brežiške občinske organizacije zveze borcev in udeležencev NOB, pred časom izročil Mirko Babič, predsednik borčevske organizacije iz Samobora. Babič je ob izročanju darila poudaril, da Slovence in Hrvate vežejo prijateljske vezi in da dobro sodelujejo med seboj. Narodnoosvobodilni boj je bil, kot je rekel predsednik Babič, skupna usoda obeh narodov.

ZLATA POROKA GOTLIBOVICH - V soboto, 27. novembra, sta morala zakonca Elka in Lojze Gotlib z Otočca spet pred matičarja. Prvič sta to storila pred petdesetimi leti, običaj pa je, da zvestoba drug drugemu še enkrat potrdita na zlati poroki. Civilni obred sta opravila pred matičarko v otoškem gradu, cerkveno pa v cerkvi sv. Petra na Otočcu. Kljub dolgemu zakonskemu življenju sta oba še čila in zdrava, gospa Elka je v ponedeljek, dva dni po zlati poroki, praznovala še 85. rojstni dan. (Foto: M. Gregorčič)

OBISKAL NAS JE LOVEC - Obiskal nas je lovec. Ko je stopil v razred, nas je lepo pozdravil. S seboj je imel torbo. V njej je imel nagačeno ptičko, jelenovo glavo, jazbečovo kožo in lovski rog. Povedal nam je nekaj zanimivosti, na primer to, da se lovski rog sliši od tukaj pa do Gorjancev. Pokazal nam je dve puški. Prva je bila na naboje, druga pa na šibre. Ob koncu nas je učiteljica slikala skupaj z njim. Ta dan mi bo ostal še dolgo v spominu. Ko odrastem, bi tudi jaz rad postal lovec. (Albin Jordan, 1. b OŠ Sentjernej, foto: Nada Klemenčič)

NA GAČAH PRVI V SLOVENIJI - Vlečnice smučarskega centra Rog Črmošnjice so se letos zavrtle že 20. novembra, prve v Sloveniji, ko je v Kočevskem Rogu zapadlo skoraj meter snega. Lepo urejene proge in sonce so iz meglene doline v soboto in nedeljo privabile 3200 smučarjev, s čimer so se Gače ta konec tedna lahko primerjale celo s Kravcem, ki so ga odprli v soboto. Na parkirnem prostoru niso bili redki avtomobili z ljubljanskimi in kranjskimi registracijami pa tudi kar precej Hrvatov je prišlo smučat na Dolenjsko. (Foto: I. V.)

KOSTANJEV PIKNIK - Kostanjevi pikniki v vrtcih so že dolgoletna praksa, ki se zelo dobro obnese. Otroci in starši se jih udeležujejo v velikem številu. V vrtcu Najdihojca na Malem Slatniku pa je bil letos nekaj posebnega. Vrtec ima le dve skupini predšolskih otrok, vendar so ga skoraj vsi obiskali, in kar je zelo pomembno - po uvajanju kurikula v vrtcu se je že pokazalo izredno sodelovanje staršev, saj so na štirje harmonikarji s svojo glasbo popestrili lepo popoldne. (VVE Najdihojca, Mali Slatnik)

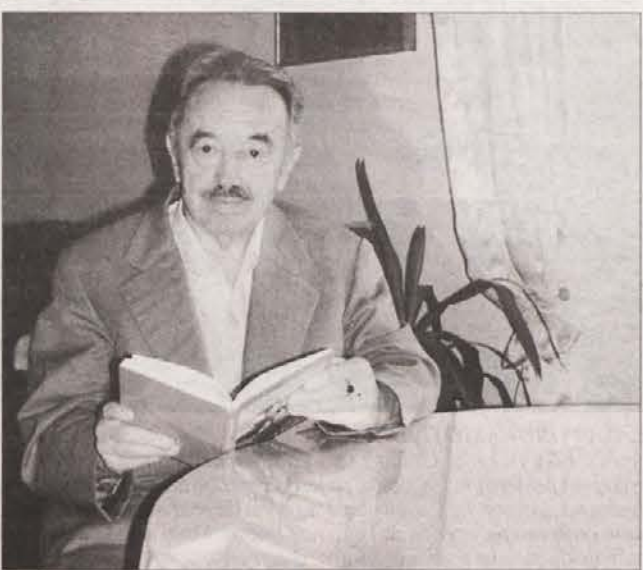

"PLAMEN" ZANETIL POŽAR NAVDUŠENJA - Dekleta pevske skupine Plamen iz Skočjana so v soboto, 20. novembra, v dvorani gostilne Luzar poskrbele za prijeten glasbeni večer. V prvem delu so se pevke predstavile v dolenjski ohcetni noši, ki so jo letos dopolnile z novimi jaknicami, in odpele niz ljudskih pesmi, nato so nastopili gostje večera, pevec Olga Gracer in Zdravko Perger ob spremljavi pianista Mateja Vojeta, v drugem delu koncerta pa so plamenovke zapele še pesmi tujih skladateljev. Zaključek je bil vesel, saj so na oder stopili fantje s harmonikarjem ter se z dekleti poskočno zavrteli. Občinstvo je bilo nad koncertom navdušeno. (Foto: Anton Zupet)

SLOMŠKOVA KAPELICA - Na Martinovo medeljo je bila po maši v Ždinji vasi na Kamenvrhu blagoslovljena kapelica. To je prva Slomškova kapelica v naši župniji. Poslikava kapelice je po vsej novi, v kapelici so upodobljeni Jezus, Marija, sv. Krištof in prvi slovenski blaženi Anton Martin Slomšek. Podoba je naslikal Martin Blatnik iz Lipovca v Suhi krajini. Kapelico je blagoslovil šentpetrski župnik Blaž Gregorc, po blagoslovitvi pa so blažičevi vse prisotne bogato pogostili. (Foto: H. Murgelj)

Samo bog ve, koliko je medvedov!

NAŠE KORENINE

Krka ne bo nikoli umrla

"Tiho se potaplja sonce za Poljske hribe daleč onstran Svetega Roka. Nad cesto pa se utripljejo zadnje svetle lise na visokih akacijevih drevih. Prav v vrh je pravkar priletela drobna sinica.

Ura na steni skoraj neslišno podrseva."

Takole se glasi eden od zadnjih odstavkov v knjigi Jožeta Dularja "Mesto nad Bojico", romansirani metliški kroniki, ki je izšla pred nekaj leti. S preprostimi in jasnimi besedami zna piatelj svoje bralce umiriti in jih pripraviti na spokoj, ki ga prinaša konec branja dobro uravnotežene in z lepo besedo napisane knjige.

Z Dularjem se pozna že dolgo, njegov izostren čut za jezik pa sem prav spoznal šele, ko mi je pomagal pripravljati tekste za knjigo Dolenjski obrzi. Njegovo pero je bilo neizprosno, ko je črtalo iz prenaševala besedilo odvečno navlako, in blagodejno, ko je šibkemu odstavku dodalo besedico ali dve, da je bolnik shodil in spregovoril obenem. Dostikrat pa je bilo besed dovolj in bile so prave, le nekako do izraza niso prišle. Takrat se je njegovo pero zapiralo v klecajočo gmoto in s kirurško natančnostjo postavilo pravo besedo na pravo mesto. Jaz, avtor, sem lahko le strmlel. Moje lastno besedilo je zapelo čisto drugače, preprosto in razumljivo.

To naju je zblizalo in potem, ko sva se včasih odpravila na potep po naši lepi Dolenjski in obiskovala skupne prijatelje in znanke, mi je marsikaj zaupal. Med drugim tudi to, da je pisanje nista dovolj le smisel in volja. Potrebno je tudi splošno znanje in temeljita priprava. Potem mi je pripovedoval, kako skrbno se je pripravljaval na pisanje svojega prvega romana Krka umira. Kako temeljito se je poučil o tem, kaj vse živo, živali in rastline, je ob različnih letnih časih moč najti za jezovi in v tolnjih in kaj v deročih vodi. Kaj živi in raste na bregovih in kaj leta po zraku. Saj bi bilo nerodno, če bi v njegovi Krki plavala riba, ki je tam sicer ni moč najti, ali pa bi se na njenem bregu pozimi oglašala ptica selivka. Pa ljudje, kako so se včasih nosili, kako se obnašali? Kup podrobnosti je, ki se ustavljajo romanu, in ves ta pisani mozaik mora živeti. Avtor mora imeti pristen odnos do svojega dela. Vse, kar ni pristno, bralci hitro opazijo in zavrejo.

Jožetov roman je bil dobro sprejet, sicer ne bi v začetku devetdesetih izšla že tretja izdaja. Ko sva lani sedela na terasi pri Štefanu in Dragatušu in nama je duh velikega belokranjskega rojaka Otona Župančiča pri sosednji mizi tako rekoč prisluškoval, mi je povedal, kako se je prvič srečal z njim:

"Aprila leta 1945 sva z mojim založnikom Jožetom Žužkom obiskala Otona Župančiča v sanatoriju Štajmerjev dom v Ljubljani. Tam se je zdravil zaradi hude astme. Župančič je namreč ravnokar prebral mojo knjigo Krka umira in je želel spoznati tudi pisca. Pesnik naju je sprejel v svoji sobi: V domači halji je sedel za mizo. Vsi trije smo se potem pogovarjali o skorajšnjem koncu vojne. Župančič je pripovedoval o svojih doživetjih iz Štajmerjevega

doma, kjer je lahko videl in slišal, kako je neki nemški oficir v bližnji šentpeterski kasarni vpil nad zaporniki in jih mučil. Župančič je bil v tistem času v bal-kona ljubljanske Univerze pozdravil osvoboditelje.

Takrat, ko smo se v njegovi bolniški sobi poslavljali, sem vzel iz aktovke prvi zvezek njegovih zbranih pesmi in ga prosil za avtogram. Župančič je sedel za mizo, vzel nalivno pero, odprl knjigo, zaprl oči in malo pomislil, potem pa mi je v knjigo nekaj napisal. Se predno sem odšel, me je radovednost gnala, da sem pogledal, kaj je napisal. Tam je stalo: 'Krka ne bo umrla! Oton Župančič, 10. aprila 1945.'"

Jože Dular je rojen v Vavti vasi. Tam ob Krki, tesno povezan s to dolenjsko lepoto, je Dularjev rod živel že stoletja. Včasih je imela Krka za ljudi velik gospodarski pomen: dajala je cenjene in okusne rake, poganjala je mline in žage. Dobrošen del tega so znali izkoristiti tudi Jožetovi predniki. Njegov ded, tudi Jože, je bil še mlinar, njegov oče Josip pa je že iskal učenost po svetu. Na Dunaju je končal pravo, potem pa v Pragi študiral še ekonomijo. Na Dunaju je poleg prava spoznal tudi Fani iz Črnege Vrha, ki je postala njegova življenjska družica. Preselila sta se v Vavto vas in tam je med prvo svetovno vojno prišel na svet Jože. Krko in življenje ob njej je Jože torej že v mladosti dobro poznal. Tudi zato so zapisi v njegovem romanu tako živi. Dularjev mlin v Vavti vasi je bil prodan v začetku šestdesetih let.

Med drugo vojno je Jože končal slavistične študije, po nekajletnem službovanju pa je bil premeščen v Metliko. Mlad intelektualac se je sprva v novem okolju počutil nekoliko utesnjenega, vendar so ga pedagoško delo in muzealstvo, predvsem pa osebne vezi, kmalu tesno priklenile na to pokrajino. Koristi so bile obojestranske. Preko njega si je bogato narodno in kulturno življenje ljudi ob Kolpi utrla pot v širši svet. V številnih strokovnih člankih je osvetlil in pravilno ovrednotil delo mnogih posameznikov, ran so tukaj delovali ali od tukaj izhajali.

Njegovi zapisi so izhajali tudi v Dolenjskem listu. In prav to sem sedaj, pred bližajočo se petdesetletnico tega pokrajinskega časopisa, hotel posebej poudariti: Jože Dular je prav od začetka njegov najvestejši dopisnik. Ob Jožetovi osemdesetletnici je izšla knjiga, ki prinaša izbor nekaterih njegovih najpomembnejših člankov iz Dolenjskega lista. "Prošel je pisani vuzem" je njen zgovoren, tipično belokranjski naslov. Tako kot na desetine drugih del: leposlovnih knjig, strokovnih publikacij in priložnostnih tiskov je tudi ta bogata lepega in koristnega branja.

Jože zdaj okrevja po težki bolezni in se nekaj časa v javnosti ne bo oglašal. Pa naj namesto njega zažrgoli tista sinica vrh akacije. Če sinice sploh zvrloijo? Nič, že vidim, da bom moral spet k njemu na obisk!

TONE JAKŠE

Ocene števila medvedov v Sloveniji se gibljejo med 300 in 600, glede na to, kateri številki verjamejo, pa imajo ljudje do letošnjega spornega odstrela medveda različna mnenja. Na Kočevskem, kjer nesporno živi največ medvedov v Sloveniji, jih veliko meni, da je medvedov preveč, nekateri, da jih je ravno prav, so pa tudi taki, ki menijo, da je medvedov celo še premalo.

Odločba o povečanem odstrelu, po kateri naj bi od 1. aprila letos pa do konca marca prihodnje leto odstrelili 65 medvedov v osrednjem območju Slovenije, pet zunaj tega območja ter na podlagi posebne odločbe enega medveda na območju Velikih Lašč, je med slovensko javnost vnesla veliko razburjenje. Prvi so se oglašili naravovarstveniki, sledili so organizirani javni protesti, ob široki medijski podpori medvedom pa so se zoper ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Cirila Smrkolja poleg društev za odpravo lova v Sloveniji postavili tudi lovci.

Kdo je "krivec"?

Ker lovska zveza, ki tako kot nekateri strokovnjaki iz vrst pridošlovcev in biologov ocenjuje, da je v Sloveniji na 300 tisoč hektarjih od 300 do 350 rjavih medvedov, ni pristojna, da bi odločala o gojitvenih ukrepih v loviščih, ki jih upravlja zavod za gozdove, se kot "tisti krivec" za podatek, na podlagi katerega so na kmetijskem ministrstvu odredili povečan odstrel, da imamo v Sloveniji okoli 600 medvedov, pojavlja zavod za gozdove, ki se po sicer neuradnih podatkih zavzema za odstrel 65 medvedov. Vendar pa še zdaleč ni nujno, da je res tako. O tem namreč pričajo tudi ocene o številu medvedov, ki prihajajo iz vrst članov "zelenih bratovšine". V Delovi prilogi Znanost z dne 17. novembra letos smo namreč lahko prebrali, da lovci z območij med

Borovnico, Vrhniko in Cerknico ter med Kobari-dom, Tolminom, Podbrdom in Bohinjsko Bistrico, ki so sodelovali v anketi, število medvedov v Sloveniji ocenjujejo na 350 do 500. Na Kočevskem pa nekateri lovci menijo, da jih je celo še več. Če držimo podatek, pravijo, da na Kočevskem živi približno polovico vseh medvedov pri nas, potem je v tem trenutku v Sloveniji medvedov celo več kot 600.

Medvedov je preveč

"Med kočevskimi lovci imam veliko prijateljev in ti pravijo, da je medvedov preveč," pravi Borut Hočevar, ki je na kočevski občinski upravi med drugim zadolžen tudi za gozdne ceste. Samo letos je pri svojem delu v kočevskih gozdovih srečal medveda kar dvakrat. "Medved je ljubka žival, če ga opazujemo v živalskem vrtu, vendar pa ne smemo pozabiti, da je vendarle zver in zato človeku nevaren," pravi. Njegovemu mnenju, da je večji odstrel potreben, se pridružujejo številni občani Kočevske, med katerimi so pred-

Borut Hočevar

vsem kmetje pa tudi gozdarji, ribniki, planinci in drugi, ki pogosteje hodijo v gozd.

Medvedov je ravno prav

Za uradno oceno lovske zveze in njenim odločnim stališčem proti množičnejšemu odstrelu medvedov v Kočevju stoji direktor doma starejših občanov in lovec Jože Novak. "Koliko je dejansko medvedov, je težko reči, osebno pa menim, da jih ni več kot 350," pravi. Pogostejša srečanja ljudi z medvedi kot v preteklih letih pripisuje večji obiskavnosti gozdov. "Gozdovi so prepreženi z gozdni cestami, in ker je v gozdu vse več planincev, rekreativcev, go-barjev, polharjev in drugih, ki se

Jože Novak

jim medved sicer skuša umakniti, je pač večja verjetnost, da ga bo kdo videl," pravi. Poleg tega se o tem, po njegovem mnenju, danes veliko več govori in piše kot včasih, saj veliko tistih, ki vidijo medveda, o tem takoj sporoči lokalnemu radiu.

Medvedov bi bilo lahko še več

Da pravzaprav sploh ni pomembno, koliko je medvedov, in da bi jih na Kočevskem lahko bilo še več, pa je ob tem, da očitno samo bog ve, koliko je medvedov v Sloveniji, tretja skrajnost, ki jo

Janez Žlindra

utemeljuje direktor M - KG Kočevje Janez Žlindra. "Oceniti je treba, kaj v ekonomskem smislu prinaša Kočevski več: ali divjad in medvedi ali kmetijska dejavnost," pravi. Priznava, da ljudje, še posebno na podeželju, danes živijo v večjem strahu pred medvedi kot nekoč, vendar je mnenja, da bi se lahko podredili življenju tudi s še večjim številom medvedov, če bi imela Kočevska od njih korist v materialnem smislu.

Koliko medvedov torej postreliti?

V vsesplošni zmedi, ki ni nastala zaradi ministrovih odločb o povečanem odstrelu medvedov, kot menijo nekateri, ampak v prvi vrsti vsled nepoznavanja natančnejšega odgovora na vprašanje, koliko medvedov dejansko imamo v Sloveniji, ni več jasno niti to, koliko naj bi jih sploh pobili. Nekateri menijo, da lahko ob najbolj drastičnem tolmačenju odločb pričakujemo, da bodo izgube znašale najmanj 90 medvedov. Od začetka letošnjega lovskega leta do konca oktobra se je število medvedov v Sloveniji že zmanjšalo za 31 živali. Na podlagi odločbe o rednem odstrelu je bilo namreč ustreljeno 16 medvedov, šest na podlagi izrednega odstrela, šest je bilo povoženih, dva so ujeli in prepeljali v Italijo za poskus naselitve v tamkajšnjem nacionalnem parku, za enega pa strokovnjakom ni uspelo odkriti vzroka smrti.

Ker se je v predvidljenem letu vsa zadeva okoli letošnjega odstrela medvedov politično tako zakuhala, da bodo o tem poleg politikov morala odločiti tudi sodišča, pa v tem trenutku ni možno napovedati niti koliko medvedov naj bi, kaj šele, koliko jih bodo tudi dejansko postrelili.

M. LESKOVŠEK-SVETE

NAŠA ŠOLA JE PRAZNOVALA

70. rojstni dan šole nas je praznovalo zelo veliko. Povabljeni so bili vsi krajanji, sokrajanji, učenci in učitelji. Nismo pozabili niti na tiste, ki so kdaj delali na naši šoli. Po šoli so bile v soboto, 13. novembra, razstave. Prikazovalo so izdelke učencev, staro šolsko opremo in sodobno, kronike in fotografije. Na ogled je bila tudi zbirka mineralov in pravi rudniški rov, ki so ga v pritličju šole uredili delavci rudnika. Na Senovem je namreč 200-letna tradicija rudarjenja. V kulturni dvorani je bila prireditev Nekoč in danes, na katero smo se nastopajoči pripravljali ves mesec. Odigrali smo dve igri. Sobotni dan je bil res nekaj posebnega. Želim, da bi šola še velikokrat praznovala tako lepo in z njo seveda tudi učenci in krajanji.

MARIJA JELER, 6. b

Dopisniški krožek OŠ 14.

divizije Senovo.

URA IN URICA

Urar je imel dve uri. Prva je bila majhna, druga pa velika. Nekoč je urica veliko uro vprašala, kako se počuti. Veliki ni bilo najbolj všeč v urarni. Želela si je odpotovati. Vendar urica ni vedela, kako bi to storila. Ona si je želela le, da bi jo kdo kupil. Velika jo je zato tolažila, da se bo nekoč že našel. Zvečer ji je zašepetala: "Zelo te imam rada, urica." Mala pa ji je odgovorila: "Jaz pa tebe, ura."

KLEMEN KOČANČIČ, 2. c

OŠ Center

OB MEDNARODNEM LETU STAREJŠIH

Že danes o tistih, ki se šele starajo

Evropsko združenje direktorjev domov za starejše (E.D.E.) je pred dvema letoma kot svojo devetajsto polnopravno članico sprejelo Združenje direktorjev domov za starejše Slovenije. V začetku oktobra je delegacija osemindvajsetih slovenskih direktorjev sodelovala na 6. kongresu evropskega združenja na Dunaju. Med njimi je bil tudi direktor črnomaljskega Doma starejših občanov Milan Krajnc.

Da je bil kongres še kako pomemben, pove že to, da so na njem z referati sodelovale tudi ministrice za socialne zadeve iz Francije in Avstrije ter podžupanja Dunaja, prav tako zadolžena za socialne zadeve. Udeležilo pa se ga je tudi mnogo strokovnjakov iz evropskih držav, ki se na kakršen koli način ukvarjajo s starejšimi. "Kako pomembno in uspešno je to združenje, dokazuje tudi to, da čakata na sprejem vanj celo ne-evropski Avstralija in Južnoafriška republika. Tudi zato smo Slovenci lahko ponosni na svoje članstvo, kako enakopravni smo v njem, pa pove tudi to, da smo imeli na kongresu simultano prevajanje," je zadovoljen Krajnc.

Na Dunaju so govorili predvsem o domovih starejših občanov kot centrih organizirane skrbi v okolju, kjer domovi stojijo. Največ pozornosti pa so namenili vprašanju, kako se bodo v domovih pri-

lagodili generacijam danes še dejavnih ljudi, ki se počasi starajo. "Gre za generacijo baby-booma, ki se bo upokojevala okrog leta 2015. Kar spreletelo me je, ko sem spoznal, da tudi sam pripadam tej skupini ljudi. Ti ljudje, ki smo jih poimenovali "novi stari" ali seniorji, se bodo močno razlikovali od teh, ki so danes v domovih in so bili rojeni pred sedemdesetimi, osemdesetimi leti. Bolj bodo izobraženi in zato bodo imeli tudi drugačne in, razumljivo, večje potrebe. Predvsem pa bodo ti ljudje tudi na starost želeli ohraniti svoj slog življenja," napoveduje diplomirani psiholog Milan Krajnc.

V mnogih evropskih državah želi vse več ljudi živeti samih in ta navada se bo gotovo prenesla tudi k nam. Človek pa bo, kot je dejal Krajnc, star šele takrat, ko tudi ob pomoči, ki mu jo bodo nudili na domu, ne bo mogel več živeti sam. "Vsekakor pa se življenjska doba ljudi podaljšuje in strokovnjaki ugotavljajo, da bodo ljudje v prihodnje živeli celo 130 let, smrt pa bo prišla hitro. Na daljše življenje se bomo morali dobro pripraviti prav v domovih starejših," trdi Krajnc. Tudi zato so se letoš, ko je mednarodno leto starejših, v Skupnosti socialnih zavodov Slovenije odločili, da bodo sodelovali s svojim prispevkom. Skupnost združuje trinajdeset domov starejših in posebnih socialnih zavodov, Milan Krajnc iz Črnomlja pa je predsednik skupščine te skupnosti. Pripravili so razvojni program organizirane skrbi za starejše, ki ga je sprejela tudi skupščina skupnosti. Pred dvema dneva pa je bila v Ljubljani še stareška konferenca o tej temi. "Poglaviti namen konference je bil, da smo strokovni in drugi zainteresirani javnosti predstavili razvojni program organizirane skrbi za starejše. Naše usmeritve slonijo tudi na izhodiščih drugih evropskih držav, ki načrtujejo skrb za starejše na novih temeljih, saj bodo le tako lahko čez leta zago-

toville lepše življenje ljudi, ki so se danes šele začeli starati," je pojasnil Milan Krajnc, ki je konferenco tudi vodil. Po njegovem je prav ta konferenca, ki se je je udeležil tudi predsednik evropskega združenja direktorjev domov za starejše Michiel J. E. Kok, pomemben mejnik pri zagotavljanju še večje skrbi za starejše.

Povsod v glavnem ponujajo le cilje organizirane skrbi za starejše, mi pa smo predstavili rešitve, kako priti do ciljev. V našo strategijo je zajetih 35 projektov, prvega pa bomo začeli uresničevati takoj po novem letu. Dobro se zavedamo, da naše ideje ne smejo ostati na papirju, ampak jih moramo spraviti v življenje in neprestano spremljati njihovo uresničevanje. Ne nazadnje tudi zato, ker se še kako dotikajo prav nas samih, torej srednje generacije. Zavedamo pa se, da to ne bo lahko, saj se bomo morali neprestano prilagajati in spreminjati pogoje." Direktor črnomaljskega Doma starejših občanov tega ne govori na pamet, ampak iz izkušenj. A ne le iz tistih, ki si jih je v skoraj dvajsetih letih nabral pri vodenju doma. Področje, s katerim se sicer ukvarja po službeni dolžnosti, mu je namreč tako priiraslo k srcu, da je postal že velik strokovnjak za delo in življenje starejših, česar marsikdo v domačem kraju niti ne ve. Zato pa to ni ušlo tistim, katerih delo je kakor koli povezano s starejšimi. Tako ima Krajnc na ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve kar štiri funkcije, ušel jim ni niti v Socialni zbornici Slovenije, zraven pa je še pri marsikaterem delu, povezanim s starejšimi. Zanj ni leta starejših, pri njem so vsa leta namenjena skrbi za starejše in tako bo, kot kaže, tudi ostalo. Vprašanje pa je, ali ga pri odločitvah o tem, kakšno skrb nameniti ljudem iz njegove generacije, ko bodo ostareli, ne čaka celo veliko težje delo, kot ga opravlja danes.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Milan Krajnc

DOLENJSKI LIST 19

Pri Pečaričevih so utekočinili orehe

V prospektu, ki so ga nedavno izdali o svoji vasi, so Drašičani zapisali, da so Drašiči belokranjska vinska prestolnica. In brez razloga, saj vas leži sredi vinogradov, grozdje iz njih pa znajo Drašičani predelati v ena najboljših belokranjskih vin. Tudi sicer se Drašičani trudijo, da bi privabili v vas čim več obiskovalcev, ter jim - to jim velja za pregovorna belokranjska gostoljubnost - ponudili čimveč, kar jim uspeva iztisniti iz drašičke zemlje.

To pa ni le odlično vino. V zadnjem času je nekaj vaščanov zasedilo precej jablan in breskev. Tudi Martina Pečariča pred dobrimi desetimi leti ni obšlo navdušenje sovaščanov, ki so se odločili za intenzivne nasade. Toda nikakor se ni mogel sprijazniti z mislijo, da bi prideloval jabolka. Želel je nekaj drugega, novega. Tako je dozorela odločitev, da bo dobra dva hektara namenil za intenziv-

ni nasad orehov. Odločitev je bila dobro premišljena, saj se je pred sajenjem dobro pozanimal, za kaj bi lahko uporabljali orehe. "Ze dolgo sem vedel, da obstaja orehovo olje. V Nemčiji sem s pomočjo znanec spoznal, kako ga je mogoče pridelati, in bil sem navdušen. Šele potem sem se odločil za nasad," pravi Martin. Pečaričevi so potem, ko so pred desetletjem zasadili stoletstetdeset orehov, pred petimi leti kot podkulturo posadili še prav toliko lešnikov. "Orehi dosežejo polno rodnost v petnajstem letu rasti. Človek mora imeti z njimi potrpljenje. Če se jih spomni posaditi dovolj zgodaj, uživa njihove sadove kot upokojenec, sicer pa jih pobirajo otroci in vnuki," se nasmehne. Vendar so Pečaričevi letos nabrali toliko orehov, da jim je s pomočjo znanja in izkušnj prijateljev iz Nemčije uspelo stisniti prve litre orehovega olja. Za deset do petnajst litrov olja so potrebovali trideset kilogramov orehov.

Martin je prebrskal kar precej knjig, iz katerih je izvedel, da je orehovo olje zelo koristno tako v zdravstvene kot kozmetične namene. Dobrodošlo je za krepitev želodca, zniževanje holesterola v krvi, varuje pred rakom, boleznimi srca in ožilja ter angino pectoris, uravnava inzulin in krvni sladkor, preprečuje hitro zviševa-

nje koncentracij sladkorja v krvi, prežene gliste, za telo pa je koristno tudi zato, ker ima veliko nenasitčenih maščob. V kozmetiki je priporočljivo za nego suhih las, preprečuje prekomerno znojenje, zaradi velikih količin vitamina E pa je dobrodošlo pri sončenju. Kako mnogostranska je njegova uporaba, pove tudi to, da je primerno za izdelavo slikarskih oljnih barv in mila. "Seveda sem priiskrbel tudi vse potrebne dokumente in analize, ki jih je opravil Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto, tako da lahko prodajam olje za uporabo v zdravstvene in kozmetične namene. Vendar ga v stekleničkah po pol, en, dva in pet decilitrov ponujam kot kmetijski pridelek, saj imam status kmeta. A da bi z oljem kovali dobiček ali celo obogateli, niti ne pomislim. Najpomembneje pri našem delu je, da s pridelovanjem orehov in lešnikov ohranjamo kulturno krajino," je prepričan Martin.

Pri Pečaričevih so namreč nekdaj imeli kmetijo, na kateri so, kot je bila stara belokranjska navada, pridelovali vsakega po malem. Zorane ali pokošene so bile prav vse parcele. A Belokranjec je postal sčasoma jasno, da s takšnim kmetovanjem ne gre več. Tudi pri Pečaričevih je bilo tako, zlasti še, ko so Martinovi starši ostareli, Martin in žena Biserka

pa poleg služb ne zmoreta več klasičnega kmetovanja. Prav delo v nasadu orehov pa je po službi - Martin je namreč voznik reševalnega vozila v metliškem zdravstvenem domu, Biserka pa kuharica v vrtcu - dobrodošla sprostitev. In kar za Pečaričeva mamo in očeta ni tako nezanimljivo: tudi hčerka Ana in sin Danijel si z orehi nabirata delovne navade. "Čeprav je v nasadu kar precej dela, ga je vendar manj kot v vinogradu. Res pa je, da je pri orehih potrebnih veliko spretnih rok. Bodisi pri pobiranju plodov, ki mora biti dokaj redno, saj sicer pridelek odnesejo živali, ali pri trenju, za katerega ne poznamo stroja," našteva Martin.

Pečaričevi načrtujejo, da bodo v prihodnje z orehi zasadili še nekaj parcel, ki so jih nekdaj orali. Pravijo, da je bolje tako, kot da zarašča. S tem bodo povečevali tudi proizvodnjo olja, seveda pa nameravajo obiskovalcem Drašičev ponuditi tudi orehova jedra. "S čim bolj celovito ponudbo se predstavimo, tem boljše je za nas. Sicer pa so bili Drašiči že od nekdaj poleg dobrega vina sloveli tudi po orehih," pravi Pečarič, ki je imel turistično ponudbo očitno v mislih že, ko je izbiral sadike. V nasadu raste kar deset vrst orehov, med njimi tudi nekaj zelo zanimivih. Tako so nekateri, ko dozorejo, debeli kot mandarine, spet drugi plodovi rastejo v grozdih. Takih zanimivih pridelkov Pečaričevi gotovo ne bodo utekočinili v olje. Celo strli jih ne bodo, a jim bo za trenje v dolgih zimskih dneh vseeno ostalo še dovolj plodov. "Včasih smo cofali perje, sedaj bomo pa trli in čistili orehe," se nasmehne mama Biserka in pomenljivo pogleda Ano in Danijela. Že ve, zakaj.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

PEČARIČEVI - Pečaričevi Martin, Biserka, Ana in Danijel so se odločili, da bodo olje, ki so ga stisnili iz orehov, poimenovali "Drašičko orehovo olje". S tem želijo predstaviti tudi svojo vas, ki postaja turistično vse bolj zanimiva. "Utekočinjene" orehe, za katere ima zasluge prav vsa družina, saj je od ploda do olja potrebnih veliko pridnih rok, so ponudili v stekleničkah različnih velikosti. (Foto: M. B.-J.)

Obnavljajo zlate oltarje

Baročni oltar s Ponikev je pred leti zastopal Jugoslavijo na razstavi starih umetnosti v Parizu

DOBREPOLJE - Župnik je pred kratkim naslovil na vaščane Ponikev prošnjo, naj po svojih močeh prispevajo za obnovo kulturno, umetniško in zgodovinsko zanimive cerkve sv. Florjana na Ponikvah, ki se ponaša z več "zlatimi" baročnimi oltarji, eden izmed njih pa je zastopal bivšo Jugoslavijo na razstavi starih jugoslovanskih umetnosti v Parizu. Seveda gre za lesene oltarje, ki so zlato prebarvani. V zadnjih letih je župnik poskrbel, da so postorili že marsikaj, med drugim okrepili cerkvene temelje, zdaj pa je na vrsti ureditev notranjosti cerkve.

V restavracijskem centru že obnavljajo levi baročni oltar,

pričakujejo pa, da bodo kmalu odpeljali v obnovo še desnega. Letos jih bo obnova oltarjev stala 3 milijone tolarjev; ministrstvo za kulturo bo prispevalo polovico, občina milijon, pol milijona pa je potrebno zbrati v župniji. Za obnovo v prihodnjem letu pa se bodo še dogovarjali. Toda že pred vrnitvijo oltarjev je potrebno obnoviti podstavke oltarjev in prezbiterij ter prebeliti cerkev. Obnova glavnega oltarja se bo zavlekla še za kakšno leto.

Cerkev na Ponikvah ima še eno zanimivost. To je oltar, ki je priložen na cerkveni zid na zunanji strani. Takih oltarjev je gotovo malo. Tudi tega so že obnovili.

J. P.

20 LET DOMA UPOKOJENCEV SEVNICA

Letošnje leto je leto starejših. Vse premalokrat se spomnimo nanje. Letos je sevniški dom upokojencev praznoval dvajsetletnico. Z učiteljico Majdo smo se pripravili na nastop na prireditvi. Pripravili smo skeč z naslovom V parku. V njem smo prikazali, kako so starejši velikokrat osamljeni. Včasih pa se le dva srečata in zblížata. Tako si polepšata življenje. Tudi v našem skeču sta se srečala dva - mož in žena, stanovalca doma. Postala sta prijatelja. Marsikaj sta si imela povedati. Ko sta odhajala nazaj v dom, so jima pomagale štiri prijazne deklice: Vanja, Eva, Tadeja in jaz. V vlogi starejšega para sta se vživela Aljaž in Ingrid. Starostniki so bili zadovoljni in so nas nagradili z bučnim aplavzom. Na licih nekaterih starejših so se utrnile tudi solze. Le kdo ve, zakaj? Morda pa se njihova zgodba ni končala tako srečno kot naša. Veseli smo, če smo jim za nekaj trenutkov tudi mi polepšali praznovanje.

BARBI ŠTIH, 4.r.
OŠ Krmelj

PRI AKVARISTIKI

Na šoli imamo veliko interesnih dejavnosti. Ker imam rad živali, sem se vpisal v akvaristiko. Pri krožku sodelujemo učenci 3., 5., 6. in 8. razreda. Imamo dva akvarija, v katerih so naslednje ribe: neonke, cebre, žolovke, skalarke, čistilca, ostrži in sumatranke. Ribe redno hranimo, jim menjamo vodo in po potrebi temeljito očistimo akvarij. Naš razred je bil prvi na vrsti za hranjenje. Vsak dan opazujemo življenje ribic, zato smo bili zelo veseli, ko smo v akvariju zagledali mlade ribice. Škoda, da so jih večje požrle. Ogledali smo si tudi videofilmo o življenju rib. Naša mentorica je Irena Zupančič.

LUKA VOGLAR, 3. a
OŠ Šmarjeta

NOVEMBRSKA ŠTEVILKA SADA

KRŠKO - V tokratni številki revije za sadjarstvo, vinogradništvo in vinarstvo Sad bodo bralci med drugim lahko našli zapis o pomenu certifikacije in brezvirusnosti za slovensko sadjarstvo in drvešničarstvo, pridelovalci orehov pa bodo prav gotovo veseli prispevka o orehovi muhi.

Zdrav duh v zdravem telesu

Kult telesa nas spremlja že kakšne dve desetletji. Ne skrbimo več le za telesno kondicijo, ampak tudi za zdravo prehrano in dobro počutje. Vedno več se nas odloča za kakšno obliko športne vadbe, fitnesa in tovrstne aktivnosti so postale že kar nepogrešljivi del našega življenja. Nekateri pri izbiri vadbe skrbno preučijo objavljenе rezultate in se nato odločijo za vrsto aktivnosti, nekateri sledijo novim trendom in dejavnosti kar naprej menjujejo, pri nekaterih pa izbiri botruje tudi status, ki jim pripada z udeleževanjem v športu. Da se boste lahko lažje odločili, katero vrsto aktivnosti vam je "pisana na kožo", vam jih nekaj predstavljamo:

Aerobika - Aerobna vadba z vajami za oblikovanje telesa je namenjena tudi začetnikom. Med vadbo lahko sestavimo koreografijo in jo dopolnimo s nekaj naslednjih tednov. S tovrstno vadbo razvijamo sposobnosti kardiovaskularnega sistema. Drugi del vadbene enote je namenjen vajam za posamezne dele mišično-skeletnega sistema, torej za oblikovanje in učvrstitev telesa. **Step** - Aerobna vadba stepe z vajami za oblikovanje telesa je primerna tako za začetnike kot za veterane. Steper je vadben pripomoček, na katerega stopamo in sestopamo z njega in tako telo dodatno obremenjujemo, kar je koristno za srčnožilni in mišično-skeletni sistem. **Body pump** - je revolucionarna vadba z utežmi, pri kateri so obremenjene vse večje mišične skupine. Razvijamo moč in izdržljivost mišic. Koreografija in glasba sta vnaprej pripravljene, spreminimo ju vsake tri mesece. Ker težavnostno stopnjo lahko prilagodimo z dodajanjem uteži, je ta oblika vadbe primerna tako za moške kot za ženske.

Body attack - Ljudje si v življenju zapomnimo dve stvari: bolečino in čustva. Sprejmite intenzivno vadbo za treniranje srčno-dihalnega sistema; primerna je za zdržljive.

Spinning - Vadba je voden trening na posebej za to prirejenih kolesih za fitnes s prijetnim glasbenim ozadjem. Primerna je še posebej za tiste, ki v zimskih mesecih pogrešajo vzpore z gorskimi kolesi. **Kick box** - je oblika aerobike, ki ima korenine v istoimenskem športu. Poudarjeno je delo rok; po mesecu dni vadbe si ga lahko otežimo z obtežilnimi rokavicami. Gibanje je popolnoma športno in ne spominja na tipično aerobično vadbo, kar pomeni, da se ne boste mučili s plesno koreografijo. **Body balance** - je umirjena vadba za dušo in telo, kjer se z vajami za stabilizacijo znebimo vsakdnjih skrbi. Osnovni elementi so delno iz joge, delno iz sodobnih tehnik za obvladovanje telesa in za pravilno držo.

JERCA LEGAN

Pri sarajevskih Slovencih

Društvo za razvijanje prostovoljnega dela iz Novega mesta na obisku v Sarajevu - Koncert okteta Adoramus

SARAJEVO - Člani Društva za razvijanje prostovoljnega dela (DRPD) iz Novega mesta so prejšnji mesec obiskali Slovensko kulturno društvo Cankar v Sarajevu ter tako vrnili avgustovski obisk cankarjevcev v Novem mestu. Med bivanjem v Sarajevu so si gostje ogledali znamenitosti starega mesta ter območja, kjer so potekale srditve bitke med nedavno balkansko vojno. Zvečer je bil v dvorani Glasbene akademije koncert okteta Adoramus, ki je navdušil številne sarajevske Slovence in druge obiskovalce, med

katerimi je bil tudi slovenski veleposlanik v BiH Drago Mirošič s sodelavci. Več kot uro je v dvorani zvenela slovenska pesem in mnoge vsaj v spominu vrnila v rojstno domovino.

Po koncertu je bil družabni večer. Navzoče sta pozdravila novomeški podžupan Marjan Šomrak in predsednik društva Uroš Dular, v imenu SKD Cankar pa je goste pozdravila društvena predsednica Svetlana Fabijanc, ki se je s šopkom rož posebej zahvalila prizadeti članici DRPD Branki Bukovec.

LEPA ANKA ZA STARE IN NOVE ČASE - Minulo soboto so v Artičah pripravili prav posebno folklorno vajo, na katero so povabili vse dosedanje člane. V dvorani kulturnega doma se je zbralo skoraj 100 ljubiteljev ljudskih običajev, ki so v triumi vaji ob spremljavi tamburašev in harmonikarjev poskusili ujeti korak z ljudskimi plesi in običaji. V belokranjsko kolo (na sliki) sta udeležence povela nekdanja mentorica Marija Haler in sedanjí mentor Zdravko Dušič. Plesje in običaje naših dedkov in babic so v Artičah pri Brežicah začeli obujati pred več kot tridesetimi leti, danes pa v daleč naokrog poznani skupini pleše, poje in igra že več generacij folkloristov. (Foto: B. D. G.)

RIBNIŠKI IZDELOVALEC VIOLIN - V Galeriji Toni v Ribnici, ki nudi možnost predstavitev še neuveljavljenih, a zelo nadarjenih ustvarjalcev, bo do konca meseca na ogled razstava instrumentov Jožeta Šobarja iz Ribnice. Avtor je po končani mizarski šoli v Kočevju odšel k znanemu profesorju Vilimu Demšarju v Ljubljano, da se bo v njegovi delavnici v naslednjih letih izučil za opravljanje goslarke dejavnosti, ki je pri nas pravzaprav ni. Na razstavi je pokazal violine, kitaro in čelo, ki jih je sam naredil. Na njegovem čelu bo na božično-novoletnem koncertu igrala Sanja Abramovič. (Foto: M. Glavonjič)

RAZISKOVALI SMO RUDNIK

V sredo in četrtek, 29. 30. novembra, smo imeli naravoslovna dneva. Tema obeh je bila rudnik Globoko. Priprave so se začele že na začetku tedna, ko smo izvedeli, da bomo obiskali rudnik in skušali kaj več izvedeti o rudarski dejavnosti v domačem kraju. Vsi smo bili zelo veseli. Organizatorica je bila Vesna Kodrič, ki nam je predstavila skupine, h katerim smo se priključili. Bila sem biološko-kemijski skupini. Bilo je zelo zanimivo. Odšli smo v rudnik. Najprej smo si ogledali okolico in poslopja, rove, staro orodje... Sledila je naša naloga - nabiranje različnih rastlin, kamenja, glin ipd. V kemijski učilnici smo izvedli poskuse. Delo je bilo naporno in zamudno. Drugi dan smo morali dokončati svoje delo: ob poročanju smo naredili tudi plakate. Izvedeli smo mnogo zanimivega in tako smo rudnik res dobro spoznali. Upam, da bo še kakšen naravoslovni dan tako imeniten, kot je bil ta.

ANA RADANOVIČ, 7.r.
OŠ Globoko

NAJ VAM KAPNE, PREDEN VAM KAPNE!
O SANACIJI STREHE SE POGOVORITE Z NAŠIM STROKOVNJAKOM.

POKLIČITE
0602 85 058 TAKOJ!!!

BRAMAC

ZAHVALA

Ko zadnja leta bil si težek boj, smo trepetali vsi s teboj. Smo vlivali ti moč in upanje, da bil bi z nami dolgo še.

V 64. letu se je ustavilo njegovo srce in v bolečini nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedek in tast

FRANC ŽITNIK
s Trške Gore 51

Z neotofajljivimi solzami v očeh se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in znanecem, ki ste nam pisno ali osebno izrazili sožalje, se pokojnemu poklonili, mu darovali cvetje in sveče ter ga pospremili k večnemu počitku. Iskrena hvala za poslovlilne besede nekdanjemu sodelavcu Emilu Purebru in vaščanu Mirku Zupančiču. Zahvaljujemo se tudi pevcem za zapete žalostinke, gospodu za zaigrano Tišino, pogrebni službi Oklešen ter g. župniku za opravljen obred. Hvala vsem, ki se ga boste radi spominjali.

Žalujoči: žena Lojzka, hčerka Danica z družino, sin Marjan z družino

- Kdor pije vino, ne pozna njegove škodljivosti, kdor ga ne pije, ne pozna njegove koristnosti. (Japonski pregovor)
- Življenje je treba utrditi s številnimi prijateljstvi. Ljubiti in biti ljubljen je največja sreča. (Sydney Smith)
- Od kulta prednikov je samo še korak do rasistične norosti. (Benary)

DIABETIKI OB SVOJEM DNEVU - Srečanja društva diabetikov Novo mesto se je 14. novembra ob svetovnem dnevu sladkornih bolnikov udeležilo več kot 100 članov. Svoj praznik so proslavili delavno in prislunili predavanjem o prehrani diabetikov in o tem, zakaj nastanejo rane na stopalih diabetika in njihovem preprečevanju ter pomenu medicinske pedikure. V uvodnem delu srečanja je članom društva spregovoril predsednik Peter Miklavčič, pripravili pa so tudi kratek kulturni program. (Josip Bevc, foto: M. Klinec)

SREČANJE NA ČATEŽU OB SAVI - Krajevna organizacija RK Čatež ob Savi je nedavno pripravila srečanje starejših občanov. Prireditve sta se udeležila med drugimi 92-letna Ana Lapuh in Anton Špilek, star 79 let, ki sta bila tudi najstarejša udeleženca srečanja. Na fotografiji v ospredju: levo Anton Špilek, desno Ana Lapuh in med njima predsednica KO RK Čatež ob Savi Fanika Zaniuk. (Foto: KO RK Čatež ob Savi)

PRIJETNO S STAREJŠIMI - Tudi v KORK Šmihel - Novo mesto smo oktobra organizirali srečanje starejših občanov. Udeležil se ga je tudi najstarejši 91-letni krajan Tone Lavrič. Uvodni pozdrav je imela tajnica KORK Šmihel. Vzdušje je bilo prijetno, za kar so poskrbeli mladi dramatikarji iz OŠ Šmihel, gasilski pevski zbor in harmonikar Marko. Za dobro hrano so poskrbele kuharice OŠ Šmihel, za pecivo pa aktivistke KORK. Srečanja se se udeležili tudi predsednica Območnega združenja RK Novo mesto, tajnik GD Šmihel in ravnateljica OŠ Šmihel. (Odbor KORK Šmihel - Novo mesto).

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš sodelavec v pokoju

ALOJZ PIRKOVIČ

Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

PFLEIDERER NOVOTERM, d.o.o., Novo mesto

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš upokojenec

FRANC JENKO

skladiščnik v pokoju

Vestnega in prizadevnega delavca bomo ohranili v lepem in trajnem spominu.

KOLEKTIV PE ELEKTRO NOVO MESTO

ZAHVALA

Skrb, delo in trpljenje - tvoje je bilo življenje, mnogo bolečin si prestala, zdaj boš v grobu mirno spala in v srcih naših vedno boš ostala.

V 58. letu nas je zapustila naša draga hčerka, mama, stara mama, sestra in teta

MARJETA POTOČNIK

iz Gradca 109 v Beli krajini

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste pokojni darovali cvetje in sveče ter jo pospremili na zadnji poti. Zahvala osebju Internega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto za nego in skrb v času bolezni. Posebna zahvala g. župniku in patru misjonarju za lepo opravljen pogrebni obred, pevkam in pogrebni službi Kukar. Še enkrat vsem iskrena hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega ata, starega ata, pradedu in strica

JANKA KOŠAKA

iz Šentruperta

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste se v tako velikem številu od njega poslovili in ga spremili na zadnji poti. Posebno zahvalo dolgujemo PGD Šentrupert za izkazane časti ob slovesu svojega najstarejšega člana. Hvala vsem za osebno ali pismeno izrečeno sožalje ter darovane sveče. Hvala g. župniku za opravljen obred, pevcem, g. Pavlinu za tolažilne besede in članom gasilskih društev, ki so s prapori ob grobu počastili njegov spomin.

Otroci z družinami

ZAHVALA

V 71. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, teta, tašča, sestrična in svakinja

MARIJA BUKOVEC

roj. Jakše

iz Loške vasi 11

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih. Hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in znancem za podarjeno cvetje, sveče in izraze sožalja. Posebej se zahvaljujemo govorniku Tonetu Virantu, pogrebni službi Oklešen, pevskemu zboru iz Šmihela, godbeniku za odigrano Tišino in gospodu župniku za lepo opravljen obred. Pogrešali te bomo in za vedno boš živela v naših srcih.

Žalujoci: vsi njeni

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Peter Blatnik
Hrastulje 48, Škocjan
tel.: 068/770-013
mobitel: 0609/651-554
delovni čas: NONSTOP

Nudimo vam kompletne storitve, opravljamo pa tudi prevoze iz tujine in v tujino ter uredimo vse potrebne papirje. Prevzamemo celoletno oskrbo pokopališča.

V SPOMIN

1. decembra je minilo žalostno leto, odkar nas je za vedno zapustila

MARIJA VRANIČAR

roj. Kočvar

iz Metlike

Hvala vsem, ki obiskujete njen grob in ji prižigate sveče.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 77. letu starosti nas je zapustil

ALOJZ DAMIŠ

iz Jerebove 20, Novo mesto

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stisnili roko in nam izrazili sožalje ter ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V petek ob sedmih odšel si od doma, a vrnil se nisi... Končala za vedno se tvoja je pot.

Nepričakovano nas je v 48. letu zapustil naš najdražji

JOŽE BREGAR

iz Velikih Brusnic

Ob neizmerni bolečini se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem ter vsem, ki ste sočustvovali z nami, pokojnemu darovali cvetje, sveče ali nam kakorkoli pomagali. Posebna zahvala LD Brusnice in vsem lovčim, PGD Brusnice in vsem gasilcem, sodelavcem in kolektivu Dolenjke, KBG Grosuplje in sodelavkam HenRiccija. Hvala govornikom za čudovite besede slovesa, g. župniku za obred ter pogrebni službi Oklešen.

Žalujoci: žena Marija, hčerka Nataša, sin Borut in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Skrb, delo in trpljenje - tvoje je bilo življenje. Mnogo bolečin si prestal in sedaj boš v grobu mirno spal, a v srcih naših vedno boš ostal.

V 68. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

IVAN PETRIC

Črešnjevec pri Semiču 2

V mrzlem jesenskem jutru se je poslovil in za seboj pustil praznino v krogu domačih in tistih, ki so ga poznali in imeli radi. Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v trenutkih žalosti stali ob strani. Zahvala tudi g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem, govornikom za poslovilne besede, godcu za odigrano Tišino, pogrebni službi Kukar ter gasilcem. Vsem skupaj iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Življenje celo si garala, za dom, družino vse si dala. Sledi ostale so povsod, od dela tvojih pridnih rok.

V 93. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, babica, prababica, praprababica, sestra, teta, botra in tašča

NEŽA LOBE

iz Velikih Brusnic 28

Iskrena hvala sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v trenutkih žalosti stali ob strani, pokojni darovali cvetje, sveče ter nam izrazili sožalje in našo mamo kljub močno sneženemu popoldnevu v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Zahvala tudi g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem iz Šmihela, govorniku g. Banu za poslovilne besede ter pogrebni službi Oklešen. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

tedenski koledar

Četrtek, 2. decembra - Blanka Petek, 3. decembra - Frane Sobota, 4. decembra - Barbara Nedelja, 5. decembra - Savo Ponedeljek, 6. decembra - Miklavž Torek, 7. decembra - Ambroz Sreda, 8. decembra - Marija

LUNINE MENE
7. decembra ob 23.32 - mlaj

kino

BREŽICE: Od 2. do 5.12. (ob 18. uri) ter 6.12. (ob 20. uri) akcijski film Matrica. Od 2. do 5.12. (ob 20. uri) ljubljenska drama Srčne igre. 8.12. (ob 20. uri) drama Hi-lo ranč.

ČRNOMELJ: 5.12. (ob 20. uri) komedija Ful gas.

DOBROPOLJE: 3.12. (ob 19.30) komedija Ona je prava. 5.12. (ob 15. uri in

19.30) komedija Divji, divji zahod.

GROŠUPLE: 3.12. (ob 19. uri) komedija Divji, divji zahod.

IVANČNA GORICA: 2.12. (ob 19. uri) komedija Divji, divji zahod.

KOČEVJE: 4.12. (ob 20. uri) komedija Ona je prava. 6.12. (ob 17. in 19. uri) komedija Divji, divji zahod.

KRŠKO: 3. in 4.12. (ob 20. uri) ter 5.12. (ob 18. uri) drama Instinkt.

METLIKA: 3.12. (ob 20. uri) komedija Ful gas. 5.12. (ob 18. in 20. uri) melodrama Hi-lo ranč.

NOVO MESTO: Od 2. do 5.12. (ob 17. uri) ter 6. in 7.12. (ob 17. uri in 18.30) film Inšpektor Gadget. Od 2. do 5.12. (ob 18.30 in 20.30) ter 6. in 7.12. (ob 20. uri) komedija Naravne sile. 8.12. (ob 18. in 20. uri) komedija Prvi poljub.

RIBNICA: 4.12. (ob 21. uri) komedija Divji, divji zahod.

TREBNJE: 3.12. (ob 20. uri) in 5.12. (ob 17. uri) komedija Ful gas.

VELIKE LAŠČE: 4.12. (ob 19. uri) komedija Divji, divji zahod.

KMETIJSKI STROJI

KOSILNICO Clas 165, rotacijsko, in avtomatski dvostrični sadilec krompirja prodam. ☎ (0608)67-614. 3883

SNÉŽNE ROLBE za motokultivatorje, cepilec za drva, agregat, 2 KW, in gume, komplet z utežmi, za traktor TV 21 prodam. ☎ (061)639-320. 3902

TRAKTOR Zetor 7211, letnik 1988, prodam. ☎ (068)69-521 ali (041)754-047. 3915

MOTORNIA VOZILA

PEUGEOT 206 XS 1.4, letnik 2/99, rdeč, prvi lastnik, 3V, servisna knjižica, 20.000 km, 4 zimske gume, prodam za 1.800.000 SIT. ☎ (041)253-008. 3721

Z 35 R, prva registracija 1988, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)21-188. 3881

R 4, malo rabljen, letnik 11/92, prvi lastnik, garaziran, zimska kolesa (posebej), prodam. ☎ (068)325-400. 3892

R 4, letnik 1992, registriran do 11/2000, prodam. ☎ (068)45-550 ali (041)697-962. 3900

MAZDO SEDAN 1.6 16 V, letnik 1990, z vsododatno opremo, prodam za 620.000 SIT. ☎ (041)581-819. 3900

R 4 GTL, letnik 1988, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)325-853, zvečer. 3904

ALFA 75 1.6 i.e., letnik 1994, kovinsko srebrno, prodam. ☎ (0608)87-835. 3919

KUPIM citroen AX caban, letnik 1992. ☎ (041)680-684. 3926

ŠKODA FAVORIT, letnik 1993, in R 5 campus, letnik 1991, prodam. ☎ (068)79-763. 3926

R 5 five, letnik 1994, in opel corso 1.5 TD, letnik 1996, prodam. ☎ (041)720-038. 3931

PASSAT 1.8 i CL limuzina, letnik 1992, rdeč, drugi lastnik, registriran do 5/2000, redno servisiran, prodam. ☎ (068)45-271. 3938

R 5 1.4, letnik 1995, 5V, bel, 72.000 km, registriran do 3/2000, prodam za 680.000 SIT. ☎ (068)83-649. 3939

CITROEN AX, letnik 1992, bel, registriran do 10/2000, prodam. ☎ (068)23-998. 3884

POSEST

PARCELO na Gornjih Kamencah s pogledom na Novo mesto, v izmeri 1313 m², prodam. Tinja Kovač, ☎ (068)24-617. 3909

PARCELO v Bučni vasi, Župnca, v izmeri 1100 m², prodam. ☎ (041)689-427. 3934

VINOGRAD na Debeni pri Mirni, zelo lepa lega, prodam. ☎ (068)49-621. 3924

PRODAJ

KAMEN, pohorski škrljavec, naraven, različnih barv in debelin, prodajamo. Nudimo polaganje kamna in prevoz. ☎ in fax: (063)754-003 ali (041)621-478. 3748

LES, stenski opaž, bruna, ostrejšje, late, talni pod, rezan les prodajamo. Nudimo prevoz! ☎ in fax: (063)754-003 ali (041)621-478. 3780

OPAZ, smrekov, stropni ali talni, in zaključne letve, suhe, prve ali druge klase, prodam. Dostava brezplačna! ☎ (063)451-082. 3780

PANCERJE št. 44 in 45 ugodno prodam. ☎ (068)324-377. 3876

NOV rdeč športni avtosedež Sparco prodam. ☎ (041)685-835. 3880

GOZDARSKÉ VERIGE za vleko hlodov in vrtljive drsnike prodam. ☎ (041)821-187. 3923

NERABLJENO kombinirano peč za centralno ogrevanje Ferroterm, 40 KW, z vgrajenim boilerjem, prodam. ☎ (068)65-050. 3921

ČISTILEC cigaretnega dima za gostinske lokale prodam. ☎ (068)499-408. 3921

PANCERJE, št. od 42 do 44, ugodno prodam. ☎ (068)324-377. 3923

ELEGANTEN daljši plašč, nerc, št. 38 - 40 in jope nutrije, lisice in tjučenja, št. 40 - 42, ugodno prodam. ☎ (068)341-912. 3932

RAZNO

SI ŽELITE DRUŽBE, potrebujete pogovor, nasvet? Pokličite! ☎ (090)46-52, 156 SIT/min. 3727

SPORTNI CENTER
FIT FUN
FITNESS - SOLARIJ - MASAŽA
Voraneva ulica 1
(Regrske košnice)
Novo mesto
Tel.: 068/322-827

URŠKA Novo mesto
več kot plesna šola
ZAUPAJTE PLESNIM MOJSTROM!
TEČAJI ZA MATURANTE, VALETO, CELOLETNA PLESNA ŠOLA ZA OTROKE, SKUPINE ZA HIP HOP, ŠPORTNI PLES...
TEČAJI ZA ODRASLE:
začetni: sobota, 4.12. ob 19.30
nadaljevalni: torek, 7.12. ob 20.00
petek, 10.12. ob 19.00
Tel.: 0609/625-949

SALON RENATA
Stih - Lesjak, s.p.
Jedinišča 18, Novo mesto
Tel. 068/28-138
Posebna novoletna ponudba
20-odst. popust za vse vrste trajen
20-odst. popust pri podaljševanju in negi nohtov
Pričakajte lepe in urejene leto 2000!

IZPOSOJA svečanih oblek in šivanje po meri, izdelava konfetov in ostalih dodatkov, velika izbira ženskih poročnih oblek, oblekice za krst in obleke za obhajilo.
TILM Florijancič, d.n.o.
Šentjernej. Tel. 068/82-040.

V našem dajemo opremljene pisarniške prostore v Novem mestu. Zelo nizka najemnina.
Tel. 068/324-482.

VEDEŽEVANJE PO POŠTI! Postavite jasno vprašanje. Navedite rojstni datum. Plačilo po povzetju 1500 SIT + PIT za eno vprašanje. Storžek - MC, d.o.o., Partizanska 2, 2319 Poljčane. 3728

USPEŠNO inštruiram matematiko, fiziko in računalništvo na vašem domu. ☎ (068)59-527 ali (041)544-510. 3887

ANGLEŠČINA - Popravimo grajo s pomočjo kvalitativnih inštrukcij! ☎ (068)341-106, po 17. uri. 3894

POSLOVNI PROSTOR na Seidlovi 28 a, 35 m², in kombi R traffic T 1400 D, letnik 1995, prodam. ☎ (068)324-447 ali (041)697-942. 3907

ŽENSKÉ in dekleta, pozor! Če želite biti lepe za prihajajoče praznike in v oblačilih po vaših merah in željah, se priporoča šiviljstvo Anita. ☎ (068)65-474. 3897

V CENTRU Novega mesta oddajamo poslovne prostore (z lastnim parkiriščem). ☎ (068)25-627, dopoldan, (041)336-302, popoldan. 3907

IZŠLA JE nova knjiga, primerna za darilo: dr. Draga Smiljanica Naravno zdravljenje, bioenergija in kiropraktika. ☎ (068)73-719. 3922

INŠTRUIRAM računovodstvo, statistiko in ostale strokovne predmete na srednji in visoki šoli ekonomske usmeritve. ☎ (068)324-377. 3922

V ŠENTJERNEJU oddam urejen poslovni prostor - trgovino. ☎ (041)695-074. 3930

V VARSTVO vzamem 2 otroka. ☎ (041)523-208. 3937

NOVI TRG oddam, prodam vpeljana trgovino, 50 m², primerno za gostinski lokal. ☎ (041)708-773. 3890

SLUŽBO DOBI

NATAKARICA in **KUHARICA** dobi zaposlitev v enem od novomeških bistrojev. ☎ (041)628-385. 3911

ZASTOPNIŠKE s prevozom zaposlimo za trženje oglašev v občinskem telefonskem imeniku v Novem mestu, Sevnici, Krškem, Slovenska knjiga, d.o.o., PE PIRS, Litjska cesta 38, 1000 Ljubljana. ☎ (041)746-823. 3912

ALFA NOVO MESTO, d.o.o. Razpisujemo prosto delovno mesto **TRGOVSKEGA POTNIKA-KOMERCIJALISTA** za prodajo tekstilnih izdelkov lastne proizvodnje

Pogoji: vsaj 4. stopnja izobrazbe, komunikativnost, vozniški izpit. Možnost zaposlitve za nedoločen čas.

Prijave s kratkim življenjepisom pošljite v 10 dneh na naslov:

ALFA NOVO MESTO, d.o.o.
Nahtigalova 5, p.p. 120, 8000 Novo mesto

ORGANIZATOR prodaje na terenu zaposlimo. ☎ (062)100-292. 3911

POSLOVODJO in več prodajalcev za delo v večji novi športni trgovini v Novem mestu zaposlimo. Vloge pošljite na naslov: Tomas sport II. C. na Brdo 109, Ljubljana. ☎ (061)232-808. 3912

VEČ KUHARJEV, več kuharskih pomočnikov, pomožne delavke v gostinstvu in finančnega delavca v gostinstvu zaposlimo. Prosta delovna mesta so v Ljubljani. Prijave pošljite na naslov: Inter Europ, d.o.o., Sp. Slivnica 115, 1290 Grosuplje. ☎ (061)1889-241 ali (041)691-750. 3913

NATAKARICO zaposlimo. ☎ (068)78-254. 3918

HALO ALO potrebuje delavca. ☎ (041)631-304. 3920

NATAKARICO zaposlimo. ☎ (041)673-498. 3920

NATAKARICO, lahko tudi pripravnik, zaposlim. ☎ (068)73-813 ali (041)736-644. 3920

SLUŽBO IŠČE

DELO ŠIVILJE v okolici Novega mesta iščem. ☎ (068)75-562, dopoldan. 3908

STANOVANJA

V KRŠKEM prodam dvosobno stanovanje, 46,5 m². ☎ (0608)22-326, zvečer. 3898

KREKOVA BANKA
UGODNA PONUDBA KREDITIRANJA PREBIVALSTVA DO 5 LET
ZA KOMITENTE IN NEKOMITENTE
PE NOVO MESTO, Prešernov trg 1 Tel.: (068) 371-9860
www.krekova-banka.si
Da bo denar v službi človeka

DVOSOBNO STANOVANJE, 59,60 m², v Seidlovi ul., prodam. ☎ (068)324-311 ali (041)704-231. 3901

ŽENITNE PONUDBE

RAZOČARANA ŽENSKA, stara 35 let, kmetijski tehnik, se želi poročiti na kmetiji. ☎ (090)42-17. 3885

ŽIVALI

BREJE KOZE in mladiče, za nadaljnjo rejo ali zakol, ugodno prodam. ☎ (068)321-081, po 18. uri. 3886

PRAŠIČA za zakol, 180 kg, prodam. ☎ (068)73-600. 3891

3 PRAŠIČE po 170 kg prodam. ☎ (068)41-067. 3906

PRAŠIČE za zakol prodam. ☎ (068)42-381. 3933

PRAŠIČA, 150 do 160 kg, prodam. ☎ (068)83-365. 3933

TELIČKO, staro 10 dni, in prašiča za zakol prodam, kupim pa brejo telico. ☎ (068)75-173. 3929

PRAŠIČE za zakol, 100 do 180 kg, prodam. ☎ (068)85-468 ali (041)222-087. 3936

PRAŠIČE, 140 kg, domača krma, in teličko, staro 7 tednov, prodam. ☎ (068)85-955. 3936

ŽREBCA, starega 8 mesecev, ugodno prodam. ☎ (068)30-046 ali (041)358-203. 3925

PLEMENSKEGA OVNA prodam. ☎ (068)342-506. 3925

14 DNI staro teličko frizirko prodam, kupim pa rabljen mlekovod. ☎ (068)89-574. 3910

TELICO v 9 mesecu brejosti prodam. ☎ (068)344-020. 3935

KRAVO s prvim teletom prodam. ☎ (068)42-273 ali (041)859-091. 3899

PRAŠIČA za zakol, cca 180 do 200 kg, prodam. ☎ (068)42-759. 3895

salon za pse
Budja - U. talcev 12 - Novo mesto
☎ 068/324-377

RADIO UNIVOX
107.5 MHz UKV
Rožna ulica 39, Kočevje
tel./fax 061/855-666

Verjemite ali ne...
RADIO OGNJIŠČE
Krvavec 104,5 Kum 105,9

DOLENJSKI LIST

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 4. decembra, bodo odprte naslednje prodajalne živili:

• **Novo mesto:** od 8. do 20. ure: Samopostrežba Šmihel

od 7. do 19. ure: Market Drska

od 7. do 20. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska

od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku

od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma

od 7. do 20. ure: trgovina Tina, Šegova ulica

od 7.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica

od 7. ure do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel

od 8. do 19. ure: trgovina Žepke, Ragovska

od 8. do 11. ure: market Maja, Bučna vas

od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas

od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice

od 8. do 12. ure: trgovina Brar, Smolenja vas

od 8. do 12. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas

od 8. do 11. ure: trgovina Dule, Smolenja vas

od 8. do 12. ure: market Perko, Šentpetel

od 8. do 17. ure: trgovina Marks, Vavta vas

od 7. do 12. ure: market Malka, Mestne njeve

od 7. do 12. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija

• **Uršna sela:** od 8. do 12. ure: Urška

• **Straža:** od 8. do 11. ure: Prodajalna Samopostrežba

• **Šentjernej:** od 8. do 11. ure: Samopostrežba Šentjernej

od 8. do 12. ure: trgovina Klas, Šmarje pri Šentjerneju

od 7. do 12. ure: trgovina Na Gorici, Gor. Vrhopolje

• **Žužemberk:** od 8. ure do 11.30: Market

• **Škocjan:** od 7.30 do 10. ure: Pri mostu

• **Trebnje:** od 8. do 11. ure: Samopostrežba Blagovnica

• **Mirna:** od 7.30 do 11. ure: Grit

• **Mokronog:** od 8. do 11. ure: Samopostrežba

• **Črnomelj:** od 8. do 11. ure: Pod lipo, Market

• **Semič:** od 7.30 do 10.30: Market

• **Brežice:** od 8. do 11. ure: Market

DOLENJSKI LIST

Izdajatelj: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja Uredništvo: Jožica Dornič (v.d. odgovorne urednice), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Breda Dušič Gornik, Tanja Jakše Gazvoda, Mojca Leskovec-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar

Izhaja ob četrtnih. Cena izvida 210 tolarjev; naročnina za 13 izvodov v 4. trimesečju 2.574 tolarjev, za upokojenca 2.314 tolarjev, za pravne osebe 5.148 tolarjev; za tujino letno 70 evrov oz. druga valuta v tej vrednosti. V ceni izvida oz. naročnine je upoštevan 8-odst. DDV.

Naročila in pisne odpovedi sprejemamo samo s prvo številko v mesecu.

Oglasi: Cena 1 cm v stolpcu za oglaš (in mali oglas pravnih oseb) 2.800 tolarjev (v barvi 3.000 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 5.600 tolarjev (v barvi 6.000 tolarjev); za razpis 3.300 tolarjev. V ceni oglasa oz. razpisa ni upoštevan 19-odst. DDV. Mali oglaš do deset besed 1.900 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 190 tolarjev. V ceni malega oglasa je upoštevan 19-odst. DDV.

Žiro račun pri Agenciji za plačilni promet v Novem mestu: 52100-601-59881. Transakcijski račun pri Dolenjski banki, d.d., Novo mesto: 970-7100-4405/9. Naslov: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212.

Telefoni: uprava, uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 32

zavarovalnica triglav, d.d.

Območna enota Novo mesto

REDNO ZAPOSLE

zavarovalnega zastopnika za prodajo premoženjskih in osebnih zavarovanj za območja:

Novega mesta (2 zavarovalna zastopnika), Trebnjega, Adlešičev, Semiča in Kočevja

OD VAS PRIČAKUJEMO:

- * višješolsko ali srednješolsko izobrazbo
- * starost od 21 do 35 let
- * komunikativnost
- * veselje do dela z ljudmi
- * samoiniciativnost in iznajdljivost
- * lastni prevoz

PONUJAMO VAM:

- * ustvarjalno delovno okolje
- * strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje
- * samostojno in dinamično delo
- * stimulativne zasluge
- * varno zaposlitev

Vaše cenjene ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pričakujemo v 8 dneh po objavi na naslov:

Zavarovalnica Triglav d.d., OE Novo mesto
Novi trg 8, 8000 Novo mesto

Najboljša odločitev vašega življenja

Od 6. do 20.12. na vseh prodajnih mestih Jelovice po Sloveniji.

JELOVICA

Jelovica, Lesna industrija, d.d., Škofja Loka, tel. 064/61-30, faks 064/634-261, <http://www.jelovica.si>, e-mail: info@jelovica.si • Novo Mesto, tel./faks 068/323-444 • Brežice, tel./faks 0608/62-926 • Metlika, tel./faks 068/58-716 • Bavex Trebnje, tel./faks 068/45-640 • Kera Trade Zagorje ob Savi, tel./faks 0601/64-465

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha na kanalu 41

na 88,9 in 95,9 MHz

DOLENJSKI LIST

Poleg kegljišča na Germovi 6 v Novem mestu posluje

Postregli vas bodo s:

- * picami
- * hamburgerjem
- * giricami
- * pomfritom
- * sladoledom
- * ledeno kavo
- * sadnimi kupami

☎ 068/321-878
Vabljeni

DOLENJSKI LIST

Vsi, ki ste na novomeški Rozmanovi ulici pogrešali

Bistro A

ste vabljeni v isti lokal.
Le ime je odslej bolj velemestno!

SHEN QI - energija življenja

Ustvarjamo pogoje za samozdravljenje bolezni, zasvojenosti...
GSM: 041/690-082
Tel.: 068/323-602

LERAN, d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24
tel./fax: 068/322-282
tel. 068/342-470
mobitel: 0609/633-553

Prodamo:

- * **HIŠE:** V Novem mestu, Brežicah, Krškem, Črnomlju, Metliki, Žužemberku, Mokronogu, Semiču, Straži, Gor. Vrhpolju, Orehovici, Dol. Brezovici, Škocjanu, Bučki, Dol. Ponikvah, Ljubljani...
- * **STANOVANJA:** v Novem mestu, Krškem, Črnomlju, Šmarjeških Toplicah, Smolenji vasi, Kranju...
- * **VIKENE:** v Kotu pri Dvoru, Borštu pri Ajdovcu, na Bučki, v Gabrju, na Štenskem hribu pri Podobočju, Tolstem vrhu, Novi Gori nad Stražo, v Karteljevem (Poljane), na Trški gori...
- * **GRADBENE PARCELE:** v Mirni Peči, Mokronogu, Vrhu pri ŠentruPERTU, Grobljem pri Šentjerneju...
- * **POSLOVNE PROSTORE:** v Novem mestu (Glavni trg, Novi trg, Šolski center, Bučna vas), v Črnomlju (picerija in diskoteka), v Žužemberku...
- * **KMETIJE:** v Gor. Nemški vasi pri Trebnjem, Šmarjeti, Beli krajini...
- * **NAJEM:** v najem oddamo poslovne prostore in stanovanja v Novem mestu.

Oglasite na na sedežu podjetja ali nas pokličite.

DOLENJSKI LIST

14

ŠTIRINAJST DOBRIH RAZLOGOV

1. **ZANESLJIV:** kakovostno in zmogljivo omrežje.
2. **HITER:** do konca leta bo s signalom 040 pokritih že devet desetih prebivalstva.
3. **ODPRT:** gostovanje v mnogih omrežjih tujih operaterjev po vsem svetu.
4. **UDOBEN:** številne dodatne storitve vključene v svežnjih brez doplačila.
5. **DOMISELEN:** naročniška svežnja za vsakogar.
6. **PRESTIŽEN:** večjo porabo nagradi z nižjo ceno pogovora.
7. **PARTNERSKI:** omogoča klicanje po ugodni ceni.
8. **PRIJATELJSKI:** z 040.prijatelji še za 40% nižje cene pogovorov.
9. **ZABAVEN:** predplačilni sistem HALO.
10. **POZOREN:** 080 40 40 - prijazna naročniška služba.
11. **AŽUREN:** www.simobil.si - vedno dostopne ažurne informacije.
12. **POSLOVEN:** kakovostno svetovanje podjetjem.
13. **DOSTOPEN:** pooblaščen prodajalci po vsej Sloveniji.
14. **TOLARJEV** - znotraj omrežja 040 lahko vsi naročniki kličejo po enotni ceni, 14 tolarjev na minuto, ves dan. Sveženj PARTNER v času nižje tarife omogoča klicanje po ceni 14 tolarjev tudi v druga omrežja v Sloveniji. Do 20% smo znižali tudi cene ostalih klicev. Če izberete svoje 040.prijatelje, boste lahko klicali še 40% ceneje. V omrežju 040 je minuta pogovora tako le 8,40 tolarjev. Vse zgoraj navedene cene že vključujejo DDV.

GSM: 040

Pokličite nas: 080 40 40
Obiščite nas: www.simobil.si

Marko Pršina

Fotografske zveze Slovenije (FZS) na temo Kamen je prejel diplomu FZS, na natečaju Svoboda kot ptica je v kategoriji upodobitev ptic iz narave osvojil prvo nagrado, na 25. slovenski pregledni razstavi barvnih diapozitivov na Jesenicah pa je v kategoriji Proste teme osvojil 1. nagrado in med fotografiji zelo cenjeno zlato plaketo Janeza Puharja FZS.

Za kaj takega sama potrpežljivost in ljubezen do fotografiranja - obojega ima seveda Pršina dovolj - nikakor ne zadoščata, potrebno je še obilje fotografskega znanja in izkušenj. Tudi teh Pršina ne manjka. Fotoaparati so imeli v rokah že kot učenec topliške osnovne šole, intenzivne pa se je začel ukvarjati s fotografiranjem pred petnajstimi leti, in to kar takoj z najbolj zahtevno zvrstjo, z jamsko fotografijo. Poslej je fotografija ena od središčnih točk njegovega življenja. Posveča ji skoraj ves prosti čas in se del službenega, zaposlen je namreč kot dokumentalist na novomeškem zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine. Fotografska kamera - kaj kamera, cel nahrbtnik fotografske opreme! - ga spremlja na vseh njegovih poteh in ga tudi usmerja v najbolj oddaljene in skrivne kotičke naše domovine. V zadnjem času najpogostejše odhaja v Obkolpe. Prehodil ga je že po dolgem in počez ter preveslal ves slovenski del Kolpe. Vztrajno, nestrastno in poznavalsko fotografira vse tisto, kar razumemo pod pojmom naravna dediščina. Na Upravi za varstvo narave pri Ministrstvu za okolje in prostor, kjer v okviru projekta Krajinski park Kolpa pripravljajo stalno razstavo, so namreč izdelavo diapozitivov poverili Pršini. Dober glas gre v deželo vas in v fotografskem svetu je Marko Pršina danes ime, ki pomeni kvaliteto in strokovnost, kar so dokazale dosedanje objavljene fotografije, kar dokazujejo multimedijski prikazi in kar bo dokazala tudi monografija o Kostanjeviški jami, ki je v pripravi. Kdor pozna Marka Pršino, ta ne dvomi, da je res tako.

MILAN MARKELJ

Omenjeno je le delček vsega, kar je Marko Pršina zabeležil s fotografsko kamero. Kakih 15 tisoč barvnih diapozitivov ima v svojem arhivu, na njih pa je s prefinjenim občutkom in potrebno večščino zabeleženo predvsem izjemno bogastvo naše naravne dediščine, ob njem pa še spomeniki kulturne dediščine, portreti ter krajine doma in po svetu. Da gre za fotografske mojstrovine, potrjujejo tudi nagrade, ki jih je Pršina doslej prejel. Natečajev se je sicer začel udeleževati šele letos, a je takoj segel visoko. Na natečaju Fotokluba Portorož in

Kitenje s tujim perjem

Razglednica s pozdravi iz Metlike in hrvaškim mlinom mnogih Hrvatov ni pustila povsem ravnodušnih - Umaknitev iz prodaje

METLIKA - Na metliški pošti so pred časom začeli prodajati razglednico, ki prikazuje mlin ob Kolpi ter na dveh manjših sličicah še bele breze in petelinji boj metliških folkloristov. Razglednica ne bi bila nič posebnega, če na njej ne bi pisalo "Pozdrav iz Metlike", mlin pa v resnici stoji v Bubnjarcih na hrvaškem bregu mejne Kolpe.

Na razglednico ter na to, kako v Sloveniji v svoje turistične nameste promovirajo hrvaške lepote, zaradi česar nekateri na Hrvaškem niso ostali povsem ravnodušni, je prvi opozoril Karlovački list. Kot je zapisal novinar Mladen Volarić, njihov namen ni obtoževati sosedov za ozemeljske apetite, saj je morda avtor razglednice, ki je stal na slovenskem bregu Kolpe in fotografiral hrvaški mlin, to naredil iz neznanja. Tudi dvotretjinski lastniki mlina v Bubnjarcih Dragici Cigić ni povsem razumljivo, kako je sedaj nekomu prišlo na misel, da je poslovenil njen mlin, ko pa je vendar od nekdanjega nesporno, da je hrvaški in stoji na hrvaški zemlji. Pripravljena je celo protestirati pri pristojnih organih v Sloveniji tudi zato, da takšne razglednice ne bi več prihajale v javnost.

Volarić je zanimalo tudi, kaj bodo ob tem bahanju s tujim perjem rekli v Društvo slovensko-hrvaškega prijateljstva Kolpa, ki je bilo nedavno ustanovljeno v Vinici. Predsednik Jože Stegne, ki se je sicer potrudil, da je s sporno razglednico seznanil slovenske novinarje, pa je bil potem, ko je najprej obljubil izjavo za javnost,

kratek. Menil je, da bi morali na metliški pošti razglednico umakniti iz prodaje, avtor Bruno Pagotto pa se opravičiti. To je po njegovem najmanj, kar bi lahko storili.

Metliški župan Slavko Dragovan pa je povedal, da se je pogovarjal s pošto upravo v Novem mestu, kjer so mu obljubili, da bodo razglednico prenehali prodajati. "To je največ, kar se da narediti. Očitno je bila kartica narejena s dobrim namenom, da bi pač predstavili Kolpo in njene lepote, najbrž pa ji je pri nastajanju botrovalo tudi nekaj neznanja. Mislim pa, da napaka ni tako huda, da bi bila povod za politične spore med državama," je prepričan Dragovan.

M. BEZEK-JAKŠE

ILEGALCE ZIMA NE MOTI

POSAVJE - B. K. iz okolice Bizeljskega je 25. novembra ilegalno prestopil državno mejo nad Slovenijo in Hrvaško. Mejo je prestopil s traktorjem izven naselja Stara vas, in sicer preko reke Sotle. Sledi predlog sodniku za prekrške. Istega dne so policisti pri mejni kontroli našli skritega v stropu nad straniščem železniškega vagona v Dobovi romunskega državljanja. Policisti so 27. novembra pri Jesenicah na Dolenjskem prijeli državljan Romunije, ki je peš ilegalno prestopil državno mejo med Hrvaško in Slovenijo. Naslednji dan so ravno tam našli še dva romunska državljanja. Ilegalce so vrnila na Hrvaško.

SPORNA RAZGLEDNICA - Na razglednici s pozdravi iz slovenske Metlike je mlin na hrvaškem bregu Kolpe.

NAREDIMO ADVENTNI VENČEK - V soboto dopoldan se je v Dolenjskem muzeju zbralo okrog 30 otrok, nekateri s starši, ki so prišli na prvo muzejsko novoletno delavnico, da bi se naučili, kako izdelati adventni venček. Zaradi velikega obiska je skoraj zmanjkalo prostora in materiala za venčke, ki so nastajali s pomočjo mentoric. Pred novim letom bodo še tri delavnice, in sicer: jutri, 3. decembra, od 14. ure do 15.30, in v soboto, 4. decembra, od 10. do 12. ure o izdelovanju daril, v petek, 17. decembra, od 14. ure do 15.30 o izdelovanju novoletnih voščilnic ter v soboto, 18. decembra, od 10. do 12. ure o prazničnih obeskih. Vstopnina za vsako delavnico je 150 tolarjev, z muzejsko izkaznico pa je vstop prost. (Foto: J. Dornič)

Do zdravja brez zdravil

Dr. Drago Smiljanič je izdal knjigo o naravnem zdravljenju z bioenergijo in kiropraktiko

NOVO MESTO - Človek ne zbolijo samo zaradi zunanjih vzrokov, bakterij in virusov, marveč je vzrok mnogih bolezni kar v njem samem, v njegovi duševnosti, zato je po prepričanju zagovornikov alternativne medicine prava definicija zdravja, da je to stanje duševne in telesne uravnoteženosti. Psihično neravnotežje negativno vpliva na organe in njihovo delovanje, od tod množica različnih bolezni. In kako jih zdraviti? Če odpravljamo samo simptome, zdravljenje ne more biti zares uspešno, treba se je lotiti temeljev, se pravi samega sebe. In na poti k takšnemu zdravju je pomoč alternativnih načinov zdravljenja lahko zelo dobrodejna, naj gre za prastaro zdravljenje s pomočjo bioenergije, akupunkture, akupresure, za kiropraktiko ali katero od drugih tehnik naravnega zdravljenja.

Med zdravilci, ki pri nas uspešno uporabljajo alternativne metode zdravljenja, je tudi dr. Drago Smiljanič, bioenergetik in kiropraktik. Znanja in izkušnje, s katerimi je nadgradil naravni dar, si je nabiral širom sveta od Kitajske do Rusije. Skoraj 20 let je deloval na Primorskem, zdaj pa že četrto leto biva in dela v Šmarjeti, kjer ima ambulanto. Pomagal je že mnogim ljudem pri njihovih zdravstvenih težavah, ob tem pa se trudi, da bi alternativna medicina tudi v Sloveniji dobila mesto, ki ji gre in ki ji ga marsikje v svetu že priznavajo.

Te dni se je javnosti predstavil kot pisec. V samozaložbi je izdal svojo prvo knjigo "Naravno zdravljenje: bioenergija in kiropraktika", ki naj bi ji, kot je napovedal na predstavitvi minuli petek, 26. novembra, v restavraciji Breg, sle-

dile še druge. Predstavitve je vodila Smiljaničeva soproga Mojca Saksida, avtorja je predstavil Walter Pischetz, več o knjigi pa je povedal pisec sam. Knjiga je zasnovana v dveh delih: v prvem je poljudno in vsakomur razumljivo celovito predstavljena bioenergija, njene osnove, zdravljenje z njo in različne tehnike, v drugem pa kiropraktika od njene zgodovine in osnov do praktičnih nasvetov in vaj. Besedilo spremlja bogato slikovno gradivo.

MiM

PRETEPAL ŽENO IN Z NOŽEM RANIL SINA

SEVNICA - Vinjeni J. G. je 27. novembra v Sevnici pretepal ženo in z nožem poškodoval sina. Ob posredovanju policistov je žalil tudi te, prenehal pa ni niti s kršitvami javnega reda in miru. Do se strezni, so ga odpeljali na sevniško policijsko postajo. Sledi kazenska ovadba.

PONAREJENIH 100 DEM

NOVO MESTO - Neznani mlajši moški je 23. novembra v kiosku ČGP Delo Ljubljana na Seidlovi cesti izbrano stvari plačal z bankovcem za 100 DEM, za katerega se je kasneje na Dolenjski banki izkazalo, da je ponarejen.

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Veliko snega in slaba cesta Bič-Zužemberk - Ljubljanski tovornjaki so vozili orožje in les - Diplome z napako - "Kučan mafija" naj zbršijejo - Vse najboljše, dr. Starc!

Travnikova s Sel pri Šumberku je potočila nad prepoznanim plujevjem ceste v njen kraj. Zanimajo, če je bila zasnežena tudi cesta na Vrhtrebnje, kjer so imeli tisti dan otvoritev obeležja 15. poldnevni-ka. Dodala je še, kako slaba in nevarna je cesta Bič-Zužemberk. V zvezi s cesto Bič-Zužemberk je Dolenjski list pisal - po klicu Zupančičeve s Sel pri Šumberku - v tej rubriki v št. 46. Zelo verjetno še velja informacija, ki jo je dežurni novinar takrat dobil na občini Zužemberk. In sicer, da želijo to cesto čimprej asfaltirati. Preden so dovolili po njej prevoze gradbenega materiala, so cesto pregledali, tako da bodo lahko pozneje od gradbenih podjetij zahtevali odškodnino.

Veteran iz Črnomlja spremlja slovenske orožarske afere. "Čudi me tolikšnega sprenevanja Janše glede prodaje orožja. Mi vemo za prodajo, ne vemo pa, kje so marke od te trgovine. Iz Vražjega kamna iz skladišča je več tovor-

njakov z ljubljansko registracijo peljalo orožje v Dugo Reso in v Karlovac. Avto z ljubljansko registracijo je peljal z ljubljansko registracijo za tovornjaki in se z denarjem vrnil v Slovenijo. Tudi veliko kubikov lesa z območja vojaškega skladišča so odpeljali tovornjaki z ljubljansko registracijo."

B. iz Črnomlja je opozoril, da je ob cesti Vinica-Preloka neustrezen napis za Balkovce. "Označeno naj bi bilo tako, da bi napis Balkovci zajel vse hiše, ki zdaj spadajo pod to ime," je predlagal. Na napisu se nanaša tudi njegova naslednja pripomba. "Ko so na zadnjem martinovanju podeljevali diplome, je bila na njih napaka. Če je denar za vse, naj bi bil za to, da bi se naučili, kako se prav piše." Pisanje v državnem zboru je ujezilo tudi klicatelja iz Črnomlja. "Slišati je bilo, da bodo poslanci dobili najsodobnejše računalnike, čeprav z njimi sploh ne znajo delati. Naj bi si tudi oni sami kupili računalnike tako kot mi. Mogoče je naloga za poslance tudi spremeniti sedanji prometni red v Črnomlju. Način zavijanja na črpal-ko, kakor je dovoljen zdaj, je neprimeren," je povedal klicatelj iz Črnomlja. Nekako neprimerno je po njegovem tudi, da je na Otovcu pri Črnomlju na zidu pri železniški postaji še zmeraj napis Kučan mafija. "Naj bi napis končno zbrisali," je predlagal.

Bralec iz Brusnic je prepričan, da je mestni avtobus v Novem mestu nepotreben. Po njegovem vozi v mesto dovolj drugih avtobusov iz različnih smeri. Zato pa je Jože iz Novega mesta pohvalil voznike avtobusa. "Šoferji so prijazni, avtobusi lepo urejeni. Peljem se pogosto in bi priporočil to še drugim."

Joži z Bučke je pohvalila dva fanta. "Ko je snežilo sem se peljala iz Škocjana. Na prvem ovini-

ku sem obstala. Prišla sta dva fanta iz podjetja Rezanje asfalta Straserberg. Ustavila sta in mi pomagala peljati moj avto domov. Stanujeta v Novem mestu, eden v Ulici Slavka Gruma, drugi je z Regrških košenic. Res sta prijazna, zato se jima zahvaljujem."

Ivan Lovše iz Slovenske vasi se zdravstvenemu osebju Urološkega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto lepo zahvaljuje za skrbno nego in pomoč v času zdravljenja.

"Dr. Starcu želimo čimprejšnjo okrevanje." Tako sta dr. Starcu zaželela njegova nekdanja pacienta Marko in Ljudmila iz Novega mesta "v imenu starostnikov, posebno tistih, ki smo bili njegovi pacienti".

Krajan iz Novega mesta se pridružuje tistim, ki se jim zdi odveč prijavljanje objektov, ki ga v zadnjem času zahteva občina. Po njegovem podatke, ki jih zdaj zahtevajo, že imajo.

Milan iz Zužemberka je priporočil, naj bi lovci pozimi dajali divjadi dovolj krme v gozdu. Tako bi živali ostale tam, bile bi odpornejše in bi pustile kmetije pri miru.

Jugo ob cesti proti Šmarješkim Toplicam je zbudil precej zanimanja. Kar nekaj klincev je obveščalo dežurnega novinarja, da je avto tam ležal prevrnjen na bok že pred snegom in da so ga prevrnili najbrž zato, da bi z njega vzeli kaj uporabnega.

M. L.

GROZIL STARŠEM

ZUŽEMBERK - Policisti so 23. novembra do iztreznitve pridržali vinjenega 26-letnega T. K. iz okolice Zužemberka, ker je doma razgrajal, napel mami in očetu, očeta pa je napadel tudi z vejnikom. Zagovarjal se bo pred sodnikom za prekrške.

Dr. Drago Smiljanič na predstavitvi svojega knjižnega prvenca.

DOLENJSKI LIST

7. decembra 1989

Bo razum preprečil blokado?

Ker je Slovenija v obrambo svoje suverenosti in demokracije prepovedala za 1. december napovedani iz Srbije uvoženi miting resnice v Ljubljani, ki je pomenil - to je zdaj povsem jasno - nadaljevanje mitingaškega, torej pouličnega boja za prevlado Miloševićeve srbske smeri nadaljnjega razvoja (oz. prej nazadovanja) Jugoslavije po načelu "bodí mi brat, sicer ti razbijem glavo" (kot te dni piše zahodnonemški tisk), je vodstvo srbske SZDL vse ljudi in organizacije v Srbiji pozvalo na prekinitev vseh stikov s Slovenijo.

Z mlekom namolzli še antibiotike

V zvezi z mlekom, v katerem so po informacijah sredstev javnega obveščanja za analizi ugotovili zavednost antibiotikov, so v Dolenjsko-posavskem veterinarskem zavodu povedali, da je šlo 16. novembra letos za 17.900 litrov takega mleka.

Maša bi pomagala

Eden od kandidatov za predsednika občinske organizacije Zveze komunistov Metlika je pred volitvami članov OK ZKS dal za pijačo, samo da ne bi bil izvoljen v ta organ. Seveda s tem tudi ne bi mogel računati, da bi ga kasneje izvolili za predsednika občinske organizacije. Strošek je bil zaman; skromen, delaven in pošten možak je bil izvoljen. Če bi dal za mašo, bi najbrž pomagal.

Slabo obiskana akademija

Tradicionalna proslava, ki so jo v petek, 24. novembra, zvečer pripravili v novomeškem Domu JLA v počastitev dneva republike, je kljub temu, da ni bilo vstopnine, privabila kaj malo obiskovalcev.

Prikolice

ZSMS se je odločila, da avtomobilsko prikolico, ki so jo imeli za potrebe mladinske delovne akcije na Lokvah in v katero je bilo mnogokrat vloženo, podari belokranjskemu društvu Rom za njegovo dejavnost. Če ne drugega, so tako vsaj zavarovali prikolico pred nadaljnjimi vlomi.

Je sv. Duh prebogati za Črnomelj?

Pri cerkvi sv. Duha, ki postaja najbolj zanimiv spomenik v tem mestu, je po intenzivnih delih skozi vse poletje in jesen zdaj mir. Konec novembra so za letos prekinili arheološka raziskovanja okoli cerkve. Raziskanega je dve tretjini prostora, tako da za prihodnje leto ostane samo še tretjina. Dr. Phil Mason, ki je vodil arheološka izkopavanja, bo čez zimo nadaljeval obdelavo izkopanega gradiva.